

Stockholms folkskoledirektion

och i samband därmed stående institutioner.

Folkskoledirektionen.

Vasagatan 22, 2—4 tr. (postadress: Box 897, Stockholm 1; postgirokonto nr 1631); t. 22 21 00; sessionstid: en eller flera onsdagar i varje månad under lästerminerna kl. 15,15.

Under 1600-talet inrättades i samtliga huvudstadens församlingar s. k. barndoms- eller kyrkskolor. Dessa skolor underhölls i regel av församlingarna och stodo under kyrkoherdarnas och kyrkorådens uppsikt. Nämda skolor voro i regel ej att betrakta som primärskolor i egentlig mening. Det förutsattes nämligen i allmänhet, att eleverna erhållit en första undervisning i hemmen eller på annat sätt. Dessa skolor ombildades på 1820-talet till lärdoms- eller apologetiskolor samt ställdes under direktionen för Stockholms stads undervisningsverk.

I flera församlingar inrättades i slutet av 1700-talet och början av 1800-talet s. k. fri- eller fattigskolor, varest kostnadsfri undervisning meddelades åt fattiga barn. Någon enhetligt ordnad folkundervisning i huvudstaden åstadkoms emellertid ej förrän genom 1842 års allmänna folkskolestadga, som föreskrev obligatorisk folkundervisning och upprättandet av folkskolor i varje församling. Denna stadga började emellertid först från år 1847 att i Stockholm allmännare tillämpas. Ända till och med år 1861 skötte var och en av huvudstadens församlingar sitt folkskoleväsende oberoende av de övriga. Församlingen utgjorde ett skoldistrikt.

Genom k. stadgan den 27 september 1861 angående folkundervisningen i Stockholms stad inrättades en för hela staden gemensam överstyrelse för stadens folkskolor, vars ställning och sammansättning m. m. sedermera vid flera tillfällen i olika avseenden förändrats. Genom k. brev den 13 mars 1914 erhöll överstyrelsen för Stockholms stads folkskolor benämningen *Stockholms folkskoledirektion*.

Enligt lag den 15 maj 1903 angående folkskoleväsendet i Stockholm utgöf folk- och fortsättningsskoleväsendet i Stockholm en för hela staden gemensam kommunal angelägenhet, som i huvudsak skall handhavas av Stockholms folkskoledirektion. Folkskoleväsendet regleras närmare av k. stadgan den 22 juni 1923 angående folkundervisningen i Stockholm.

Nämnda lag angående folkskoleväsendet i Stockholm innehåller bestämmelse därom att, efter stadsfullmäktiges beprövande, folkskoledirektionen skall bestå af minst nio, högst tjuguen ledamöter. Med anledning härav beslöt stadsfullmäktige den 15 mars 1920 och 9 mars 1925 att direktionen skall utgöras af femton ledamöter. Av dessa utses en av domkapitlet i Stockholms stift, en, tillika ordförande, av stadskollegiet bland borgarråden samt återstående tretton ledamöter av stadsfullmäktige. Ledamot i direktionen (utom den av stadskollegiet valde) väljes för en tid af två år och kan återväljas. Domkapitlet utser suppleant för den av domkapitlet valde ledamoten, varjämte stadsfullmäktige må utse suppleanter för övriga ledamöter till det antal, som anses erforderligt. Stadsfullmäktige beslöt den 19 december 1949 att utse sju suppleanter. Direktionen utser årligen inom sig en vice ordförande. Enligt stadgan angående folkundervisningen i Stockholm äger folkskolornas lärarpersonal utse fyra representanter, varav två folkskollärare, en småskollärare och en av de särskilda lärarna i övningsämnen, att närvara vid direktionens sammanträden med rättighet att, utom beträffande vissa i stadgan angivna ärenden, deltaga i överläggningarna, men ej i besluten, och att få uttalande mening antecknad till protokollet. Dessa representanter jämte en suppleant för envar av dem väljas för två år av lärarkårens ombudsårsamling (se sid. 358) bland de hos staden anställda lärare, vilka ej äro ledamöter av direktionen.

Folkskoledirektionen åligger, enligt den av k. m:t den 31 januari 1941 fastställda instruktionen, att handhava huvudstadens folk- och fortsättningsskoleväsende ävensom, där icke annat är stadgat, dess undervisningsväsende i övrigt, att fullgöra stadens skyldigheter med avseende å de allmänna läroverken, att ägna uppmärksamhet åt behovet av undervisningsväsendets utveckling och hos vederbörande göra de framställningar, som därvid finnas påkallade, samt att ombesörja övriga undervisningsväsendet rörande angelägenheter, vilkas vård av stadskollegiet åt direktionen överlämnas.

I överensstämmelse med föreskrifter i k. stadgan den 16 september 1918 för fortsättningsskolan och stadsfullmäktiges beslut den 1 mars 1920 fungerar folkskoledirektionen som styrelse för de obligatoriska fortsättnings- och ersättningskolor, som inrättats i Stockholm fr. o. m.

höstterminen 1920 (se sid. 375). Enligt § 50 i nämnda stadga äga fortsättningsskolans lärare likaledes utse en representant, jämte suppleant för denne, att närvara vid direktionens sammanträden med samma befogenhet vid behandling av ärenden rörande fortsättningsskolan som folkskollärarpersonalens representanter i fråga om folkskolärenden.

På framställning av folkskoledirektionen har k. m:t den 20 januari 1950 — jämlikt k. kung. den 9 oktober 1914 angående inspektion av folkskoleväsendet i stad, som ej deltagit i landsting — medgivit Stockholms stad fortsatt befrielse tills vidare intill utgången av år 1959 från inspektion av sitt folkskoleväsen genom statens folkskolinspektör, dock skall denna befrielse bl. a. icke gälla granskningen och vitsordandet av folkskole-direktionens ansökningar om statsbidrag.

Folkskoledirektionen, som tidigare utgjort styrelse för skolan för bildbara sinnesslöa barn skall enligt stadsfullmäktiges beslut den 18 mars 1946 jämväl efter tillkomsten av lagen den 30 juni 1944 om undervisning och vård av bildbara sinnesslöa tills vidare vara styrelse för skolan (se sid. 342).

Vidare handhar folkskoledirektionen de förvaltningsuppgifter, som sammanhånga med stadens alligångden i avseende å de allmänna läroverken och det högre tekniska läroverket i Stockholm (jfr sid. 539, 545). Slutligen handlägger direktionen frågor angående förvaltningen av Stockholms borgarskolas och Sjöbefäls[Navigations]skolans byggnader (jfr sid. 545).

Folkskoledirektionen äger att å särskilda inom densamma utsedda nämnder, envar bestående av minst fem personer, överlämna att å dess vägnar fatta beslut i vissa ärenden. På grund härav har direktionen utsett dels en ekonominämnd, dels en skolhusnämnd. Ekonominämnden äger besluta angående tillämpning av gällande löne- och pensionsreglementen i vissa fall, anställande och entledigande av vissa tjänstemän samt förordnande av vikarier, vissa tjänstledighetsfrågor, upplåtelse av skollokal, skolmåltidsverksamheten, tilldelning till skolbarn av beklädning, upphandling samt vissa andra ärenden av ekonomisk natur. I övrigt förbereder nämnden ekonomiska ärenden samt frågor angående vissa tjänsttillsättningar, vilka skola prövas av folkskoledirektionen. Skolhusnämnden äger besluta om utförande av underhållsarbeten å skolhus och skolgårdar samt om åtgärder för verkställande av beslutade byggnadsarbeten, varjämte nämnden förbereder sådana skolhusärenden, som skola prövas av folkskoledirektionen.

Vidare har direktionen inom sig utsett delegerade för undervisningsärenden, med uppgift att förbereda vissa tjänstefrågor och frågor av pedagogisk natur. Åt delegerade har även uppdragits att handhåva enligt § 19 mom. 10 stadgan angående folkundervisningen i Stockholm direktionen eljest tillkommande alligång-

den med avseende å upprättande av förslag till ordinarie lärartjänster, ävensom frågor om avgång enligt § 48 samma stadga och om befrielse från fortsättningsskoleplikt. Fr. o. m. år 1950 har direktionen, i stället för att tillsätta särskild betygsnämnd, årligen uppdragit åt delegerade för undervisningsärenden att utfärda tjänstgöringsbetyg åt lärare.

I varje territoriell kyrkoförsamling i Stockholm skall finnas ett skoloråd. Ledamöter och suppleanter i skoloråden väljas i enlighet med lagen den 6 juni 1930 om församlingsstyrelse för en tidsperiod av fyra år av församlingens kyrkofullmäktige. Ledamöter utses till ett antal av lägst fem och högst elva och suppleanter till det antal, som finnes lämpligt. Skolorådet väljer inom sig ordförande och vice ordförande, dock kan kyrkoherden i församlingen, ändock att han icke är ledamot, utses till ordförande. Rörande de olika skolorådens sammansättning, se sid. 362 ff.

Församlings skoloråd har enligt stadgan angående folkundervisningen i Stockholm till uppgift att genom framställningar till direktionen m. m. söka främja folkskoleväsendets utveckling såväl inom staden i dess helhet som särskilt inom församlingen. Skolorådet utfärdar, i vissa numera sällan förekommande fall, efter vederbörande överlärares hörande, tjänstgöringsbetyg åt lärare, handhar fonder för skoländamål samt skall av folkskoledirektionen höras i fråga om ny eller ombyggnad av skolhus i församlingen m. m.¹⁾

Författningar m. m. Instruktion för Stockholms folkskoledirektion, fastställd av k. m:t 31 jan. 1941. (Kf 1940: nr 72). Lag 15 maj 1903 ang. folkskoleväsendet i Stockholm, med ändr. (Kf 1946: sid. 259). K. m:ts förnyade stadga 22 juni 1923 ang. folkundervisningen i Stockholm, med ändr. (Kf 1946: sid. 456; Kf 1947: nr 47, 1948: nr 44, 1951: nr 18, 82, 1952: nr 105, 1953: nr 19, 1954: nr 54). Reglemente för Stockholms folkskolor, fastställt av skolöverstyrelsen 22 aug. 1923, med ändr. (Kf 1923: nr 42, 1945: nr 35, 1946: nr 86). Ordningssstadga 31 maj 1929 för Stockholms folkskolor. Instruktion 16 dec. 1910 för [överstyrelsens] för Stockholms stads folkskolors nämnder, med ändr. K. m:ts stadga för övningslärare 2 juni 1950, med ändr. (Svf 1950: nr 376, 1951: nr 599, 836, 1952: nr 725, 1954: nr 567). K. stadga 16 sept. 1918 för fortsättningsskolan, med ändr. (Kf 1946: sid. 340). Reglemente för Stockholms fortsättningsskolor, fastställt av skolöverstyrelsen 5 mars 1921 (Kf 1921: nr 18).

¹⁾ Stadsfullmäktige hava den 25 jan. 1954 dels beslutit hos k. m:t anhänga om åtgärder för upphävande av församlingsstyrelselagens bestämmelser om skoloråd, dels ock uppdragit åt folkskoledirektionen att utreda frågan om tillskapandet av en skolnämndsorganisation med lokal förankring.

FD

Stat år. 1955. Utgifter: driftbudgeten 124,316,596 kr. (därav engångs 3,461,820 kr.); dessutom förlagsmedel 8,436,434 kr.; kapitalbudgeten; lånemedel, inom linjen 29,679,850 kr.; inkomster: driftbudgeten 50,541,520 kr.

Folkskoledirektionens ledamöter.

Ordförande

(utsedd av stadskollegiet).

Tomson, R. V., borgarråd, stadsfullm.; t. 540500 (växel); träffas i stadshuset alla vardagar efter överenskommelse.

Vice ordförande.

***Månsson, O. P.**, f. d. instruktör.

Övriga ledamöter.

***Arvidson, E. S. Å.**, fil. dr., stadsfullm.

***Carlson, K. Sören**, ombudsman, stadsfullm.

***Isaacsson, A. J.**, fil. dr. (utsedd av domkapitlet).

***Jonsson, f. Lundquist, Clary H.**, fru.

***Josephsson, M. O.**, fil. lic.

Julin, f. Liljenbrunn, Gertrud J., ombudsman.

Lund, B. A., kyrkoherde.

Löfberg, S. A., ekonomichef.

Malmroth, f. Herlitz, Elsa, fru, stadsfullm.

Malmström, Hj. W., verkst. direktör.

Olsson, Knut M. G., redaktör, stadsfullm.

***Ronner, G. E.**, studierektor, stadsfullm.

Thörnblom, G. D. R., rektor.

Suppleanter¹⁾.

Dalgren, E. S. G., disponent, stadsfullm.

Eriksson, Arthur W., metallarbetare; stadsfullm.

***Hagstrand, f. Söderborg, Ulla**, fru, stadsfullm.

***Landström, H.**, lektor (utsedd av domkapitlet).

***Lidgard, H. B. I.**, ombudsman, stadsfullm.

***Marcus, L. E. P.**; sekreterare.

Wedberg-Larsson, A. A., Elvira, fru, stadsfullm.

Widgren, K. R., civilingenjör.

¹⁾ Enligt folkskoledirektionens beslut skola vid förfall i första hand inträda: för ordföranden samt ledamöterna hrr Josephsson och Löfberg, fru Julin och hr Thörnblom suppleanterna hr Widegren, fru Hagstrand, hrr Dalgren och Lidgard, fru Wedberg-Larsson, hrr Eriksson och Marcus i nu nämnd ordning; för vice ordföranden samt ledamöterna fru Jonsson, hrr Malmström, Arvidson, Carlson och Ronner suppleanterna fru Wedberg-Larsson, hrr Eriksson, Marcus och Widegren, fru Hagstrand, hrr Dalgren och Lidgard i nu nämnd ordning; för ledamöterna hr Lund och fru Malmroth suppleanterna hrr Lidgard och Widegren, fru Hagstrand, hr Dalgren, fru Wedberg-Larsson, hrr Eriksson och Marcus i nu nämnd ordning samt för hr Olsson suppleanterna fru Wedberg-Larsson, hrr Eriksson, Marcus och Widegren, fru Hagstrand samt hr Dalgren och Lidgard i nu nämnd ordning.

Sekreterare (3,996 kr.).

Nilsson, K.-E. B., borgarrädssekreterare (se sid. 123).

Överlärare, anmodad jämlikt stadgan ang. folkundervisningen i Stockholm § 5 mom. 4 att närvara vid folkskoledirektionens sammanträden.

Wide, E. E.

Suppleant: **Wedlund, K. E.**

Lärarpersonalens vid folkskolorna representanter i direktionen

(valda för åren 1954—1955).

***Annerfors, f. Gustafsson, A. Fridberg M.**, småskollärare; ***Bergquist, Alice M. E.**, folkskollärare; ***Clasberg, f. Westerberg, Gulli E.**, slöjdlärare; ***Roos, G. E.**, folkskollärare.

Suppleanter: ***Berthelsson, Ester A.**, småskollärare; ***Ilis, E. M.**, folkskollärare; ***Eriksson, K. E.**, slöjdlärare; ***Kempe, f. Lindskog, Hjärdis R.**, folkskollärare.

Lärarkårens vid fortsättningsskolorna representant i direktionen

(vald för åren 1955—1956).

Bengtsson, f. Lindstedt, Hildur L. Ch., folkskollärare.

Suppleant: **Ryde, f. Nilson, A. Greta**, skolkökslärare.

Folkskoledirektionens nämnder och delegerade m. m.

Delegerade för undervisningsärenden.

Tomson, R. V., ordf.; **Arvidson, E. S. Å.**; **Isaacsson, A. J.**, vice ordf.; **Lund, B. A.**; **Löfberg, S. A.**; **Malmström, Hj. W.**; **Olsson, Knut M. G.**; **Thörnblom, G. D. R.**

Sekreterare: **Nilsson, K.-E. B.** (se ovan).

Ekonominämnden.

Tomson, R. V., ordf.; **Jonsson, f. Lundquist, Clary H.**; **Josephsson, M. O.**; **Malmström, Hj. W.**; **Löfberg, S. A.**; **Malmroth, f. Herlitz, Elsa**; **Månsson, O. P.**, vice ordf.

Sekreterare: **Persson, S. B. V.**, tjf. (se sid. 123), *tf.* **Larsson, L. G. Y.** (se sid. 353).

Skolhusnämnden.

Tomson, R. V., ordf.; **Carlson, K. Sören**; **Julin, f. Liljenbrunn, Gertrud J.**; **Malmroth, f. Herlitz, Elsa**; **Malmström, Hj. W.**; **Månsson, O. P.**, vice ordf.; **Thörnblom, G. D. R.**

Sekreterare: **Olsén, O. G.** (se sid. 353).

Revisorer.

Stadsfullmäktige utse årligen i december fem revisorer jämte tre suppleanter för granskning

av folkskoledirektionens, idrotts- och friluftsstyrelsens, styrelsens för de kommunala flickskolorna, styrelsernas för de kommunala praktiska realskolorna, biblioteks nämndens, arkivnämndens samt museinämndens räkenskaper och förvaltning under nästföljande år.

Andersson, J. Eric, spårvägsman, ordf.

Eidem, E. K. H., exportchef.

Enestad, J. I., direktör.

Jonsson, E. A., kassör.

Ögren, G. A., rektor.

Suppleanter:

Ander, E. G. N., läroverksadjunkt.

Dunberg, S., ombudsman.

Hudin, A. Greta, vice värdbinna, stadsfullm.

Central förvaltning.

Vasagatan 22, 2—4 tr., C.; t. 22 21 00; expeditionstid: 8,30—11,30, 12,30—16,30 (lördagar och dag före helgdag 8,30—11,30, 12—14; 1 juni—24 aug. 8,30—12,45).

Genom beslut av stadsfullmäktige den 13 oktober 1950 har ledningen av folkskoledirektionens centrala förvaltning omorganiserats. I samband därmed har en tjänst såsom skoldirektör inrättats fr. o. m. den 1 januari 1951.

Enligt § 5 mom. 2 stadgan ang. folkundervisningen i Stockholm skall skoldirektören leda stadens folkskoleväsen. I avseende å den pedagogiska ledningen av och tillsynen över undervisningen vid skolorna biträdes han, inom ramen för vad i organisatoriskt, administrativt och ekonomiskt avseende fastställts i gällande författningar samt i direktionens beslut och stat, av en förste folkskolinspektör jämte ett antal inspektörer.

Skoldirektören är skyldig att vara tillstädes vid folkskoledirektionens sammanträden och äger att deltaga i överläggningarna men ej i besluten med rätt för honom att, där han så önskar, få sin uttalade mening antecknad i protokollet.

Stat år 1955. (Central förvaltning.) Utgifter: driftbudgeten 3,400,785 kr. (därav engångs 211,000 kr.), dessutom förlagsmedel 8,436,434 kr.; inkomster: driftbudgeten 459,170 kr.

(Allmänna läroverk m. m.) Utgifter: driftbudgeten 6,681,235 kr. (därav engångs 148,500 kr.); kapitalbudgeten, lånemedel, inom linjen 3,192,000 kr.; inkomster: driftbudgeten 239,600 kr.

(För skolorna gemensamma anslag.) Utgifter: driftbudgeten 16,371,285 kr.; inkomster: driftbudgeten 1,260,000 kr.

Skoldirektör (B 21).

Ekman, E. V. (förordn. t. o. m. ^{31/10} 1957); träffas efter överenskommelse per telefon 9—9,30.

Kansliet.¹⁾

Sekreterare (31).

Björinder, K. E. H.; Björnsson, C.-H.; Olsén, O. G.; Persson, S. B. V., tjl. (se sid. 123),
tf. Larsson, L. G. Y.; Skagerberg, A. E.

Aktuarie (26).

Vakant, tf. Bergkwist, S. R. J.

Amanuens (10,236 kr.).

Vakant, tf. Jarne, H. R.

Förste kontorsskrivare (16).

Vakant.

En kontorsskrivare, sju kanslibiträden, tre kontorsbiträden.

Inspektionsavdelningen.

Vasagatan 22, 3 tr., C.; t. 22 21 00; expeditionstider, se ovan.

Förste folkskolinspektören utövar närmast under skoldirektören den pedagogiska ledningen av och tillsynen över undervisningen vid skolorna. Vid sidan av förste folkskolinspektören finnas tre folkskolinspektörer samt en musikinspektör, en gymnastikinspektör, två slöjdsinspektörer (för den manliga resp. kvinnliga slöjden) och en skolköksinspektör. Den omfördelning av arbetsuppgifterna inom inspektionen, som blivit en följd av omorganisationen av direktionens centrala förvaltning, är avsedd att instruktionsmässigt fastställas, sedan den nya organisationen någon tid praktiskt prövats.

För närvarande äro dessutom följande konsulenter förordnade, nämligen två sängkonsulenter med uppgift att handla folk- och småskollärare i deras sängundervisning, en gymnastikkonsulent såsom instruktör och rådgivare åt de manliga folkskollärarna vid undervisningen i gymnastik med lek och idrott samt en konsulent för undervisningen i fysik och kemi.

Beträffande överlärare för specialklasserna och kuratorer för hjälpklasserna, se nedan.

Instruktioner m. m. [Instruktion 25 nov. 1910 för förste folkskolinspektören vid Stockholms folkskolor (Kf 1910: nr 99). Instruktion s. d. för [andre] folkskolinspektören vid Stockholms folkskolor (Kf 1910: nr 100). Instruktioner 14 dec. 1903 för slöjd-[föreståndaren]inspektören, slöjd-[föreståndarinnan]inspektören och gymnastik-[instruktören]inspektören vid Stockholms folkskolor (Kf 1903: sid. 447).] K. kung. 9 okt.

¹⁾ Vissa av de å kansliet redovisade tjänstemännen hava sin tjänstgöring förlagd till inspektionsavdelningen.

FD

1914 ang. inspektion av folkskoleväsendet i stad, som ej deltagar i landsting, med ändr. (Kfh 1946: sid. 454). Ambetskrivelse från ekklesiastikdepartementet till skolöverstyrelsen 20 jan. 1950 ang. inspektion av folkskoleväsendet i Stockholm.

Förste folkskolinspektör (B 17).

Dahlkvist, A. R. T. (förordn. t. o. m. ³¹/10 1957); träffas efter överenskommelse.

Folkskolinspektörer (B 13).

Blomqvist, G.; Holm, C. M.; fem vakanta, *tf. Bengtsson, Signe V., Blomqvist, K. S., Edstam, A. M.* (Anna-Maja), stadsfullm., **Larson, Ch. L., Olsén, C. I. T.**; träffas måndagar och torsdagar 14,30—15,30.

Musikinspektör (29).

Vakant.

Gymnastikinspektör (29).

Amylong, Tora; träffas å direktionens lokal, Strandvägen 7 A, måndagar och torsdagar 14,30—15,30, t. 63 28 38; dessutom i bostaden per telefon 67 29 94 alla vardagar 6,30—7,30.

Skolköksinspektör (29).

Bergström, Carin L.; träffas å direktionens lokal, Strandvägen 7 A, måndagar och torsdagar 14,30—15,30, t. 63 28 37; dessutom i bostaden per telefon 32 80 95 alla vardagar 7—8.

Slöjdinspektörer (29).

Berggren, A. E.; träffas å direktionens lokal, Strandvägen 7 A, måndagar och torsdagar 14,30—15,30, t. 63 28 36; dessutom i bostaden per telefon 94 31 59 alla vardagar 6,30—7,30.

Arvidsson, f. Sandgren, Sylvia M.; träffas å direktionens lokal, Strandvägen 7 A, måndagar och torsdagar 14,30—15,30, t. 63 28 39; dessutom i bostaden per telefon 41 02 03 alla vardagar 6,30—7,30.

Sju ämneskonsulenter, en kontorsskriver, ett kontorsbiträde.

Överlärare för specialklasserna.

Norman, H. T.; träffas å specialklassernas expedition i Kungsholms skola, Mariebergsgatan 34, 1 tr. t. h., måndagar och onsdagar 14—15, fredagar 8—9, t. 50 62 92.

Vakant, *tf. Petterson, Greta K. E.*, träffas å specialklassernas expedition i Maria skola, Ringvägen 33, måndagar och onsdagar 14—15, t. 42 63 25.

Två kanslbiträden.

Kuratorer för hjälpklassungdom
(800 kr. utan rörligt tillägg).

Wallquist, A. P. V., tf. överlärare, Jonsson, J. A., folkskollärare; träffas å hjälpklassernas expedition i Kungsholms skola, Mariebergsgatan 34, måndagar 18,30—19,30, t. 50 62 92 samt i regel i bostaden per telefon resp. 25 17 31 och 46 84 18 tisdagar 17—18.; **Angelin, I. M.** Marianne, småskollärare; **Westberg, f. Carlsson, Märta A. M.,** folkskollärare; träffas å samma expedition torsdagar 18,30—19,30 samt i regel i bostaden per telefon resp. 59 87 80 och 26 60 59 måndagar 17—18.

Kuratorer för fortsättningsskolornas elever

(250 kr. utan rörligt tillägg).

Källqvist, Inga M., diakonissa, Lästmakargatan 30, t. 11 29 29; träffas i regel varje dag 8—9.

Josefson, S. E., folkskollärare, träffas i regel i bostaden, Lötmogatan 9, alla vardagar 6,30—7 samt onsdagar 19—20, t. 19 20 98.

Konsulent för fritidsverksamheten
(4,200 kr.).

Söderholm, J. H. E., folkskollärare; träffas å direktionens lokal måndagar och torsdagar 13,30—15,30 samt i regel i bostaden Orrspelsvägen 22, Bromma, onsdagar 18—19,30, t. 26 37 06.

Fyra fackkonsulenter.

Ekonomiavdelningen.

Vasagatan 22, 3 tr., C.; t. 22 21 00.

Ekonomidirektör (B 15)

(tillika föredragande i ekonomiärenden).

Göransson, B. T.; träffas 14—15 (lördagar samt under juni—aug. 10—11).

Kamrersektionen.

Kamrerare (31).

Lindahl, O.

Städningsinspektör (23).

Hansson, A. B. N.; Strandvägen 7 A; t. 61 64 53.

Kammarskrivare (21).

Nordström, C.-I.

Kontorsassistenter (18).

Strömbom, Annie I.; Svenson, Lilly H. F. (Ex.).

Förste kontorsskrivare och kassör

(16) (felräkningsp. 450 kr.).

Vakant, *tf.* Lithner, Margit K.

Förste kontorsskrivare (16).

Gehlin, Märta A. J. (skrivbyrån); Waern, Signe A. (lokalupplätelser).

Förste expeditionsvakt (12).

Augustsson, N. Å. L. R.

Två kontorsskrivare, fyra kanslibiträden, sju kontorsbiträden, tre telefonister.

En expeditiönsvakt, fyra expeditiönsvaksbiträden.

Inköpssektionen.

Kamrerare (28).

Lundeqvist, S. A.

Kammarsskrivare (21).

Oddner, F. M.

Kontorsassistent (18).

Borgström, L. L. E., tjl. (se nedan).

Två kontorsskrivare, tre kanslibiträden, tre kontorsbiträden, tre förrädsbiträden.

Beklädnadssektionen.

Strandvägen 7 A, Ö.

(Jfr sid. 361.)

Assistent (18).

Vakant, *tf.* Ericsson, Göta O. N. M.; t. 63 28 46.

En biträdande assistent, ett kanslibitråde, ett kontorsbiträde.

Skolmåltidssektionen.

Strandvägen 7 A, Ö.

Inspektör (23)

Mellin, Märta D., t. 63 28 40.

Biträdande inspektör (21).

Brandel, f. Mäsén, Gurli M.; t. 63 28 44.

Assistent (19).

Arhén, Gärda M. M.; t. 63 28 42; Tholerus, f.

Bergwall, Ester M. F.; t. 63 28 43; en vakant, *tf.* Truedson, E. O. Solvig.

Ett kanslibitråde, två kontorsbiträden.

Hälskortgruppen.

Kammarsskrivare (21).

Vakant, *tf.* Egnell, H. H.

En kontorsskrivare, ett kontorsbiträde.

Personalavdelningen.

Vasagatan 22, 4 tr., C.; t. 22 21 00.

Sekreterare (31).

Ceder, C. T.

Ett kontorsbiträde.

Vikariebyrån.

Kontorsassistent (18).

Vakant.

Tre kontorsskrivare, ett kanslibitråde.

Lönesektionen.

Förste kammarsskrivare (23).

Svanberg, C.-A.

Kammarsskrivare (21).

Bergkwist, S. R. J., tjl. (se sid. 353), *tf.* Berg, S. A. A.; Cronholm, C. A., tjl. (se sid. 123), *tf.* Andersson, Ingrid E.

Kontorsassistent (18).

Andersson, Ingrid E., tjl. (se ovan); Egnell, H. H., tjl. (se ovan); Ericsson, Göta O. N. M., tjl. (se ovan).

Förste kontorsskrivare (16).

Vakant, *tf.* Ahnström, E. M. V. (Frida).

En kontorsskrivare, elva kanslibiträden, ett kontorsbiträde.

Utredningssektionen.

Förste kammarsskrivare (23).

Ericsson, B. G., tjl., *tf.* Borgström, L. L. E.

Förste kontorsskrivare (16).

Lindström, Karin M.

En kontorsskrivare, två kanslibiträden, två kontorsbiträden.

Byggnadsavdelningen.

Vasagatan 22, 3 tr., C.; t. 22 21 00.

Byggnadsintendent (37).

Ek, C. G. R.; träffas å folkskoledirektionens lokal 13—14.

Notarie (11,376 kr.).

Franzén, B. H. O.

Värmeledningskontrollant (25).

Strähle, G.

FD Målningskontrollant (21).

Wärnberg, S. T.

Ritare (19).

Egnell, f. Ekberg, Barbro E.

En kontorsskrivare, två kanslibiträden.

Underhållssektionen.

Ingenjörer (31).

Lindblad, S. Y. F.

Biträdande ingenjörer (25).

Hagrot, E. A.; Hjorth, N. G.

Biträdande ingenjör (10,236 kr.).

Engberg, B. A. E.

Underingenjör (23).

Engström, L. J.-O., tjl., *tf.* Liljestränd, S. B. A.

Förste verkmästare (21).

Grundström, H. T. N., tjl., *tf.* Nordgren, S. A.; Liljestränd, S. B. A., tjl. (se ovan), *tf.* Nyman, L. G.; Bjurholm, S. A. M. (Ex.).

Nybyggnadssektionen.

Ingenjör (31).

Herlin, K. A.

Nybyggnadskontrollanter (26).

Elmqvist, J. G. A.; Frisell, J. O. V.

Tio nybyggnadskontrollanter.

Skolhälsovårdsavdelningen.

Vasagatan 22, 2 tr., C.; t. 22 2100.

Skolöverläkaren skall bl. a. hava den närmaste ledningen av och tillsynen över skolläkares och skolsköterskors arbete samt över skolornas sundhetsförhållanden och anordningar för barnens fysiska fostran. Han skall vidare under folkskoledirektionen ansvara för åtgärder vid inträffade fall av epidemiska sjukdomar, handläggä tjänsteiärenden angående skolläkare och skolsköterskor samt förbereda ärenden rörande skolhälsovården för föredragning i folkskoledirektionen. Skolöverläkaren tjänstgör dessutom såsom skolläkare inom ett skolläkardistrikt (se sid. 357). Överläkaren för den mentalygieniska verksamheten har främst till uppgift att övervaka uttagningen av barn, som anmälts för intagning i hjälp-, observations- eller s. k. läsklasser eller i Katarina västra skola. Han skall även övervaka skolmognadsproven för nybörjare och övriga mentalygieniska anordningar inom skolan samt vara konsulterande läkare beträffande psykiska rubbningar hos eleverna.

Författningar. K. kung. 15 juli 1944 med bestämmelser ang. den statsunderstödda hälsovården vid folk- och småskolor samt högre folkskolor, med ändr. (Kfh 1946: sid. 482, Sv 1947: nr 235, 1948: nr 319, 1949: nr 414, 1952: nr 39, 150, 597).

Skolöverläkare (B 19).

Hjärne, U. G. E. (förordn. t. o. m. ^{30/6} 1956); träffas å folkskoledirektionens lokal, måndagar och torsdagar 14,30—15,30.

Överläkare (B 19)

(för den mentalygieniska verksamheten).

Ramer, K. T.; träffas å folkskoledirektionens lokal, Strandvägen 7 A, måndagar och torsdagar 14,30—15,30; t. 60 24 49.

Läkare (33)

(för den mentalygieniska verksamheten).

Rodhe, G., träffas per tel. 61 52 25 vardagar 8—8,45.

Assistent (skolöversköterska) (17).

Lindqvist, Hanna V.

Ett kanslibiträde.

Folkskolornas läkarvård.

Läkarvård för folkskolorna inrättades i Stockholm fr. o. m. år 1898.

För den allmänna hälsovården äro anställda skolläkare, som hava sin verksamhet förlagd till ett eller flera överläkarndistrikt.

Skolläkaren har till huvudsakliga åligganden att undersöka alla nyinskrivna barn samt alla barn i fjärde och åttonde klasserna, att underkasta barn, vilka på grund av sitt hälsotillstånd böra stå under särskild uppsikt, ytterligare undersökning så ofta sådan erfordras, att hänvisa barn till specialläkare och polikliniker m. m., att besluta om barns befrielse helt eller delvis från skolarbetet, att utfärda intyg för särskild undervisning, att varje vårtermin verkställa undersökning av barn, som avgå från skolan, särskilt med hänsyn till yrkesrådgivning, att hålla mottagningar i skolan för att undersöka till honom hänvisade barn och i förekommande fall ge lämplig vårdanvisning, att föra s. k. hälsokort angående barnens hälsotillstånd och kroppsbeskaffenhet, att biträda med undersökning och urval av barn, som skola sändas till skollovskoloni, att vid fall av smittsam sjukdom i skolan vidtaga åtgärder till förekommande av smittans spridning, att ägna uppmärksamhet åt skolans hygieniska förhållanden samt att årligen avgiva redogörelse över sin verksamhet.

Calmette-vaccination av elever, vilka därtill anmälas av mälsmännen, äger numera rum.

Läkarvården i skolorna har under senaste år även omfattat skärmbildsundersökning av lungor.

Dessutom finnas anställda specialläkare för undersökning av sjukdomar i öron, näsa och hals, för ögonsjukdomar, för talrubbingar, för ortopediska sjukdomar, ävensom en konsulterande läkare för underlivssjukdomar hos flickorna. För hörselklasserna är likaledes särskild läkare anställd. Slutligen finnas vid folkskolorna polikliniker för behandling av ögonsjukdomar, talrubbningsfel, sjukdomar i öron, näsa och hals samt skoltandkliniker (se sid. 488). För astmasjuka skolbarn finnes skolhemmet för astmasjuka (se sid. 464). För speciell hjärtundersökning ha skolläkarna möjlighet att i förekommande fall hänvisa till den s. k. hjärtstationen vid kronprinsessan Lovisas vårdanstalt för sjuka barn.

Vidare äro anställda sextiotre skolsköterskor för den allmänna hälsovården, en skolsköterska för sjukdomar i öron, näsa och hals och en skolsköterska för audiometerundersökningar. Skolsköterskorna hava till uppgift att biträda skolläkarna, genom hembesök övervaka att skolläkarnas ordinationer följas, meddela behandling i enklare fall efter läkarens anvisning etc.

De utgående arvoden till skol- och specialläkarna vid folkskolorna äro beräknade efter 3,45 kr. per barn och år utan rörligt tillägg till läkarna för den allmänna hälsovården, 45 öre per barn och år jämte rörligt tillägg till läkarna för ögonsjukdomar, 24 öre per barn och år jämte rörligt tillägg till läkarna för sjukdomar i öron, näsa och hals, 20 öre per barn och år jämte rörligt tillägg till läkaren för ortopediska sjukdomar samt 11 öre per barn och år jämte rörligt tillägg till läkarna för behandling av talfel.

Författningar. Instruktion 16 dec. 1942 för skolläkare vid Stockholms folkskolor (Kf 1942: nr 90). Instruktion 16 dec. 1942 för skolsköterska vid Stockholms folkskolor (Kf 1942: nr 91).

Skolläkare.

För allmän läkarvård.

(Läkarna ha vissa bestämda dagar s. k. veckomottagningar i skolorna.)

Bellander, N. G. (Abrahamsbergs överlärdistr. och Norra Ängby skola).

Hjärne, U. G. E., skolöverläkare (se sid. 356) (Adolf Fredriks överlärdistr.).

Sylvan, H. O. K. (Alviks och Riksby överlärdistr.).

Hulting, N. C. G. (Aspuddens överlärdistr.).

Bergman, B. W. (Bagarmossens, Hökarängens och Tallkrogens överlärdistr.).

Lindström, B. G. (Björkhagens och Skanskvärns överlärdistr.).

Engström, A. H. (Blommensbergs och Mälarhöjdens överlärdistr.).

Sternér, L.-G. K. F. (Bromma södra överlärdistr.).

Lundblom, A. F. (Engelbrekts överlärdistr.).

Vakant (Enskede överlärdistr.).

Blomgren-Norstedt, Ingrid Ch. (Bäckahagens skola).

Pettersson, H. T. (Eriksdals överlärdistr.).

Naglo, O. N. O. (Fredhälls, Kristinebergs och Essingens överlärdistr.).

Blomgren, C. J. F. (Gubbängens överlärdistr., Enskedefältets och Stureby skolor).

Gyllencreutz, Sara A. H. (Gustav Vasa och Matteus överlärdistr.).

Rollof, L. S.-I. (Gärdets överlärdistr.).

Wallin, L. J. V. (Hammarby och Nytorps överlärdistr.).

Nathhorst, D. H. B. (Hedvig Eleonora och Oscars överlärdistr.).

Kärger, B. H. (Hägerstensåsens överlärdistr.).

Fredbärj, K. T. (Högalids överlärdistr.).

Wejdling, K. A. E. (Katarina överlärdistr.).

Ottander, C. O. C. (Kungsholms överlärdistr.).

Sjöberg, H. (Långbrodals och Västberga överlärdistr.).

Anzén, G. G. (Maria överlärdistr.).

Rodhe, G. (Midsommarkransens överlärdistr.) (se sid. 356).

Wortman, J. Keilson, Inda (Skarpnäcks överlärdistr., Kämpetorps och Hökmossens skolor).

Lichtenstein, H. (Sköndals överlärdistr.).

Svedenius, C. G. (Sofia överlärdistr.).

Lindstedt, A. H. (Solberga, Örby och Solberga gamla skolor).

Thorfinn, J. E. F. (Spånga överlärdistr.).

Gunther, J. G. A. (Storkyrkans skola).

Salén, S. (Klara skola).

Bauer-Albrechtson, E. A. R. (Jakobs och Johannes skolor).

Melin, K.-A. (Södra Ängby överlärdistr.).

Frödin, A. H. (Vällingby överlärdistr. och Bällstalsunds skola).

Silverstolpe, f. Laurell, Brita (Västertorps överlärdistr.).

Jacobsson, E. G. (Årsta överlärdistr.).

Vakant, tf. Kræpellen, S. (Årstagårdens skola).

Wahlström, f. Malmberg, Annie M. (fortsättningskolorna för flickor).

För specialvård¹⁾.

Läkare för ögonsjukdomar.

Olson, O. G. (Abrahamsbergs, Alviks, Blackebergs, Bromstens, Bällstalsunds, Fredhälls, Hasselby, Kristinebergs, Kungsholmens, Lilla Essingens, Norra Ängby, Olovslunds, Riksby, Smedslättens, Solhems, Stora Essingens, Sundby, Södra Ängby, Ulvsunda, Vällingby och Ålstens skolor).

Björk, Å. J. V. (Aspuddens, Blommensbergs, Eriksdals, Hägerstensåsens, Högalids, Långbrodals, Midsommarkransens, Mälarhöjdens, Skanskvärns, Västberga och Västertorps skolor samt Katarina västra skola).

Dahlqvist, E. E. (Essie) (Bagarmossens, Björkhagens, Djurgårdens, Ekshagens, Engelbrekts,

¹⁾ Specialläkarna, med undantag av ortopedan anlitas även för eleverna i de högre kommunala skolorna.

FD

Enskede, Enskede gamla, Gärdets, Hammarby, Hedvig Eleonora, Hjorthagens, Jakobs, Johannes, Katarina norra, Katarina södra, Klara, Nytorps, Skarpnäcks och Storkyrkans skolor samt fortsättningsskolorna).

Lagerlöf, O. C. B. (Adolf Fredriks, Bäckahagens, Enskedefältets, Gubbängens, Gubbängens gamla, Gustav Vasa, Hökarängens, Hökmossens, Kämpetorps, Lövlunds, Mossens gårds, Maria, Mattens, Sköndals, Sofia, Solberga, Stureby, Södertörns, Tallkrogens, Årsta, Årstagårdens och Örby skolor).

Läkare för hörselklasserna.

Holmgren, L. K. A.

Läkare för sjukdomar i öron, näsa och hals.

Koch, C. Hj. L. (Adolf Fredriks, Bromstens, Ek-hagens, Engelbrekts, Gustav Vasa, Hjorthagens, Hüsselby, Jakobs, Johannes, Kungsholmens, Mattens, Solhems, Sundby och Vällingby skolor).

Hambraeus, C. M. (Björkhagens, Enskede, Enskede gamla, Enskedefältets, Eriksdals, Hammarby, Kärrtorps, Nytorps, Skanskvarns, Skarpnäcks och Sköndals skolor).

Fahlén, T. G. H. H:son (Blommensbergs, Högalids, Hökmossens, Kämpetorps, Långbrodals, Midsommarkransens, Solberga, Solberga gamla, Stureby, Västertorps och Örby skolor).

Barr, B. O. (Djurgårdens, Gärdets, Hedvig Eleonora, Katarina norra, Katarina södra, Klara, Maria, Sofia, Storkyrkans, Årsta och Årstagårdens skolor, Katarina västra skola).

Ygberg, N. H. (Abrahamsbergs, Alviks, Blackebergs, Ballstalunds, Fredhälls, Kristinebergs, Lilla Essingens, Norra Ängby, Olovsunds, Riksby, Smedslättens, Stora Essingens, Södra Ängby, Ulvsunda och Ålstens skolor).

Floberg, L.-E. V. (Aspuddens, Bagarmossens, Bäckahagens, Gubbängens, Gubbängens gamla, Hägerstensåsens, Hökarängens, Lövlunds, Mossens gårds, Mälärhöjdens, Södertörns, Tallkrogens och Västberga skolor samt fortsättningsskolorna).

Läkare för ortopediska sjukdomar.

Lundblom, A. F.; Östman, P. E. V.

Läkare för talrubbingar.

Kågén, G. B.; Ohlsson-Edlund, Elly S.

Läkare för underlivssjukdomar hos flickorna.

Morén, M. (Maja).

Sextio skolsköterskor, två öronpoliklinikerbiträden.

Skolornas tandvård.

Se sid. 487.

Folkskolorna.¹⁾

Beträffande folkskolornas organisation, arbetssätt och förhållanden hänvisas till folkskole-direktionens berättelse, som varje år finnas intagen i stadsfullmäktiges tryckta handlinga (Bihangsserien).

Hela staden utgör ett skoldistrikt, uppdelat i ett antal överlärardistrikt.

Under Mälärhöjdens överlärardistrikt finnas av Stockholms stad helt eller delvis genom anslag å barnavårdsnämndens stat bekostade folkskolor vid tre av barnavårdsnämndens barnhem, nämligen Eolshäll, Barnbyn Skå, och Johannelund samt vid Stockholms stadsmissions barnhem vid Bostorp, Stjärnhov (jfr sid. 287) och genom anslag å sjukhusdirektionens stat vid barnsanatorium Hamra, Tullinge, samt genom anslag å folkskoleledarens stat vid skolkolonien Älvestorp i Grythyttans socken, den sistnämnda avsedd för klena barn, som där skola erhålla konvalescentvård i förening med undervisning. Vidare finnes vid Epidemisjukhuset på sjukhusdirektionens stat anställd en folkskollärare.

Överläraren har närmaste ansvaret för undervisningen vid folkskolan inom sitt distrikt. I de skolhus, som äro avlägsat belägna från huvudskolan och där elevantalet är tillräckligt stort, äro för ordningens övervakande tillsynslärare utsedda. I Björkhagens, Nytorps och Västberga försöksskolor äro särskilda tillsynslärare anställda för att biträda överläraren i vissa pedagogiska och administrativa frågor.

Överläraren och de vid skolorna i hans distrikt tjänstgörande lärarna utgöra distriktets lärarkollegium, i vilket överläraren är ordförande. Varje lärarkollegium utser inom sig ett ombud för varje helt eller påbörjat tiotal av ledamöternas antal. Dessa ombud utgöra tillsammans lärarkårens ombuds församling, som minst en gång varje år på kallelse av direktionens ordförande sammanträder med direktionens och skolrådets ledamöter samt folkskolinspektörerna, övriga inspektörer och överlärarna för överläggning om frågor angående folkskoleväsendet.

Barns skolålder räknas från och med det kalenderår, under vilket barnet fyller 7, till och med det, under vilket barnet fyller 14 år. Lärjunge, som före skolålderns slut inhämtat för avgång erforderliga kunskaper, äger rätt att bli va från skolgång befriad, dock icke före det kalenderår, under vilket han fyller 13 år. Har lärjunge icke vid skolålderns slut inhämtat för erhållande av avgångsbetyg stadgat kunskapsmätt, är han, såvitt han ej saknar erforderlig fattningsgåva eller hindras från skolgång genom sjukdom eller lyte, skolpliktig till och med det läsår, som utlöper under det kalenderår, då lärjungen fyller 15 år.

¹⁾ Fullständiga uppgifter rörande lärarpersonalen återfinnas i en av folkskoleledarens varje läsår utgiven matrikel.

Folkskolan i Stockholm omfattar sedan 1944 åtta obligatoriska årsklasser, av vilka de två lägsta utgöra småskolestadiet.

Den årliga undervisningstiden i folkskolan utgör 39 veckor. Den dagliga undervisningstiden omfattar i regel 4—6 undervisningstimmar à 45 minuter. Lärjungarna i varje klass äro fördelade på klassavdelningar. Lärjungantalet i varje avdelning av normalklass bör i klasserna 1—2 av folkskolan ej understiga 24 eller överstiga 30, i folkskolans övriga klasser ej understiga 30 och ej överstiga 40. Som regel är undervisningen, med undantag för vissa övningsämnen, gemensam för pojkar och flickor under hela folkskoletiden. Antalet undervisningsavdelningar vid Stockholms folkskolor uppgår höstterminen 1954 till inalles 2,555 med tillsammans 70,271 skolbarn.

Sångklasserna. År 1939 inrättades Stockholms folkskolors sångklasser. De ha till särskild uppgift att under skoltiden bereda musikaliska och röstbegåvade barn tillfälle till grundläggande musikutbildning. I denna ingår musikundervisning med fem veckotimmar i klasserna 3—5, fyra i klasserna 6—7, tre i klass 8 och två i klass 9. I motsvarande mån är timtalet nedsatt för andra ämnen, främst slöjd. Kurserna ha dock icke beskurits i något kunskapsämne. Denna timplan för musikundervisningen gäller för skolans elever i samtliga sångklasser. Undervisning i instrumentalmusik förekommer. De elever, som visat sig äga mera tydlig studiebegåvning, sammanföres till särskilda avdelningar i vilka realskolans kurser läsas. Dessa utgöra sångklassernas språklänje. Realexamen har där avlagts varje vår sedan 1946 och sångklassernas språklänje är numera jämställd med andra realskolor icke blott ifråga om övergång till andra skolor utan även i fråga om realexamen.

1947 års skolor. Läsåret 1947/48 infördes på försök undervisning i engelska i klasserna 5 och 6 i följande skolor: Blommensberg, Hägerstensåsen, Kristineberg, Långbrodal, Riksby och Orby (numera tillhörande Stureby överläroardistrikt). 1949 fastställde skolöverstyrelsen timplaner för klass 7—9 i dessa skolor. Fr. o. m. klass 7 äro eleverna uppdelade på två linjer: en teoretisk och en praktisk. För den teoretiska linjen fastställdes 1951 en reviderad läroplan. Ämnen och kurser inom denna motsvara de i realskolan förekommande och eleverna på den teoretiska linjen ha efter genomgången nionde (frivillig) klass rätt att avlägga realexamen. Skolor av denna typ benämnas 1947 års försöksskolor. 1952 avlades realexamen första gången inom dessa skolor.

Särskild omsorg har ägnats utformningen av den praktiska linjen, speciellt i åttonde och nionde klassen. Praktisk yrkesorientering och förberedande yrkesutbildning förekomma i såväl klass 8 som klass 9. Omkring halva tiden under dessa år befinna sig eleverna i hemmaskolan. Under den övriga tiden bevista de kurser och inhämta praktisk yrkeskunskap genom studier i

yrkesskola, handelsskola och andra liknande utbildningsanstalter eller genom praktik i företag av olika slag.

År 1952 inrättades två och 1953 fem nya skolor av detta slag. Den stora utökningen av antalet i folkskolan inbyggda realskolelinjer sammanhänger med dels den både absolut och relativt sett kraftiga ökningen av barnantalet i Stockholm, dels statsmakternas beslut att inga nya statliga realskolor få upprättas.

Söderort. I området Enskede-Brännkyrka har situationen i fråga om tillgång till högre teoretisk utbildning varit oroväckande. Detta område skulle inom få år ha drygt hälften av stadens 11-åringar men endast tre av dess nitton allmänna läroverk. Staden har genom k. m:ts beslut 4 juni 1954 fr. o. m. 1 juli 1954 delats i två realskoleområden, där hela Enskede-Brännkyrkaområdet i skolasense utgör en sammanhängande försöksregion benämnd Söderort. Successivt avvecklas de båda första klasserna i de femåriga realskolorna i högre allmänna läroverket i Enskede och samrealskolorna i Brännkyrka och Gubbängen fr. o. m. läsåret 1954/55 och dessa läroverk bli tre- eller fyraåriga och anknyta till folkskolans sjätte klass.

Tillkomsten av nya kommunala realskolelinjer har aktualiserat frågan om en omorganisation av intagningsförfarandet. Genom k. m:ts beslut den 27 mars 1954 har inrättats en central intagningsnämnd, som är gemensam för stadens båda realskoleområden.

År 1949 inrättades i Björkhamnen en skola, vars organisation, tim- och kursplaner i stort sett överensstämde med 1946 års skolkommissionsförslag och de riktlinjer för försöksverksamheten, som återfinnas i 1950 års riksdagsbeslut beträffande nioårig enhetsskola. Skolor av denna 1949 års typ äro — förutom Björkhamnen — Västberga och Nytorp, där försöksverksamheten ingångsattes 1950 resp. 1951. Fr. o. m. läsåret 1954/55 tillkommo genom k. m:ts beslut den 4 juni 1954 klasserna 1 och 2 i samtliga överläroardistrikt inom Söderort. Högstadiet vid skolor av 1949 års typ ha ett frän skolor av 1947 års typ skilt bildningsmål. Den nionde klassen uppdelas på tre linjer: 9 g, 9 a och 9 y. Elever, som genomgått åttonde klassen och läst både tyska och engelska, kan välja antingen 9 g eller 9 a. Klass 9 g är avsedd att vara gymnasiets första ring. Elever som i klass 7 och 8 inte ha läst tyska tillhöra i nionde klass yrkeslinjen (9 y) med en övervägande praktisk utbildning. Denna är rikt förgrenad med omfattande yrkesvalsorientering och förberedande yrkesutbildning. Skolgången avslutas ej med realexamen, men avgångsbetyget från 9 g och från 9 a, avgivet enligt fordringarna för klass 9 g, jämställas enligt särskilda bestämmelser, utfärdade av k. m:ten den 14 maj 1954, med realexamensbetyg vid ansökan till vissa statliga tjänster och berättigar till inträde i gymnasium och andra statliga eller statsunderstödda skolor.

Några klassavdelningar i Blommensbergs skola ha sedan 1947 konstituerats som en försöks-skola, benämnd Örjansskolan, i och för systematisk prövning av tillvägagångssätt och metoder, som mera konsekvent ansluta sig till arbetsskolans idé.

Från 1947 finnas på försök inom folkskolans ram inrättade förskoleavdelningar för barn, som inträtt i skolpliktsåldern men icke nått tillräcklig kroppslig eller andlig utveckling för att kunna tillgodogöra sig folkskolans undervisning. Förskolans ändamål är att under ett år bereda dessa barn vård och sysselsättning av sådan art och omfattning, som främjar utvecklingen av deras kropps- och själskrafter och i möjligaste mån gör dem skickade att sedermera i vanlig takt tillgodogöra sig skolkurserna. Skolpliktiga men skolomogna barn kunna även sammanföras till speciella avdelningar s. k. skolmognadsklasser. Sådana klasser ha varit inrättade sedan 1947. Antalet avdelningar var höstterminen 1954 13 i klass 1 med 192 elever och 8 i klass 2 med 117 elever. Dessa klasser räknas såsom hörande till småskolan.

Hjälpklasser för intellektuellt utvecklingshämmande barn inrättades år 1905 och finnas till ett antal av 114 klassavdelningar. För dessa hjälpklasser tillämpas särskild undervisningsplan, anpassad för åtta årsklasser. Antalet barn i hjälpklassavdelning bör ej överstiga 15.

Sedan år 1943 finnas anställda kuratorer för hjälpklassungdom, f. n. fyra stycken med uppgift att bl. a. stå till förfogande för samråd rörande de avgångna hjälpklass elevernas levnadsbanor och arbetsanställningar (se sid. 354).

Specialklasser för barn med läs- och skrivsvårigheter, s. k. läsklasser, inrättades 1938 och finnas till ett antal av 101 klassavdelningar. Läskliniker under ledning av specialutbildade lärare inrättades åren 1949/50 i Engelbrekts, Eriksdals, Maria och Västberga, 1952 i Nytorps, Gubbängens samt 1953 i Gustav Vasa skolor.

Observationsklasser för barn med beteenderubbningar inrättades 1933 och finnas till ett antal av 13 klassavdelningar.

Hjälp-, läs- och observationsklasserna stå fr. o. m. läsåret 1954/55 under ledning av två överlärare för specialklasserna.

Beträffande skolan för psykiskt efterblivna, se sid. 375.

För barn, som på grund av sjuklighet eller lyte icke lämpligen kunna deltaga i folkskolans undervisning, anordnas genom direktionens försorg enskild undervisning, i regel omfattande en timme om dagen.

Friluftsklasser för vissa tuberkulösa barn finnas inrättade sedan 1914 och omfatta 2 klassavdelningar, förlagda till för ändamålet särskilt inredda lokaler i Eriksdals och Högalids skolor.

Hörselklasser finnas inrättade sedan 1922 och omfatta 8 undervisningsavdelningar, vilka

äro förlagda till Storkyrkans och Klara folkskolor.

Beträffande de högre folkskolorna, se sid. 379; beträffande fortsättnings- och ersättningskolorna, se sid. 375.

Undervisning i kvinnlig slöjd meddelas i de tre lägsta klasserna åt såväl gossar som flickor, fr. o. m. fjärde klassen endast åt flickor. Gossarna deltaga fr. o. m. fjärde klassen i någon art av gosslöjd, trä-, metall- eller pappslöjd eller bokbinderi. Sistnämnda slöjdart är anordnad i endast ett fåtal skolor.

Undervisning i hushållsgöromål meddelas åt flickorna i folkskolans sjunde och åttonde klasser, samt femte och sjätte hjälpklasserna. Gossar i sjunde och åttonde klasserna åtnjuta i vissa fall undervisning i hushållsgöromål. I försökskolor av 1949 års typ ingår ämnet hems-kunskap i timplanen fr. o. m. fjärde klass. Såväl flickor som gossar få inom ramen för detta ämne undervisning i hushållsgöromål.

Beträffande läroämnen och lärokurser i de olika normal- och specialklasserna hänvisas till det genom direktionens försorg tryckta häftet »Läroplaner för Stockholms folkskolor».

Frivillig teoretisk och praktisk undervisning i trädgårdsskötsel meddelas i ett antal skolträdgårdar under den varmare årstiden. Därjämte tillhandahållas från trädgårdarna för skolornas behov krukväxter samt växter för undervisningen i naturkunnet och teckning.

I de före år 1944 färdigställda skolhusen finnas gymnastiksalar. I de nyaste skolhusen finnas endast vissa provisoriskt inredda gymnastiklokaler att tillgå. Gymnastikskor och gymnastiklekräkter tillhandahållas genom direktionens försorg åt barn, som icke kunna anskaffa sådana. Övningarna ledas i allmänhet av vederbörande klasslärare. Till hjälp vid gymnastikundervisningen äro emellertid anställda ett antal fackutbildade gymnastiklärare. Förutom vanlig friskgymnastik anordnas i flertalet folkskolor s. k. hållningsgymnastik, avsedd för sådana barn, som äro behäftade med ryggradsdeformer. Fr. o. m. läsåret 1941/1942 anordnas särskilda friluftsdagar. Friluftsspekar och idrottsövningar förekomma dels under vissa av friluftsdagarna, dels under vissa årstider i stället för gymnastik; materiel för lekar och idrottsövningar anskaffas genom direktionens försorg, och lekplatser ha anordnats i skilda delar av staden (jfr även under idrotts- och friluftsstyrelsen sid. 203). I de före 1943 byggda skolhusen äro inrättade skolbad med simbassänger; därjämte beredes ett stort antal barn tillfälle till sjöbad och simövningar i vissa av Stockholms stads badinrättningar och friluftsbad (se sid. 207). Dessutom är fr. o. m. år 1922 simundervisning allmänt genomförd. Den bedrivs i skolornas simbassänger, företrädesvis med eleverna i folkskolans fjärde och femte klasser. Simkunniga voro i november 1954 85 procent av antalet elever i klasserna 6—9. Vid varje skola finnas

skidor och skridskor för utlåning. Vid vissa skolor äro på stadens bekostnad skridskobanor anordnade. Under den varmare årstiden förekomma utflykter och skolresor, dels i staden och dess omgivningar, dels, för vissa äldre årsklasser, till olika trakter av landet. (Beträffande landsvistelse för barn, se sid. 570.)

Med anslag av stadsfullmäktige anordnar folkskoleledningen sedan år 1908 undervisning i instrumentalmusik med blåsinstrument vid vissa skolor. Sedan år 1949 har anslag beviljats även till stråkorkestrar.

Sedan år 1947 göras försök med teaterföreställningar i de kommunala skolorna, där numera ett betydande antal scener stå till förfogande i skolornas samlingssalar. Föreställningarna förläggas till tider efter undervisningstidens slut för dagen. Till förfogande står ett antal företrädesvis yngre skådespelare. Verksamheten omfattar en avdelning för den yngre skolungdomen och en avdelning för den äldre. Under ett år spelas på var och en av de tillgängliga scenerna fyra pjäser. Föreställningarna äro avgiftsfria för eleverna.

I anslutning till den ordinarie skolundervisningen anordnas förevisningar av skolfilm, och eleverna givas även tillfälle att följa skolradioprogrammen. Centralradioanläggningar finnas regelmässigt i de senast byggda skolorna.

Utöver de vanliga skolfilmvisningarna beredas eleverna i folkskolornas högre klasser tillfälle att få se pedagogiskt och kulturellt värdefulla långfilmer. Visningarna äga rum i folkskolornas samlingssalar. För ändamålet äro anskaffade två portabla ljudfilmsaggregat.

Under åtskilliga år ha vidtagits särskilda åtgärder i syfte att vägleda från folkskolan avgående elever vid val av fortsatt, mer yrkesbestämmd skolutbildning. Denna verksamhet har genom av stadsfullmäktige beviljat anslag kunnat utvidgas till att avse jämväl val av yrke. Verksamheten bedrivs i form av upplysningsföredrag och därtill anknyten enskild rådgivning, varjämte genom folkskoleledningens försorg utarbetade broschyrer med råd och anvisningar rörande fortsatt skolutbildning och yrkesval utdelas till elever i avgångsklasserna samt i fortsättningsskolorna. Denna verksamhet bedrivs i samverkan med arbetsförmedlingens ungdomsförmedling. I viss utsträckning anlitas Stockholms högskolas psykotekniska institut för psykologiska anlagsundersökningar av från folkskolan avgående elever.

Vid samtliga skolor finnas lärarbibliotek, vilka den 1 januari 1955 inalles omfattade omkring 62,000 band. För lärarnas fortbildning ha med stadsfullmäktiges understöd årligen anordnats föredrag och kurser.

Vid skolorna finnas lärjungebibliotek, vilkas sammanlagda bokantal den 1 november 1954 uppgick till cirka 300,000 band. Av böcker ur lärjungebiblioteken äro i klassavdelningarna anordnade mindre klassbibliotek.

Sedan 1942 är fritidsverksamhet anordnad på eftermiddags- och kvällstid för ungdom i åldern 14—18 år, omfattande bl. a. träslojd, gymnastik, sömnad och klädvård, musik, hemvård och matlagning, metallslojd, barnavård, engelska, dramatik och teckning. Sedan hösten 1943 omfattar fritidsverksamheten även — för elever i folkskolans sjunde och åttonde klasser — yrkesorienterande praktiskt arbete i Stockholms stads yrkesskolor. Eleverna få därvid 4 timmar i veckan under 32 veckor arbeta antingen i ett yrke under hela tiden eller i fyra skilda yrken under 8 veckor i vardera. En form av fritidsverksamhet äro de sedan 1906 anordnade läsaftnarna i skolbiblioteken, varvid tillfälle bereds barnen till ostörd läxläsning samt läsning av litteratur ur skolbiblioteken.

Från hösten 1944 har fritidsslojd för äldre anordnats, omfattande trä- och metallslojd samt bokbinderi.

För elever i folkskolans högsta klasser och fortsättningsskolan anordnas föredrags- och musikaftnar, till vilka jämväl lärare och föräldrar inbjudas. Särskilda medel äro beviljade för anordnande i skolorna av föräldraaftnar med föredrag över frågor, som röra lärjungarnas fostran. Lokala föräldraföreningar knutna till överlärdistriktet ha på ett flertal håll bildats.

Sedan år 1947 utger folkskoleledningen tidsskriften "Hemmet och skolan", vilken avses utkomma med två nummer per termin, med syfte att stärka kontakten mellan barnens målsmän och skolan.

Skolmältider ha sedan år 1885 anordnats för behövande skolbarn. Sedan den 1 juli 1946 utgår statsbidrag till anordnande av skolmältider, och i enlighet med villkoren härför ordnas nu skolmältider för alla elever. Av eleverna i folkskolan utnyttjade under år 1954 ca 96 procent möjligheten att få lagad mat i skolan. Antalet i skolmältiderna deltagande lärjungar var i november 1954 68,100 i folkskolan och 31,000 i övriga skolor. Kostnaderna för matvaror och löner ha under år 1954 uppgått till ca 14 milj. kr.

År 1937 infördes i skolorna förmånen av fri förbrukningsmaterial. År 1946 tillkom dylik förmån beträffande fria läroböcker.

Beträffande beklädnad av behövande skolbarn gäller fr. o. m. år 1942, att föräldrar och målsmän, som icke kunna bekosta barnens skolgång, skola genom skoldistriktets försorg erhålla understöd (se Utl. 1942: nr 62). På grund härav omhänderhåller folkskoleledningen fr. o. m. samma år anslag till bekostande av kläder, skodon och skoreparationer åt behövande skolbarn.

Författningar. K. mts förnyade stadga 22 juni 1923 ang. folkundervisningen i Stockholm (Kfh 1946: sid. 456), med ändr. Reglemente för Stockholms folkskolor, fastställt av sko-överstyrelsen 22 aug. 1923 (Kf 1923: nr 42), med ändr. Verksamheten vid Stockholms folkskolor regleras därjämte av ett flertal författningar om statsbidrag för denna verksamhet.

Betr. försöksverksamheten har k. m:t 30 juni 1953 utfärdat särskilda bestämmelser; därjämte har k. m:t 4 juni 1954 utfärdat best. rör. skolorganisationen i Stockholms stad samt best. ang. i folkskolan inbyggda realskolelinjer.

Avlöningar och pensioner utgå enligt gällande statliga och kommunala författningar (se Stockholms stads utgifts- och inkomststat, Bih. 1955: nr 1 A).

Stat år 1955. (Folkskolorna.) Utgifter: driftbudgeten 85,608,311 kr. (därav engångs 2,917,820 kr.), kapitalbudgeten, lånemedel, inom linjen 25,447,850 kr.; inkomster: driftbudgeten 42,458,500 kr.

Kontrollant (21).

Brytzer, K. E.

Skolträdgårdarna.

Föreståndare (3,500 kr.).

Lindqvist, O. J., folkskollärare; träffas i bostaden per telefon 47 13 92 i regel 17—17,30.

Trädgårdsmästare (18).

Olsson, K. S.

Abrahamsbergs överlärardistrikt.

Distriktet räknar höstterminen 1954 inalles 55 undervisningsavdelningar med tillsammans 1,520 skolbarn. Skolan är belägen Gustav III:s Väg.

Bromma församlings skoloråd¹⁾

(för år 1955).

*Dahlander, G., redaktör, kyrkofullm., ordf.; *Falkenstam, Margit, fru, kyrkofullm., vice ordf.; *Holthagen, K. H., expediteschef, kyrkofullm.; *Hägerbring, L.-E., montör, kyrkofullm.; *Jonsson, f. Lundquist, Clary H., fru, kyrkofullm.; *Lundberg, A., förrädsarbetare, kyrkofullm.; *Weijle, C. G., kansliråd, kyrkofullm.

Suppleanter: *Alm, Thyra, fru, kyrkofullm.; *Bengtsson, G., tjänsteman, kyrkofullm.; *Järte, Gunborg, fru, kyrkofullm.; *Karlsson, A., banförmän, kyrkofullm.; *Ståhl, M. Margareta, föreståndarinna, kyrkofullm.

Sekreterare.

Sjöholm, B. E., kanslichef; t. 54 03 85 (växel) eller 62 19 67.

Överlärare.

Wide, E. E.; träffas å exp. i skolan Gustav III:s Väg, Bromma, i regel varje läsdag utom lördagar 7,45—8,30, måndagar och torsdagar

¹⁾ Ej i denna egenskap upptagna i kalenderns personalavdelning.

13—14 samt efter överenskommelse per tel. 25 78 01.

Skolvaktmästare (13).

Lasses, S. E.; Blomstrand, K. R.

Dessutom ett skolvaktmästarbiträde, ett kanslibiträde.

Adolf Fredriks överlärardistrikt.

Distriktet räknar höstterminen 1954 inalles 54 undervisningsavdelningar med tillsammans 1,650 skolbarn. Skolan är belägen Tegnérsgatan 44—46 samt dessutom finnas skollokaler Häl-singegatan 2.

Adolf Fredriks församlings skoloråd¹⁾

(för åren 1952—1955).

Kammakargatan 30, Va.

*Arntyr, S. O., ingenjör, kyrkofullm.; *Brandt, P. A., överkontrollör, kyrkofullm., vice ordf.; *Lagergren, Maria S. V., fröken; *Lindblom, K. G., professor, kyrkofullm.; *Lindman, K. S. S., förste aktuarie, kyrkofullm.; *Lundin, C. J., f. d. postmästare, kyrkofullm.; *Säaf-Bergqvist, Ellen M., socialassistent, kyrkofullm.; *Tollin, D. F. N., kyrkoherde, kyrkofullm., ordf.; *Wennersten, Å. E., bankrevisor, kyrkofullm.
Suppleanter: *Bergholtz, Inga E. K., kurator; *Christensson, Anna U., vävlärarinna, kyrkofullm.; *Dahlin, E. K., ingenjör; *Norberg, H. Elisabet, inspektris; *Samuelsson, f. Arenander, S. N. G. Ingeborg, kansli-skriver, kyrkofullm.; *Svanberg, I. F., köpman, kyrkofullm.; *Söderqvist, Svea E. L., kassör, kyrkofullm.; två vakanta.

Sekreterare.

Ekströmer, L. E. M., förste byråsekreterare; t. 22 24 00.

Överlärare.

Wiberg, A.; träffas å exp. i skolan Tegnérsgatan 44—46, Va., alla läsdagar 7,45—8,30 samt måndagar och torsdagar 13—13,30, t. 32 39 14.

Skolvaktmästare (13).

Zetterberg, B. Hj.

Dessutom tre skolvaktmästare (därav en halvtidsanställd), ett kansli-biträde, ett skolvaktmästarbiträde.

Alviks överlärardistrikt.

Distriktet räknar höstterminen 1954 inalles 54 undervisningsavdelningar med tillsammans 1,292 skolbarn. I skolan finnas dessutom två förskolavdelningar med 15 elever. Skolan är belägen Trannebergsvägen 73.

¹⁾ Ej i denna egenskap upptagna i kalenderns personalavdelning.

Västerleds församlings skoloråd¹⁾

(för år 1955).

***Bendix**, C. B. C., direktör, kyrkofullm.; ***Blom**, S. D., byråchef, kyrkofullm., ordf.; ***Christensen**, f. Gillberg, Signe C., fru; ***Helde**, Elsa, läroverksadjunkt, kyrkofullm.; ***Henning**, K. S., undervisningsråd, kyrkofullm.; ***Johansson**, B. H. F., vaktmästare, kyrkofullm.; ***Sandvall**, F. G., f. d. förste baningenjör.

Suppleanter: ***Lagerlund**, K. fastighetsmäklare, kyrkofullm.; ***Lorentzi**, J. H. B., direktör, stadsfullm., kyrkofullm.; ***Lund**, Elsa, fru, kyrkofullm.; ***Masreliez**, S., aktuarie, kyrkofullm.; ***Wichman**, f. Åkermark, Eva A. A., föreståndarinna, kyrkofullm.

Sekreterare.

Zackrisson, O. K. V., förste byråsekreterare; t. 22 12 00 eller 26 09 09 (bostaden).

Överlärare.

Lundström, f. Johansson, Karin E.; träffas å exp. i skolan Tranebergsvägen 73, Bromma, i regel alla läsdagar 8—8,30, dessutom måndagar 12—12,30 och torsdagar 13,30—14, t. 25 67 26.

Skolvaktmästare (13).

Gustafson, C. G.; t. 25 67 20.

Dessutom tre *skolvaktmästare* (därav en halvtidsanställd), ett *kanslibitråde*.

Aspuddens överlärardistrikt.

Distriktet räknar höstterminen 1954 inalles 61 undervisningsavdelningar med tillsammans 1,729 skolbarn. Skolan är belägen Blommensbergsvägen 166.

Brännkyrka församlings skoloråd.

Se under Långbrodals överlärardistrikt.

Överlärare.

Hillman, B. A.; träffas å exp. i skolan Blommensbergsvägen 166, Hägersten, i regel alla läsdagar 7,45—8 samt därjämte måndagar och torsdagar 13—13,30, t. 19 32 24.

Skolvaktmästare (13).

Lindvall, K. L.

Dessutom två *skolvaktmästare* (därav en halvtidsanställd), ett *kanslibitråde*.

Bagarmossens överlärardistrikt.

Distriktet räknar höstterminen 1954 inalles 26 undervisningsavdelningar med tillsammans 753 skolbarn. Skolan är belägen Rusthållarvägen 5.

¹⁾ Ej i denna egenskap upptagna i kalenderns personalavdelning.

Enskede församlings skoloråd.

Se under Skanskvarns överlärardistrikt.

Överlärare.

Styrenius, E. O.; träffas å exp. i skolan Rusthållarvägen 5, Johanneshov, i regel alla läsdagar 8—8,30 samt annan tid efter överenskommelse, t. 39 29 80.

Skolvaktmästare (13).

Johansson, A. I.; Hillerström, E. K.

Ett *kanslibitråde*.

Björkhagens överlärardistrikt.

Distriktet räknar höstterminen 1954 67 undervisningsavdelningar med tillsammans 1,816 skolbarn. Skolan är belägen Karlskronavägen 10.

Enskede församlings skoloråd.

Se under Skanskvarns överlärardistrikt.

Överlärare.

Thorslund, S. V.; träffas å exp. i skolan Karlskronavägen 10, Johanneshov, i regel varje läsdag 7,45—8,30, samt måndagar och torsdagar 12,30—13,30, t. 49 96 05.

Skolvaktmästare (13).

Hagander, F. S. F.

Dessutom en *skolvaktmästare*, ett *kanslibitråde*.

Blommensbergs överlärardistrikt.

Distriktet räknar höstterminen 1954 inalles 49 undervisningsavdelningar med tillsammans 1,277 skolbarn, fördelade på Blommensbergs skola, Blommensbergsvägen 116 och Liljeholmens skola, Liljeholmsvägen.

Brännkyrka församlings skoloråd.

Se under Långbrodals överlärardistrikt.

Överlärare.

Larson, Ch. L., tjl. (se sid. 354); träffas å exp. i skolan vid Blommensbergsvägen 116, Sv., i regel alla läsdagar 7,45—8,30 samt därjämte måndagar och torsdagar 13—14, t. 45 20 65.

Skolvaktmästare (13).

Reutlert, E. A. Q. (Blommensbergs skola); **Nilsson**, N. G. (Gröndals skola).

Dessutom tre *skolvaktmästare* (därav en säsonganställd), ett *kanslibitråde*.

Bromma södra överlärardistrikt.

Distriktet räknar höstterminen 1954 inalles 58 undervisningsavdelningar med tillsammans 1,640

FD

skolbarn, fördelade på Ålstens skola, Nyängsvägen 72—80, Smedslättens skola, Drörmstigen 32, Olovslunds skola, Olovslundsvägen och Nockebyhovs skola, Tyska Bottens Väg 42.

Västerleds församlings skolråd.

Se under Älviks överlärardistrikt.

Överlärare.

Gustafson, E. G. K.; träffas å exp. i skolan Nyängsvägen 72—80, Bromma, i regel måndagar, onsdagar, torsdagar och fredagar 8—8,30 dessutom torsdagar 13—13,30, t. 25 42 50 (personl.), 25 41 29 (exp.), i skolan Olovslundsvägen, Bromma, i regel onsdagar 13—13,30 och lördagar 8—8,30, t. 25 37 80 (exp. och vaktm.).

Skolvaktmästare (13).

Adolfson, J. O. (Ålstens skola); **Lejon, S. A.** (Olovslunds skola).

Dessutom fyra skolvaktmästarbiträden, ett kanslibitråde.

Engelbrekts överlärardistrikt.

Distriktet räknar höstterminen 1954 inalles 59 undervisningsavdelningar med 1,550 skolbarn, fördelade på Engelbrekts skola, Valhallavägen 76, Ekshagens skola, Ekshagsvägen 2 och 4 samt Hjorthagens skola, Jägmästargatan 25 och 2 B. Dessutom finnas i förstnämnda skola en läsklinik samt en förskolavdelning med 4 barn.

Engelbrekts församlings skolråd¹⁾ (för åren 1952—1955).

Östermalmsgatan 20, Ö.

***Bolander, f. Persson-Hallengren, Signe M.**, fru, kyrkofullm.; ***Drake af Hagelsrum, Gunhild**, byrådirektör, kyrkofullm., vice ordf.; ***Dyrssen, f. Linton, G. Gunhild M.**, fru, kyrkofullm.; ***Ekstedt, G. O. A.**, byråassistent, kyrkofullm.; ***Karlsson, f. Olsson, I. Signe C.**, postbiträde, kyrkofullm.; ***Nerell, Å. N. J.**, direktör, kyrkofullm., ordf.

Suppleanter: ***Brundin, Signe M.**, kontorist, kyrkofullm.; ***Eeg-Olofsson, R. G.**, med. dr., kyrkofullm.; ***Kähr-Hallehn, Astrid M. E.**, redaktör, kyrkofullm.; ***Nylén, E. W.**, direktör; ***Thorén, f. Törnqvist, Sigrid K. Ch.**, fru; ***Widerström, Karin A. Ch.**, skolöverstandläkare, kyrkofullm.

Sekreterare.

Victor, J. C., hovrättsråd, t. 55 21 33.

Överlärare.

Gunnerbeck, A. G.; träffas å exp. i skolan Valhallavägen 76, Ö., i regel varje läsdag utom torsdagar 7,45—8,30, måndagar och torsdagar

13—13,30, t. 21 10 29 och 21 78 47; å exp. i skolan Jägmästargatan 25, Hjorthagen, torsdagar 7,45—8,30, t. 61 22 25.

Skolvaktmästare (13).

Björk, S. L. (Valhallavägen 76); **Karlsson, F. J.** (Jägmästargatan 2 B).

Dessutom tre skolvaktmästare, ett kanslibitråde.

Enskede överlärardistrikt.

Distriktet räknar höstterminen 1954 39 undervisningsavdelningar med tillsammans 940 skolbarn, Skolan är belägen Stockholmsvägen 30.

Enskede församlings skolråd.

Se under Skanskvarns överlärardistrikt.

Överlärare.

Vakant, *tf.* **Modin, P. W.**; träffas å exp. i skolan Stockholmsvägen 30, Enskede, i regel alla läsdagar 7,45—8 samt 9—10 utom tisdagar och torsdagar samt dessutom torsdagar 13—13,30, t. 49 10 62.

Skolvaktmästare (1 kl.) (13).

Hedman, O. G. E.

Dessutom två skolvaktmästare (därav en halvtidsanställd), ett kanslibitråde.

Enskedefältets överlärardistrikt.

Distriktet räknar höstterminen 1954 48 undervisningsavdelningar med tillsammans 1,412 skolbarn, fördelade på Enskedefältets skola, Sockenvägen 370 och Bäckahagens skola, Skebo kvarnsvägen 55—57.

Enskede församlings skolråd.

Se under Skanskvarns överlärardistrikt.

Överlärare.

Bengtsson, H. J. A.; träffas å exp. i skolan Sockenvägen 370, Enskede, i regel varje läsdag 7,45—8,30 och onsdagar 14—14,30, t. 49 20 72.

Skolvaktmästare (13).

Strand, B. L. (Enskedefältets skola); **Unger, S. A.**, **Jonsson, J. F.** (Bäckahagens skola).

Dessutom en skolvaktmästare (säsonganställd), ett kanslibitråde.

Eriksdals överlärardistrikt.

Distriktet räknar höstterminen 1954 inalles 52 undervisningsavdelningar med 1,450 skolbarn. Skolan är belägen Ringvägen 58. I skolan finnes dessutom en läsklinik.

Katarina församlings skolråd.

Se under Katarina överlärardistrikt.

¹⁾ Ej i denna egenskap upptagna i kalenderns personalavdelning.

Överlärare.

Vakant, *tf. Ajne*, f. Svensson, S. Julia I.; träffas å exp. i skolan Ringvägen 58, Sö., i regel alla läsdagar 7,45—8,30 samt måndagar 13,45—14,15 och torsdagar 13—13,30, t. 40 23 17.

Skolvaktmästare (13).

Smedberg, G. O. E.

Dessutom tre *skolvaktmästare* (därav en halvtidsanställd), ett *kanslibitråde*.

Essingens överlärardistrikt.

Distriktet räknar höstterminen 1954 36 undervisningsavdelningar med tillsammans 960 skolbarn, fördelade på skolan Essingesträket 24, Stora Essingen och skolan Luxgatan 23, Lilla Essingen.

Essinge församlings skolråd¹⁾

(för år 1955).

***Andersson**, f. Westberg, M. E. (Maja), fru kyrkofullm.; ***Aronsson**, J. Ch., verkstadsarbetare, kyrkofullm.; ***Ekbörn**, G., apotekare, kyrkofullm., vice ordf.; ***Friberg-Nises**, Astrid, folkskollärarinna, kyrkofullm.; ***Ljungcrantz**, K., typograf, kyrkofullm., ordf.

Suppleanter: ***Lundgren**, G., järnhandlare, kyrkofullm.; ***Meijer**, F. O., stadsfiskal, kyrkofullm.; ***Pettersson**, K. G. H., idrottsledare, kyrkofullm.

Sekreterare.

Persson, C. J. G., hovrättsassessor; t. 22 45 00 (tjänstetel.), 58 05 69 (bostaden).

Överlärare.

Vakant, *tf. Stigmar*, O. G.; träffas å exp. i skolan Essingesträket 24, K., i regel måndagar, onsdagar och torsdagar 7,45—8,30, fredagar och lördagar 9—9,45 samt måndagar och lördagar 12—12,30, t. 53 97 39 och i skolan Luxgatan 23, K., tisdagar 13,30—13,50 och torsdagar 12,50—13,10, t. 52 57 88.

Skolvaktmästare (13).

Carlsson, E. G. (Stora Essingen); **Björkman**, S. T. (Lilla Essingen).

Dessutom en *skolvaktmästare* (säsonganställd), ett *kanslibitråde*, ett *skolvaktmästarbitråde*.

Fredhålls överlärardistrikt.

Distriktet räknar höstterminen 1954 inalles 43 undervisningsavdelningar med tillsammans 1,160 skolbarn. Skolan är belägen Viktor Rydbergs Gata 1.

S:t Görans församlings skolråd.

Se under Kristinebergs överlärardistrikt.

¹⁾ Ej i denna egenskap upptagna i kalenderns personalavdelning.

Överlärare.

Blomquist, K. S., tjl. (se sid. 354), *tf. Högberg*, S. G.; träffas å exp. i skolan Viktor Rydbergs Gata 1, K., alla läsdagar utom lördagar 7,45—8,30 samt måndagar 13,45—14,15 och torsdagar 13—13,30, t. 53 21 26.

Skolvaktmästare (13).

Sternström, G. R.; **Eriksson**, E. Hj.

Ett *kanslibitråde*.

Gubbängens överlärardistrikt.

Distriktet räknar höstterminen 1954 61 undervisningsavdelningar med tillsammans 1,589 skolbarn. Skolan är belägen Gubbängsvägen 61: I skolan finnas dessutom en läsklinik samt en förskolavdelning med 6 barn.

Enskede församlings skolråd.

Se under Skanskvarns överlärardistrikt.

Överlärare.

Mogard, E. W.; träffas å exp. Gubbängsvägen 61, Enskede, i regel varje läsdag 7,45—8, dessutom måndagar och torsdagar 13—13,30, t. 94 71 00.

Skolvaktmästare (13).

Johansson, K. R.; **Bergholtz**, H. P. W.

Ett *kanslibitråde*.

Gustav Vasa och Matteus överlärardistrikt.

Distriktet räknar höstterminen 1954 inalles 68 undervisningsavdelningar med tillsammans 2,002 skolbarn, fördelade på skolan Karlbergsvägen 34 och skolan Vanadisvägen 16. Dessutom finnes i skolan Karlbergsvägen 34 en särskild läsklinik samt i skolan Vanadisvägen 16 en förskolavdelning med 16 barn.

Gustav Vasa församlings skolråd¹⁾

(för åren 1952—1955).

Västmannagatan 63, Va.

***Dannhem**, G. A., folkskollärare, kyrkofullm.; ***Eriksson**, E. J. T., byråsekreterare, kyrkofullm.; ***Janér**, f. Winqvist, Elisabet L., fru, kyrkofullm.; ***Ljunggren**, f. Netzen, Ruth M. S., fru; ***Lund**, B. A., kyrkoherde, kyrkofullm., ordf.; ***Lund**, E. V., skrädderiidkare, kyrkofullm.; ***Ohlsson**, f. Augustdotter, Elin C., fru, kyrkofullm.; ***Runmark**, A. R., bokförläggare, kyrkofullm., vice ordf.; ***Thorsell**, H. G., byggmästare.

Suppleanter: ***Bjelnér**, f. Ullman, H. Birgit C., föreståndarinna; ***Falk**, E. Ch. (Emy), kassörska, kyrkofullm.

¹⁾ Ej i denna egenskap upptagna i kalenderns personalavdelning.

Sekreterare.

Reuterswärd, B. E., kansliråd; t. 61 98 28.

Matteus församlings skoloråd¹⁾

(för åren 1952—1955).

Västmannagatan 92, Va.

*Bjurling, Maria, fröken; *Ericsson, O. E., kamrerare, kyrkofullm., vice ordf.; *Larsson, f. Jansson, M. M. (Greta), fru; *Lindahl, f. Michaelson, Anny S., fru; *Lindkvist, J. R., revisor, kyrkofullm.; *Norgren, B. R., köpman, kyrkofullm., kassaförvaltare; *Wikmark, T. R., komminister, ordf.

Suppleanter: *Alm, Ingrid E., fl. kand., kyrkofullm.; *Christiansson, M. E. (Greta), fl. lic.; *Fagerström, f. Bendelin, S. A. Britta, fru; *Forsberg, A. B. (Britta), fröken, kyrkofullm.; *Gröning, A. M. (Greta), kontorist; *Lilja, f. Gustafsson, Anna E., fru; *Stenberg, M. V., typograf.

Sekreterare.

Attermark, J. H. T., direktör; t. 44 93 55 (tjänstetel.), 33 52 14 (bostaden).

Överlärare.

Rehn, A. V.; träffas å exp. i skolan Karlbergsvägen 34, Va., i regel onsdagar 12,30—13 samt lördagar 7,45—8,30, t. 32 53 03; å exp. i skolan Vanadisvägen 16, Va., alla läsdagar utom lördagar 7,45—8,30 samt måndagar och torsdagar 13—13,30, t. 33 92 51.

Skolvaktmästare (13).

Bennö, S. A. R. (Karlbergsvägen 34); Carlsson, H. Hj. (Vanadisvägen 16).

Dessutom tre skolvaktmästare, ett kanslibitråde.

Gärdets överlärardistrikt.

Distriktet räknar höstterminen 1954 inalles 56 undervisningsavdelningar med tillsammans 1,677 skolbarn. Skolan är belägen Banérgatan 56.

Oscars församlings skoloråd¹⁾

(för åren 1952—1955).

Fredrikshovsgatan 3, Ö.

*Hoff, J., kyrkoherde, ordf.; *Malmroth, f. Herlitz, Elsa, fru, stadsfullm., kyrkofullm., vice ordf.; *Norrby, C. T. N., komminister, kyrkofullm.; *Rosén, Ingrid M., folkskollärare, kyrkofullm., kassaförvaltare; *Sjöquist, D. G., f. d. byrådirektör, kyrkofullm., kassaförvaltare; *Öhlander, F. L., köpman, kyrkofullm.

¹⁾ Ej i denna egenskap upptagna i kalenderns personalavdelning.

Sekreterare.

Liljedahl, G. E., sekreterare; t. 21 62 85 eller 54 00 00.

Överlärare.

Kaleen, G. E., träffas å exp. i skolan Banérgatan 56, Ö., i regel varje läsdag 7,45—8,30 samt måndagar och torsdagar 13,30—14, t. 60 13 10.

Skolvaktmästare (13).

Hult, Y. O.

Dessutom två skolvaktmästare, ett kanslibitråde.

Hammarby överlärardistrikt.

Distriktet räknar höstterminen 1954 inalles 47 undervisningsavdelningar med tillsammans 1,294 skolbarn. Skolan är belägen Finn Malmgrens Väg 11.

Enskede församlings skoloråd.

Se under Skanskvarns överlärardistrikt.

Överlärare.

Åkesson, F. N. A.; träffas å exp. i skolan Finn Malmgrens Väg 11, Johanneshov, måndagar, torsdagar, fredagar och lördagar 8—8,30 samt måndagar—torsdagar 13—13,30, t. 49 94 80.

Skolvaktmästare (13).

Wiklund, W.; Johansson, P. T. E.

Ett kanslibitråde.

Hedvig Eleonora och Oscars överlärardistrikt.

Distriktet räknar höstterminen 1954 inalles 52 undervisningsavdelningar med tillsammans 1,350 skolbarn fördelade på skolorna Linnégatan 37 och 54 samt Nybrogatan 19, småskoleseminariets övningskola Riddargatan 5 och skolan å Djurgården.

Hedvig Eleonora församlings skoloråd¹⁾

(för åren 1952—1955).

Storgatan 7, Ö.

*Berglind, J. H., överlärare, kyrkofullm.; *Ekelund, E. S., förste byråinspektör, kyrkofullm.; *Erdmann, f. Malm, E. K. G. (Gertie), fru, kyrkofullm., vice ordf. och kassaförvaltare; *Eriksson, U. G. E., folkskollärare, kyrkofullm.; *Erman, A. J. F. I., redaktör, stadsfullm., kyrkofullm., ordf.; *Helfström, A. Märta V., affärsbiträde, kyrkofullm.; *Janzon, S. U., advokat; *Johansson, F. N., maskinist, kyrkofullm.; *Ådin, S. A., urmakare, kyrkofullm.

¹⁾ Ej i denna egenskap upptagna i kalenderns personalavdelning.

Sekreterare.

Thuresson, A. V. U. W., hovrättsassessor; t. 60 45 17.

Oscars församlings skoloråd.

Se under Gärdets överlärardistrikt.

Överlärare.

Berglind, J. H., träffas å exp. i skolan Linnégatan 54, Ö., alla läsdagar 7,45—8 samt därjämte måndagar och torsdagar 11,45—12,30, t. 61 42 98; i Djurgårdens skola onsdagar 10,30—11, t. 61 33 02.

Skolvaktmästare (13).

Andersson, N. H. R. (Linnégatan 54).

Dessutom två *skolvaktmästare* (därav en halvtidsanställd), ett *kanslibitråde*, ett *skolvaktmästarbitråde*.

Hägerstensåsens överlärardistrikt.

Distriktet räknar höstterminen 1954 inalles 72 undervisningsavdelningar med tillsammans 1,981 skolbarn fördelade på Hägerstensåsens skola, Sedelvägen och Hökmossens skola, Dymlingsgränd.

Brännkyrka församlings skoloråd.

Se under Långbrodals överlärardistrikt.

Överlärare.

Frankman, L.; träffas å exp. i skolan vid Sedelvägen, Hägersten, alla läsdagar 7,45—8 dessutom torsdagar 13—13,30, t. 45 47 40; å exp. i Hökmossens skola vid Dymlingsgränd, Hägersten, måndagar 13—13,30, t. 19 54 20.

Skolvaktmästare (13).

Karlsson, R. L. (Hökmossens skola); Elfström, F. W. L. (Hägerstensåsens skola).

Dessutom en *skolvaktmästare*, ett *skolvaktmästarbitråde*, ett *kanslibitråde*.

Högalids överlärardistrikt.

Distriktet räknar höstterminen 1954 inalles 57 undervisningsavdelningar med tillsammans 1,637 skolbarn. Skolan är belägen Folkskolegatan 11—13.

Högalids församlings skoloråd¹⁾

(för åren 1952—1955).

Högalids prästgård, Högalidsberget, Sv.

*Collin, J. E., förbundssekreterare; *Friberg, A.-M. Eleonora, folkskollärare, kyrkofullm.; *Jans-

¹⁾ Ej i denna egenskap upptagna i kalenderns personalavdelning.

son, f. Pettersson, Margit L., fru, kyrkofullm.; *Larsson, J. L., f. d. inspektör, kyrkofullm., vice ordf. och kassaförvaltare; *Lindén, f. Asp, Valborg S., korrespondent, kyrkofullm.; *Lundqvist, f. Larsson, Mary, fru, kyrkofullm.; *Mogård, J. A. B., kontraktsprost, ordf.; *Personne, J.-E. M., byråsekreterare, kyrkofullm.; *Skoglund, J. H., kamrerare, kyrkofullm.

Suppleanter: *Eriksson, f. Wahlström, Majken V., fru; *Hansson, S. G., tjänsteman; *Karlsson, f. Ohlsson, A. E. A. (Lisa), fru; *Ståhl, f. Hjelmqvist, Ester K. E., fru, kyrkofullm.; *Törnqvist, K. A., chaufför; *Wallenbeck, Annie V. E., föreståndarinna, kyrkofullm.; *Åberg, H. S., verkmästare, kyrkofullm.

Sekreterare.

Steenberg, K. J. E., f. d. folkskolinspektör; t. 40 36 02.

Överlärare.

Henström, U. K. A.; träffas å exp. i skolan Folkskolegatan 11—13, Sv., i regel alla läsdagar 7,45—8 samt måndagar och torsdagar 13—13,30, t. 68 85 50.

Skolvaktmästare (13).

Nilsson, J. I.

Dessutom två *skolvaktmästare*, ett *kanslibitråde*.

Hökarängens överlärardistrikt.

Distriktet räknar höstterminen 1954 71 undervisningsavdelningar med tillsammans 1,887 skolbarn, fördelade på Fagersjövägen, Cigarrvägen 14—16 och 9, Hauptvägen 35, 43, 61 och 79 samt Piprensarvägen 32.

Enskedö församlings skoloråd.

Se under Skanskvarns överlärardistrikt.

Överlärare.

Boberg, A. G.; träffas å exp. Fagersjövägen, Enskede, alla dagar 7,45—8,30 samt måndagar och torsdagar 13—13,30, t. 94 29 06.

Skolvaktmästare (13).

Dahlqvist, G. R.; Lundman, K. E. L.

Dessutom ett *skolvaktmästarbitråde*, ett *kanslibitråde*.

Katarina överlärardistrikt.

Distriktet räknar höstterminen 1954 inalles 61 undervisningsavdelningar med 1,695 skolbarn, fördelade på Katarina norra skola, Tjärhovsgatan 15—17 och Katarina södra skola, Soflagatan 2. I sistnämnda skola finnes dessutom en förskolavdelning med 12 barn.

Katarina församlings skolråd¹⁾

(för åren 1952—1955).

Högbergsgatan 15, Sö.

***Elmblad**, M. A., juvelerare, kyrkofullm.; ***Hellsten**, N. E., major, kyrkofullm.; ***Lindström**, O. H., amanuens, kyrkofullm.; ***Olsson**, f. Forsberg, Maud I. D., fru, kyrkofullm.; ***Schaerling**, R. Elsa M., f. d. kontorschef, kyrkofullm.; ***Sjödén**, f. Trobörg, Tora E., fru, kyrkofullm.; ***Svensson**, A. R., kontorist, kyrkofullm., ordf.; ***Söderström**, K. H., tf. kammar skrivare, kyrkofullm.; ***Wahlström**, O. F., expeditionsschef, kyrkofullm., vice ordf.; ***Westberg**, E. G., gravör, kyrkofullm.

Suppleanter: ***Dahlin**, K. A., e. o. kyrkoadjunkt, kyrkofullm.; ***Fredblad**, f. Hellgren, Helga K. K., f. d. folkskollärarinna, kyrkofullm.; ***Hägglund**, f. Ridenstam, Vera M., fru, kyrkofullm.; ***Karlsson**, J. B. A., maskinmontör; ***Lind**, N., ingenjör, kyrkofullm.; ***Lindahl**, K. G. T., skräddarmästare; ***Lundqvist**, f. Appelgren, Elin V., fru; ***Olsson**, J. A., förste kontorist, kyrkofullm.; ***Rahmqvist**, K. V., folkskollärare, kyrkofullm.; *en vakant.

Sekreterare.

Löwgren, C. E., advokat; t. 42 34 48, 40 58 36.

Överlärare.

Örtedal, J. R. V.; träffas å exp. i skolan Tjörhovsgatan 15—17, Sö., i regel måndagar, onsdagar och fredagar 8,30—9 samt måndagar och torsdagar 13—13,30, t. 41 35 05; å exp. i skolan Soflagatan 2, Sö., i regel tisdagar och torsdagar 8,30—9, t. 43 02 09.

Skolvaktmästare (13).

Hägelberg, H. (Tjörhovsgatan 15—17); **Franzén**, B. (Soflagatan 2).

Dessutom tre skolvaktmästare, ett kansli-bitråde.

Kristinebergs överlärardistrikt.

Distriktet räknar höstterminen 1954 inalles 42 undervisningsavdelningar med tillsammans 1,119 skolbarn. Skolan är belägen vid Kristinebergsparken.

S:t Görans församlings skolråd¹⁾

(för åren 1952—1955).

Arbetargatan 21, K.

***Eén**, O. B. L., f. d. föreståndare; ***Engberg**, H. J. A. A., typograf; ***Fredriksson**, C. V., brigadör, kyrkofullm.; ***Löwenström**, f. Jensen, Anna Lisa, fru; ***Michaëlsson**, K. H. N., f. d. förste byråsekreterare, kyrkofullm., kassaförvaltare;

¹⁾ Ej i denna egenskap upptagna i kalenderns personalavdelning.

***Molin**, E. A., överlärare; ***Rothstein**, f. Rothstein, M. A. M. (Greta), rektor, kyrkofullm., vice ordf.; ***Stehr**, A. L., folkskollärare, ordf.
Suppleanter: ***Carlén**, f. Berggren, G. M. (Gerd), fru; ***Hjelmström**, f. Lindgren, Astrid M., fru; ***Jonsson**, Jane G. E., affärsbiträde, kyrkofullm.; ***Jävert**, f. Hedenstrand, Ragnhild, fru; ***Kronvall**, Anna Lisa, ämneslärarinna, kyrkofullm.; ***Olsson**, A. A., cementarbetare; ***Pravitz**, f. Strömberg, Karin M., fru, kyrkofullm.; ***Wahlberg**, G., folkskollärare, kyrkofullm.

Sekreterare.

Häggqvist, L., kansliråd; t. 34 24 50 eller 11 15 82.

Överlärare.

Bjurulf, K. R. V.; träffas å exp. i skolan Kristinebergsparken, K., alla läsdagar 7,45—8,30 samt tisdagar och torsdagar 13,30—14, t. 50 02 59.

Skolvaktmästare (13).

Parwe, N. G.

Dessutom tre skolvaktmästare (därav en halvtidsanställd), ett kansli-bitråde.

Kungsholms överlärardistrikt.

Distriktet räknar höstterminen 1954 inalles 88 undervisningsavdelningar med 2,422 skolbarn, fördelade på skolan Mariebergsgatan 34 och skolan Garvargatan 4.

Kungsholms församlings skolråd¹⁾

(för åren 1952—1955).

Parmmätargatan 3, K.

***Aourell**, O. E., bokhandlare, kyrkofullm.; ***Fros-te**, f. Rydman, E. Cecilia, fru; ***Gaufrin**, E. F. G., rådman, kyrkofullm., ordf.; ***Hermansson**, K. T. E., f. d. vaktmästare, kyrkofullm., vice ordf.; ***Lindblom**, Edith M., fröken, kyrkofullm.; ***Qvarfordt**, f. Svensson, Hedvig A. K., fru; ***Sejlitz**, C. A. S. C:son, avdelningschef, kyrkofullm., kassaförvaltare; ***Stig**, H. F., järnhandlare.

Suppleanter: ***Bengtsson**, f. Svensson, Tyra E., fru; ***Blomkvist**, K. V. H., verk-mästare; ***Ewet**, S. R., organisationschef; ***Johnson**, f. Löfberg, Kerstin M., förste kansli-skrivare; ***Lundberg**, Bertha J., konsulent; ***Millqvist**, C. R., avdelningschef; ***Rathsman**, E. F. N., kamrerare; ***Spångberg**, Ingrid H., läroverksadjunkt; kyrkofullm.

Sekreterare.

Öhman, G. B., byråchef, t. 22 45 00 (tjänstetel.), 21 50 43 (bostaden).

Överlärare.

Elmqvist, B. K. E.; träffas å exp. i skolan Mariebergsgatan 34, n. b., K., i regel alla läs-

¹⁾ Ej i denna egenskap upptagna i kalenderns personalavdelning.

dagar 7,45—8,30, måndagar och torsdagar 13—13,30, t. 50 53 18; å exp. i skolan Garvargatan 4, K., fredagar 12,15—12,30, t. 50 37 06.

Skolvaktmästare (13).

Karlsson, J. M.

Dessutom tre skolvaktmästare, två kansli-biträden.

Långbrodals överlärardistrikt.

Distriktet räknar höstterminen 1954 inalles 63 undervisningsavdelningar med tillsammans 1,785 skolbarn, fördelade på Långbrodals skola, Västerängsvägen 19 och Sländvägen 1 samt Herrängens skola, Konvaljestigen 15.

Brännkyrka församlings skolråd¹⁾

(för åren 1952—1955).

*Aldener, K. G. H., överlärare, kyrkofullm., vice ordf.; *Bielkelöv, Inga, korrespondent, kyrkofullm.; *Bjurström, N. H. V., köpman, kyrkofullm.; *Collin, I. M. (Ingermaja), kurator, kyrkofullm.; *Eriksson, K. V., byggnadssnicksare; *Jansson, G. A., snickare; *Jonsson, J. A. W., slöjdlärare, kassaförvaltare; *Larsson, L. R. H., kopparslagare; *Olsson, Ingrid M., barnträdgårdslärlarinna, stadsfullm.; *Wärnberg, S. T., målningskontrollant, ordf.

Suppleanter: *Bolin, K., maskinmästare, kyrkofullm.; *Busck, C.-G. C., ingenjör, kyrkofullm.; *Florén, f. Ström, Hildur C., fru, kyrkofullm.; *Nilsson, C. J. E., lagerarbetare; *Pettersson, G. R., förrådsförmän, kyrkofullm.; *Svenson, S. V., chefredaktör, kyrkofullm.; *Westermark, f. Ekstrand, Irma A., fru; *Zetterberg, E. J., tjänsteman, kyrkofullm.; *Öberg, G. S., spår-vägskonduktör; * en vakant.

Sekreterare.

Flygare, B. O., förste byråsekreterare; t. 47 27 22 eller 22 60 00 (växel).

Överlärare.

Rynnel, H. E.; träffas å exp. i skolan Västerängsvägen 19, Älvsjö, måndagar och torsdagar 13—13,30, t. 47 39 01; å exp. skolan Sländvägen 1, Älvsjö, onsdagar 9—9,50, t. 47 15 56, samt å exp. i skolan Konvaljestigen 15, Älvsjö, tisdagar 8—8,55, t. 46 18 18.

Skolvaktmästare (13).

Björkman, C. O., Lennvall, Å. (skolan, Västerängsvägen 19); Nilsson, L.-E. (skolan, Sländvägen 1); Bergström, H. S. (skolan, Konvaljestigen 15).

Dessutom två skolvaktmästarbiträden, ett kansli-bitråde.

¹⁾ Ej i denna egenskap upptagna i kalenderns personalavdelning.

Maria överlärardistrikt.

Distriktet räknar höstterminen 1954 inalles 57 undervisningsavdelningar med tillsammans 1,629 skolbarn, fördelade på skolan Ringvägen 23¹⁾ och de båda skolorna Timmermansgatan 28. Dessutom finnes en läsklinik.

Maria Magdalena församlings skolråd²⁾

(för åren 1952—1955).

S:t Paulsgatan 10, Sö.

*Anderberg, G. H. A., tjänstedirektör, kyrkofullm., ordf.; *Holmberg, E. A. N., portvakt, kyrkofullm.; *Käll, Tora W., tjänsteman, kyrkofullm.; *Larsson, B. A., affärsföreståndare, kyrkofullm., vice ordf.; *Malmqvist, E. H., lagerchef, kyrkofullm.; *Rafstedt, E. A. E., banktjänsteman, kyrkofullm., kassaförvaltare; *Sjöblom, J. A., byråsekreterare, kyrkofullm.; * en vakant.

Sekreterare.

Orre, O. S. W., direktör; t. 41 25 54, kontoret 42 81 30.

Överlärare.

Wikberg, S.; träffas å exp. i skolan Ringvägen 23, Sö., i regel alla läsdagar utom onsdagar 8—8,30 samt måndagar och torsdagar 13,30—14, t. 43 02 10; å exp. i skolan Timmermansgatan 28, Sö., onsdagar 8—8,30, t. 41 35 06.

Skolvaktmästare (13).

Laworsky, R. (Ringvägen 23); Björklund, E. J. E. (Timmermansgatan 28).

Dessutom tre skolvaktmästare, ett kansli-bitråde.

Midsommarkransens överlärardistrikt.

Distriktet räknar höstterminen 1954 inalles 45 undervisningsavdelningar med tillsammans 1,212 skolbarn, fördelade på Midsommarkransens skola, Södertäljevägen och Årsta gamla skola. I förstnämnda skola finnes dessutom en förskolavdelning med 7 barn.

Brännkyrka församlings skolråd.

Se under Långbrodals överlärardistrikt.

Överlärare.

Lindholm, L. F.; träffas å exp. i Midsommarkransens skola vid Södertäljevägen, Hägersten,

¹⁾ Enligt k. m:ts resolution den 20 juni 1924 ang. delning av Maria Magdalena församling skall skolan vid Ringvägen, ehuru belägen inom Högalids församlings område, anses tillhöra Maria Magdalena församling.

²⁾ Ej i denna egenskap upptagna i kalenderns personalavdelning.

FD

varje läsdag utom onsdagar 7,45—8 samt måndagar och tordagar 13—13,30, t. 45 14 01; å exp. i Årsta gamla skola vid Sockenvägen, postadress: Stockholm 9, onsdagar 7,45—8, t. 45 01 51.

Skolvaktmästare (13).

Öberg, E. E. (Midsommarkransens skola).

Dessutom två skolvaktmästare, ett kansli-
biträde.

Mälarhöjdens överlärdistrikt.

Distriktet räknar höstterminen 1954 inalles 39 undervisningsavdelningar med tillsammans 1,104 skolbarn. Skolan är belägen Lugntorpsvägen 2.

Till överlärdistriktet höra dessutom skolorna vid barnhemmen Eolshäll, Barnbyn Skå, Johannelund och Bortorp, vid Hamra sanatorium och Älvestorps koloniskola, inalles 16 undervisningsavdelningar med tillsammans 175 skolbarn.

Brännkyrka församlings skolråd.

Se under Långbrodals överlärdistrikt.

Överlärare.

Garpe, H. O. S.; träffas å exp. i skolan Lugntorpsvägen 2, Hägersten, i regel varje läsdag 7,45—8,30 samt måndagar och torsdagar 13—13,30, t. 46 00 29.

Skolvaktmästare (13).

Persson, K. E.; Mannerholm, K. S.

Dessutom två skolvaktmästare (därav en halvtidsanställd), ett kanslibiträde.

Norra Ängby överlärdistrikt.

Distriktet räknar höstterminen 1954 inalles 45 undervisningsavdelningar med tillsammans 1,329 skolbarn, fördelade på skolan Vultejusvägen 20, Bromma kyrkskola, Doktor Abrahams Väg och Bällstalunds skola, Bällstavägen.

Bromma församlings skolråd.

Se under Abrahamsbergs överlärdistrikt.

Överlärare.

Sternbeck, B. A. K.; träffas å exp. i skolan Vultejusvägen 20, Bromma, i regel måndagar, onsdagar och lördagar 7,45—8,05 samt måndagar och torsdagar 13—13,30, t. 37 00 51; å exp. i Bällstalunds skola, Bällstavägen, Mariehäll, torsdagar 7,45—8,30, t. 28 30 22.

Skolvaktmästare (13).

Åström, P. T. (skolan Vultejusvägen); Bjelkstedt, E. R. (Bällstalunds skola).

Dessutom två skolvaktmästare, ett kansli-
biträde.

Nytorps överlärdistrikt.

Distriktet räknar höstterminen 1954 inalles 54 undervisningsavdelningar med tillsammans 1,642 skolbarn, fördelade på Nytorps skola, Paternostervägen 18—22 och Enskede gamla skola, Skolvägen. I förstnämnda skola finnes dessutom en läsklinik samt en förskolavdelning med 8 barn,

Enskede församlings skolråd.

Se under Skanskvärns överlärdistrikt.

Överlärare.

Bengtsson, Signe V., tjl. (se sid. 354); träffas å exp. i skolan Paternostervägen 18—22, Johannelund, i regel alla läsdagar 7,45—8,30, måndagar 13—14 samt torsdagar 19—20; t. 48 50 07.

Skolvaktmästare (13).

Lundberg, R. J.; t. 48 50 07.

Dessutom en skolvaktmästare, ett kansli-
biträde.

Riksby överlärdistrikt.

Distriktet räknar höstterminen 1954 inalles 69 undervisningsavdelningar med tillsammans 1,949 skolbarn, fördelade på Riksby skola, Riksbyvägen 40—48, Åkeshovs slott och Ulvsunda skola, Johannesfredsvägen.

Bromma församlings skolråd.

Se under Abrahamsbergs överlärdistrikt.

Överlärare.

Björvall, E. T.; träffas å exp. i skolan Riksbyvägen 40—48, Bromma, i regel varje läsdag utom tisdagar 8—8,30, dessutom måndagar och torsdagar 13—13,30, t. 25 38 82; å exp. i skolan Johannesfredsvägen, Bromma, måndagar och torsdagar 12—12,30, t. 26 13 45.

Skolvaktmästare (13).

Ericsson, S. R.; Ericsson, A. E. A. (Riksby skola); Fridlund, C. U. (Ulvsunda skola).

Dessutom ett skolvaktmästarbiträde, ett kanslibiträde.

Skanskvärns överlärdistrikt.

Distriktet räknar höstterminen 1954 inalles 57 undervisningsavdelningar med tillsammans 1,617 skolbarn, fördelade på Skanskvärns skola, Gullmarsvägen 60 och provisoriska lokaler, Götgatan 106 samt Årstaplan 5.

Enskede församlings skolråd¹⁾

(för åren 1952—1955).

*Andersson, E. O., ingenjör, kyrkofullm.: *Antelius, A. E., handelsresande, kyrkofullm.: *Brodd,

¹⁾ Ej i denna egenskap upptagna i kalenderns personalavdelning.

f. Lidén, Anna S., fru, stadsfullm.; *Eriksson, E. G. F., stereotypör, ordf.; *Haglund, K. S., boktryckare, stadsfullm., vice ordf.; *Hansson, P.-O., redaktör, stadsfullm.; *Hult, G. W. C., tjänsteman; *Loffman, f. Olsson, Elsa J., fru, kyrkofullm.; *Nilsson, S. J., tf. överlärare, kyrkofullm., kassaförvaltare; *Strand, f. Naisiainen, Irja, fru.

Suppleanter: *Andersson, G. A. E., avdelningschef; *Brandt, H. K. F., typograf, kyrkofullm.; *Brolin, f. Lundh, Ingrid A., fru; *Eneman, f. Calén, A. E. (Evy), fru, kyrkofullm.; *Forsberg, H. V., direktörsassistent; *Fransson, J. H., försäljare; *Gustin, P. S., tulltjänsteman; *Holmberg, N. E., reklamchef; *Jonsson, S. A., assistent; *Wahlrolén, f. Holmberg, Ebba-Greta M., fru.

Sekreterare.

Setréus, O. R., klockare; t. 49 26 55.

Överlärare.

Sandén, A. H.; träffas å exp. i skolan Gullmarsvägen 60, Johanneshov, alla lördagar 7,45—8 samt måndagar och torsdagar 13—13,30, t. 48 31 10.

Skolvaktmästare (13).

Röjmar, K.-E. (Skanskvarns skola).

Dessutom en skolvaktmästare, ett kanslibitråde.

Skarpnäcks överlärdistrikt.

Distriktet räknar höstterminen 1954 inalles 55 undervisningsavdelningar med tillsammans 1,558 skolbarn, fördelade på Skarpnäcks skola, Kärrtorpsvägen 95 och 64, provisoriska lokaler, Kärrtorpsvägen 55 och 93 samt Kyrkogårdsvägen 43.

Enskede församlings skolråd.

Se under Skanskvarns överlärdistrikt.

Överlärare.

Hultsjö, E. H., träffas å exp. i skolan, Kärrtorpsvägen 95, Johanneshov, varje lördag 8—8,30 samt måndagar och torsdagar 13—13,30, t. 49 20 45.

Skolvaktmästare (13).

Brogården, S. E. M.; Krus, G. Y.

Dessutom ett skolvaktmästarbitråde, ett kanslibitråde.

Sköndals överlärdistrikt.

Distriktet räknar höstterminen 1954 36 undervisningsavdelningar med tillsammans 890 skolbarn, fördelade på Perstorpsvägen 75—77, Bogårdsvägen 45, Farstavägen och Söndagsvägen 40.

Enskede församlings skolråd.

Se under Skanskvarns överlärdistrikt.

Överlärare.

Edstam, A. M. (Anna-Maja), stadsfullm., tjl. (se sid. 354), tf. Nilsson, S. J.; träffas å exp. Perstorpsvägen 75—77, Enskede, i regel varje lördag utom tisdagar 7,45—8,30, tisdagar 7,45—8 och 10—10,55 samt torsdagar 10—10,55, t. 94 46 25.

Skolvaktmästare (13).

Forslin, E. V.

Dessutom ett skolvaktmästarbitråde, ett kanslibitråde.

Sofia överlärdistrikt.

Distriktet räknar höstterminen 1954 inalles 47 undervisningsavdelningar med tillsammans 1,265 skolbarn. Skolan är belägen Skånegatan 117.

Sofia församlings skolråd¹⁾

(för åren 1952—1955).

Skånegatan 117, Sö.

*Berggren, f. Norén, Rut E., kansliskrivare, kyrkofullm.; *Fridén, G. N. G., arkitekt, kyrkofullm., vice ordf.; *Hellner-Ronner, E. Martha, social kurator; *Johansson, G. L., verkställare, kyrkofullm.; *Olstrand, N. H., montör; *Söderström, C. G. S., uppbördsman; *Wedberg, P. F. L., bageriarbetare, kyrkofullm., ordf.; *Werner, A. E., bryggeriarbetare, kyrkofullm.; *Zetterström, Anna S., kanslibitråde, kyrkofullm.; *Öberg, J., avdelningschef.

Suppleanter: *Björn, f. Bergdahl, Margareta E., fru; *Björner, E. A. E., förman; *Bornby, C. A. T., assistent; *Edelfors, K. G. T., civil-ekonom; *Karlsson, f. Olsson, Siri V., fru; *Karlstedt, A. A. F., tulltjänsteman; *Kollberg, S. G., tjänsteman; *Nilsson, B. O. B., tjänsteman; *Norling, H., fabrikör; *Sandkvist, f. Fors, H. A. (Asta), fru.

Sekreterare.

Agvald, R. V., överlärare; t. 40 29 89 (jfr nedan).

Överlärare.

Agvald, R. V.; träffas å exp. i skolan Skånegatan 117, Sö., alla lördagar 7,45—8,30 samt måndagar och torsdagar 13—13,30, t. 43 13 38.

Skolvaktmästare (13).

Svensson, H.

Dessutom tre skolvaktmästare (därav en halvtidsanställd), ett kanslibitråde.

¹⁾ Ej i denna egenskap upptagna i kalenderns personalavdelning.

FD

Solberga överlärardistrikt.

Distriktet räknar höstterminen 1954 inalles 77 undervisningsavdelningar med tillsammans 2,209 skolbarn, fördelade på Solberga skola, Folkparksvägen 83—91, och Kämpetorps skola, Alvsjövägen.

Brännkyrka församlings skolråd.

Se under Långbrodals överlärardistrikt.

Överlärare.

Aldener, K. G. H.; träffas å exp. Folkparksvägen 83—91, Hägersten, varje läsdag utom torsdagar och lördagar 9—9,30 samt måndagar 13—13,30, t. 45 13 84 samt å exp. i Kämpetorps skola, Alvsjövägen, Alvsjö, torsdagar och lördagar 9—9,30, t. 47 59 11.

Skolvaktmästare (13).

Åkerlund, G. A. (Solberga skola); **Gustafsson, S.** (Kämpetorps skola).

Dessutom två skolvaktmästarbiträden, två kanslibiträden.

Spånga överlärardistrikt.

Distriktet räknar höstterminen 1954 inalles 66 undervisningsavdelningar med tillsammans 1,684 skolbarn, fördelade på Bromstens skola, Carl Barks Väg 10, Hässelby skola, Riddersviksvägen 23, Solhems skola, Hässelbyvägen 40 och Sundbyskolan, Småbrukarvägen.

Spånga församlings skolråd¹⁾

(för åren 1952—1955).

***Enblad, f.** Lindstedt, C. M. H. (Maj), handarbetslärarinna; ***Höök, f.** Johansson-Lagerbjelke, Signe R. L., fru; ***Karlson, Tore B.**, skyddsombudsman, stadsfullm., ordf.; ***Kristiansson, E. A.** (Anna-Lisa), fl. lic., kyrkofullm.; ***Landgren, J. G.**, tjänsteman, kyrkofullm.; ***Leveaux, f.** Ohlsson, E. Ch. (Ella), fru; ***Marrell, G. V.**, byråagronom; ***Mattsson, H. G.**, ombudsman; ***Nånberg, N. R.**, lagerarbetare; ***Persson, C. A. A.**, ingenjör, kyrkofullm., kassör.

Suppleanter: ***Beijer, B.-O.**, byråassistent, kyrkofullm.; ***Eriksson, A. T.**, kommunalarbetare; ***Hansson, f.** Hansson, K. A. G. (Allie), fru; ***Hennicks, f.** Forsström, Britta K. H., fru; ***Kåsjö, J. B.**, trädgårdsmästare; ***Lundquist, C. O.**, folkskollärare; ***Lundström, f.** Lindqvist, M. K. (Märta), fru; ***Nygren, f.** Svensson, Astrid L., fru; ***Sköldqvist, C. S.**, trädgårdsmästare; ***Spring, f.** Lilja, A. K. (Anna-Stina), fru.

Sekreterare.

Sollander, E. R., advokatfiskal, t. 25 41 57.

¹⁾ Ej i denna egenskap upptagna i kalenderns personalavdelning.

Överlärare.

Martín, J.; träffas å exp. i Solhems skola Hässelbyvägen 40, Spånga, i regel måndagar, onsdagar, torsdagar och fredagar 7,45—8, måndagar och torsdagar 13—13,30 samt annan tid efter överenskommelse, t. 36 02 18; å exp. i Bromstens skola, Carl Barks Väg 10, Spånga, tisdagar 7,45—8,30, t. 36 26 98; å exp. i Hässelby skola Riddersviksvägen 23, Hässelby Villastad, lördagar 7,45—8,30, t. 38 12 62.

Skolvaktmästare (13).

Lindqvist, I. B. (Solhems skola); **Franzén, N. A.** (Hässelby skola).

Dessutom en skolvaktmästare, ett skolvaktmästarbiträde, ett kanslibiträde.

Storkyrkans, Klara, Jakobs och Johannes överlärardistrikt.

Distriktet räknar höstterminen 1954 inalles 56 undervisningsavdelningar med tillsammans 1,351 skolbarn, fördelade på skolan Svartmangatan 20—22, skolan Klara Västra Kyrkogata 14—16, skolan Brunnsgatan 11 och skolan Roslagsgatan 61.

Storkyrkoförsamlingens skolråd¹⁾

(för åren 1952—1955).

Stortorget 1, C.

***Appelgren, H. F. G.**, maskinist, kyrkofullm.; ***Bergström, Hilda O.**, affärsidkarska, kyrkofullm.; ***Engström, K.-E.**, polisöverkonstapel, kyrkofullm., vice ordf.; ***Ernström, C. W.**, inspektör, kyrkofullm.; ***Hebert, f.** Henze, Ebba, småskollärare, kyrkofullm.; ***Jansson, K. T.**, ingenjör; ***Klang, T. K.**, redaktör, kyrkofullm.; ***Moberg, f.** Anderson, Gertrud M., kassörska, kyrkofullm.; ***Nystedt, B. O.**, pastor primarius och domprost, ordf.

Suppleanter: ***Blomberg, f.** Nilsson, Iris L. M., fru, kyrkofullm.; ***Fellenius, A. E.** Caroline, gymnastikdirektör; ***Haneryd, S. G.**, tjänsteman, kyrkofullm.; ***Holm, f.** Hyllman, Ellen I. T., fru; ***Landberg, f.** Lundeborg, A. F. E. (Lisa), fru; ***Lindqvist, F. O.**, vaktmästare, kyrkofullm.; ***Sjögren, f.** Herrström, E. Ch. Margareta, fru, kyrkofullm.; ***Wiward, E. R.**, direktör, kyrkofullm.

Sekreterare och kassaförvaltare.

Tunberg, L. W. T., förste kanslisekreterare; t. 10 70 71 (tjänstetel.), 21 46 66 (bostaden).

Klara församlings skolråd¹⁾

(för åren 1952—1955).

Brunkebergsgatan 10, C.

***Bladh, A. F.**, f. d. yrkeslärare, kyrkofullm.; ***Brehnmark, G. L.**, maskinmästare, kyrkofullm.;

¹⁾ Ej i denna egenskap upptagna i kalenderns personalavdelning.

***Brännström**, O. H., f. d. poliskommissarie, kyrkofullm., kassaförvaltare; ***Pravitz**, J. M. E. (Maja), ritare, kyrkofullm.; ***Södergren**, N. A., aktuarie, kyrkofullm., vice ordf.; ***Winge**, E. H., överbibliotekarie, kyrkofullm., ordf.

Suppleanter: ***Juneheim**, E. A., maskinist; ***Oldmark**, f. Hörberg, A. M. (Anna-Greta), fru, kyrkofullm.; ***Paulson**, S.-H. P., källarmästare, kyrkofullm.; ***Wilander**, f. Dahlstedt, Gurli J., fru, kyrkofullm.

Sekreterare.

Broberg, R. H. J., byråchef; t. 61 31 09 eller 22 45 00.

Jakobs församlings skolråd¹⁾

(för åren 1952—1955).

Jakobsgratan 2, C.

***Bureus**, B. G. E., amiralitetspredikant, kyrkofullm., ordf.; ***From**, Lydia L., f. d. lärarinna, vice ordf.; ***Hedberg**, E. A. G., tapetserare, kyrkofullm.; ***Karlsson**, A. S. E. (Jenny), föreståndarinna, kyrkofullm.; ***Kock**, G. L. B., fil. lic.; ***Malm**, f. Lindroth, Lily L., advokat, kyrkofullm.

Suppleanter: ***Lundqvist**, f. Wallmark, Elsa K., fru, kyrkofullm.; ***Ottesjö**, P., vaktmästare, kyrkofullm.; ***Sandberg**, R. S., fastighetsarbetare.

Sekreterare.

Cederstrand, O., förste kanslisekreterare; t. 37 29 60.

Johannes församlings skolråd¹⁾

(för åren 1952—1955).

Kammakargatan 12, Va.

***Eriksson**, Elsa T., fröken; ***Gustavsson**, K. G., tjänsteman, kyrkofullm., ordf.; ***Johansson**, F. R. L., tjänsteman, kyrkofullm., vice ordf.; ***Schulzberg**, Annie E. Ch., föreståndarinna, kyrkofullm.; ***Ståhlbrand**, H. M., frisörmästare, kyrkofullm.; ***Tholander**, Anna M., f. d. kamrerare; ***Öster**, K. B., komminister.

Suppleanter: ***Andersson**, f. Walldén, Jenny I., fru; ***Christiansen**, f. Elmqvist, I. (Idina), sekreterare, kyrkofullm.; ***Jennel**, C. A. W., prokurist, kyrkofullm.; ***Näverfelt**, A. S., förste aktuarie, kyrkofullm.; ***Strindhammar**, H. G. L., konditoriarbetare.

Sekreterare.

Tisell, A. H. C.-G., stadsfiskal; t. 20 14 35.

Överlärare.

Vakant, *tf.* **Wallquist**, A. P. V.; träffas å exp. i skolan Svartmangatan 20—22, C., tisdagar

¹⁾ Ej i denna egenskap upptagna i kalenderns personalavdelning.

10—11, t. 21 42 70; å exp. i skolan Roslagsgatan 61, n. b., Va., onsdagar, fredagar och lördagar 7,45—8,30 samt måndagar och torsdagar 13—13,30, t. 32 53 06; å exp. i skolan Brunnsgatan 11, C., tisdagar 7,45—8,30, t. 11 69 15; å exp. i skolan Klara Västra Kyrkogata 14—16, C., tisdagar 9—9,30, t. 10 65 15.

Skolvaktmästare (13).

Ohlsson, B. O., en vakant (Svartmangatan 20—22); **Wistrand**, T. H. (Klara Västra Kyrkogata 14—16); **Nilsson**, C. H. (Brunnsgatan 11); **Larsson**, G. W.; **Karlsson**, B., en vakant (Roslagsgatan 61).

Dessutom två *skolvaktmästare* (säsonganställda, därav en halvtidsanställd), ett *skolvaktmästarbiträde*, ett *kanslibiträde*.

Stureby överlärardistrikt.

Distriktet räknar höstterminen 1954 inalles 65 undervisningsavdelningar med tillsammans 1,816 skolbarn, fördelade på Stureby skola, Bastuhagsvägen 20, Örby skola, Huddingevägen 425, Solberga gamla skola, Götalandsvägen 199, skollokaler Gimmerstavägen 6—8 och Slöjdskolan, Götalandsvägen 193.

Enskede församlings skolråd.

Se under Skanskvarns överlärardistrikt.

Överlärare.

Lundgren, D. E. V., träffas å exp. i skolan Bastuhagsvägen 20, Enskede, i regel varje läsdag 7,45—8 samt måndagar och torsdagar 13—13,30, t. 47 55 26, samt å exp. Huddingevägen 425, Älvsjö, lördagar 10—10,45, t. 47 00 25.

Skolvaktmästare (13).

Boberg, A. G., **Petersson**, H. L. (Stureby skola); **Gustavsson**, S. I., **Lindqvist**, S. O. (Örby skola).
Två *kanslibiträden*.

Södra Ängby överlärardistrikt.

Distriktet räknar höstterminen 1954 inalles 58 undervisningsavdelningar med tillsammans 1,610 skolbarn fördelade på Södra Ängby skola, Blackebergsvägen 331 och Blackebergs skola, Björnsonsgatan 132.

Bromma församlings skolråd.

Se under Abrahamsbergs överlärardistrikt.

Överlärare.

Olsén, C. I. T., *tjl.* (se sid. 354); träffas å exp. i skolan Blackebergsvägen 331, Bromma, måndagar, tisdagar, torsdagar, fredagar och lördagar 8—8,30, måndagar 13—13,30 samt annan tid efter överenskommelse, t. 37 36 89, å exp. i skolan Björnsonsgatan 132, Bromma, onsdagar 8—9, t. 37 44 43.

Skolvaktmästare (13).

Wiklund, S. G. (Södra Ängby skola): Hedberg, S. A. F. (Blackebergs skola).

Dessutom två skolvaktmästare, ett kanslibiträde.

Tallkrogens överlärardistrikt.

Distriktet räknar höstterminen 1954 inalles 54 undervisningsavdelningar med tillsammans 1,495 skolbarn, fördelade på Tallkrogens skola, Torögatan 59—65, Lövlunds skola, Getfotsvägen 52, Mossens gårds skola samt skollokalerna Kageholmssvägen 27 och 44, Postiljonsvägen 11 och 33, Högervägen 16—18, 30—32 och 72—74, Primärksvägen 2.

Enskede församlings skolråd.

Se under Skanskvarns överlärardistrikt.

Överlärare.

Geire, E. G.; träffas å exp. i skolan Torögatan 59—65, Enskede, alla läsdagar utom tisdagar 7,45—8,30, dessutom tisdagar och torsdagar 13—13,30, t. 49 69 86; å exp. Getfotsvägen 52, Enskede, tisdagar 8—8,30, t. 39 05 71.

Skolvaktmästare (13).

Haglund, C. G.; Franzén, N. E.

Dessutom ett skolvaktmästarbiträde, ett kanslibiträde.

Vällingby överlärardistrikt.

Distriktet räknar höstterminen 1954 inalles 49 undervisningsavdelningar med tillsammans 1,370 skolbarn, fördelade på Vällingby skola, Ångermannagatan och Skattegårdsskolan, Skattegårdssvägen 49—55.

Spånga församlings skolråd.

Se under Spånga överlärardistrikt.

Överlärare.

Vakant, *tf.* Dahl, J. W.; träffas å exp. i skolan Ångermannagatan, Stockholm-Vällingby, varje läsdag 7,45—8,30, dessutom måndagar och torsdagar 13—13,45, t. 37 09 70.

Skolvaktmästare (13).

Hellström, H. E. V.; Dahlqvist, K. G.

Ett kanslibiträde.

Västberga överlärardistrikt.

Distriktet räknar höstterminen 1954 inalles 50 undervisningsavdelningar med tillsammans 1,406 skolbarn. I skolan finnes dessutom en förskolavdelning med 14 barn samt en läsklinik. Skolan är belägen vid Klensmedsvägen 2.

Brännkyrka församlings skolråd.

Se under Långbrodals överlärardistrikt.

Överlärare.

Cederstrand, Greta M. J.; träffas å exp. i Västberga skola vid Klensmedsvägen 2, Hägersten, i regel alla läsdagar 8—8,30, dessutom måndagar och torsdagar 13—13,30, t. 45 85 35.

Skolvaktmästare (13).

Kimsjö, S. G.; Johansson, S. Hj.

Ett kanslibiträde.

Västertorps överlärardistrikt.

Distriktet räknar höstterminen 1954 inalles 56 undervisningsavdelningar med tillsammans 1,485 skolbarn, fördelade på skolan Störtloppsvägen 2 och skollokalerna Stöttingegrund 41 och Vasaloppsvägen 36. I skolan finnes dessutom en förskolavdelning med 10 barn.

Brännkyrka församlings skolråd.

Se under Långbrodals överlärardistrikt.

Överlärare.

Larsén, A.; träffas å exp. i skolan Störtloppsvägen 2, Hägersten, i regel alla läsdagar 7,45—8 samt därjämte måndagar och torsdagar 13—13,30, t. 46 47 03.

Skolvaktmästare (13).

Andersson, B. K. O.; Nilsson, C. E.

Ett kanslibiträde.

Årsta överlärardistrikt.

Distriktet räknar höstterminen 1954 inalles 81 undervisningsavdelningar med tillsammans 2,330 skolbarn fördelade på Årsta skola, Hjälmarsvägen 16 och Årstagårdens skola, Svärdlångsvägen 15.

Brännkyrka församlings skolråd.

Se under Långbrodals överlärardistrikt.

Överlärare.

Wedlund, K. E.; träffas å exp. i skolan Hjälmarsvägen 16, Johanneshov, varje läsdag utom tisdagar 7,45—8,15 samt måndagar 13—13,30, t. 45 85 32, å exp. i skolan Svärdlångsvägen 15, Johanneshov, tisdagar 7,45—8 samt 10—10,30 och torsdagar 13—13,30, t. 18 15 30.

Skolvaktmästare (13).

Andersson, Å. (Årsta skola); Sundquist, S. G. W. (Årstagårdens skola).

Dessutom två skolvaktmästare, två kanslibiträden.

Fortsättnings- och ersättningskolorna.

Obligatorisk 2-årig fortsättningsskola har jämlikt stadsfullmäktiges beslut den 1 mars 1920 varit inrättad fr. o. m. höstterminen 1920. Sedan folkskolan i Stockholm fr. o. m. läsåret 1944/45 gjorts obligatorisk 8-årig, gäller den bestämmelsen att lärjungar, som med fullständigt avgångsbetyg genomgått folkskolans åttonde klass eller i annan skola förvärvat motsvarande kunskaper, därmed också ha fullgjort sin fortsättningsskolplikt.

Enligt beslut av k. m. t. den 1 juni 1945 har medgivande lämnats Stockholms skoldistrikt att anordna fortsättningsskola för dessa lärjungar. Eleverna i fortsättningsskolan utgöres för närvarande huvudsakligen dels av ovan nämnda kategori, dels av elever, som inflyttat till Stockholm från skoldistrikt med 7-årig skolplikt utan att i hemskolan ha fullgjort föreskriven fortsättningsskolplikt. Huruvida undervisning i annan läroanstalt skall medföra fullständig eller partiell befrielse från fortsättningsskolan, avgöres av folkskoledirektionen i dess egenskap av fortsättnings-skolestyrelse i Stockholm. Fortsättningsskoleplikten upphör i varje fall, då den skolpliktige fyllt 18 år.

Skolöverstyrelsen har den 29 mars 1954 fastställt tim- och kursplaner för Stockholms fortsättningsskola. Undervisningen skall omfatta 384 undervisningstimmar, fördelade på två år med högst 32 veckor årligen och med 6 veckotimmar. För elever, som så önska och som fullgjort skolplikt motsvarande första årskursen, kan andra årskursen utbytas mot vistelse på lägerskola under fyra veckor. Försöksvis anordnades sådant fortsättningsskolläger första gången sommaren 1953.

Fortsättningsskolan är för närvarande uppdelad på följande linjer för gossar: fortsättningskola för allmän utbildning och för flickor: fortsättningsskola för husligt arbete, sömnadsarbete samt handel.

Obligatoriska ersättningskolor hava upprättats enligt i fortsättningsskolestadgan givna föreskrifter för de lärjungar, som vid skolålderns slut erhållit tillstånd att avgå från folkskolan, men som på grund av bristande fattningsgåva eller av annan orsak ej kunnat förvärva det kunskapsmått, som enligt gällande kursplan bör inhämtas. För ersättningskolorna gälla i tillämpliga delar samma bestämmelser i fråga om skolplikt som för fortsättningsskolorna (se ovan).

Fortsättnings- och ersättningskoleavdelningar voro tidigare anordnade i flertalet folkskolor och underställda resp. överlärare. Undervisningen var företrädesvis förlagd till kvällstid. Sedan läsåret 1934/35 har fortsättningsskolan varit anordnad som dagskola med undervisning 1 dag i veckan under 2 år. Lärjungarna i båda årskurserna ha sammanförts från samtliga överlärardistrikt till

två skolor. Gossarna undervisas i Adolf Fredriks skola (Saltmätargatan 2) och flickorna i Klara skola (Klara Västra Kyrkogata 14—16). Ledning och tillsyn över de sålunda centraliserade fortsättnings- och ersättningskolorna handhas av en av folkskolinspektörerna.

Antalet elever i fortsättnings- och ersättningskolorna var höstterminen 1954 sammanlagt 279, varav 154 gossar, fördelade på 8 avdelningar och 125 flickor, fördelade på 7 avdelningar.

Två kuratorer, en manlig och en kvinnlig, äro tillsatta för att i den mån så påkallas stå till folkskoleledningens förfogande vid åtgärder, som avse stöd åt nuvarande och förutvarande elever vid fortsättnings- och ersättningskolorna.

Katarina västra skola.

(Externatskola för psykiskt efterblivna barn.)

*Katarina Västra Kyrkogata 10, Sö.;
t. 41 92 33 (expeditionen); t. 42 42 05
(snickeri- och vävavd.); t. 40 90 75 (sömnads-, sko- och läderavd.).*

I enlighet med av folkskoleledningen framlagt förslag beslöt stadsfullmäktige den 19 december 1923 att i Stockholm skulle upprättas en skola för bildbara sinnesslöa barn. Skolan, som trädde i verksamhet fr. o. m. år 1925, är anordnad som externat, d. v. s. eleverna bo i sina hem.

Under åren 1925—1938 var skolan inrymd i fastigheten Götgatan 48 samt tidvis i ett annex på Kungsholmen och ett annex på Södermalm. År 1938 flyttade skolans samtliga avdelningar till fastigheten Sturen större 1 vid Katarina Västra Kyrkogata 10. För närvarande har skolan ett godkänt platsantal av 230. Fr. o. m. höstterminen 1948 finnes vid skolan en fortsättningsbetonad yrkesskola för barn, som avslutat egentliga skolundervisningen. Den har fyra avdelningar, nämligen en avdelning för pojkar med utbildning i maskinsnickeri (tempoarbeten), en avdelning för pojkar med utbildning i skomakeri och läderarbeten, en avdelning för flickor med utbildning i konfektionssömnad samt en avdelning för pojkar och flickor med undervisning i vävning, maskinstickning, borstbinderi och diverse småslöjd. Sammanlagt undervisas för närvarande 36 elever i dessa yrkesskolavdelningar.

Skolan i sin helhet har för närvarande 19 skolavdelningar, inberäknat en försöksklass och en arbetsskoleklass (manuella linjen) samt 4 yrkesskolavdelningar. Barnantalet är 205. Förutom i läsmännen meddelas undervisning i trä- och metallslöjd samt i kvinnlig slöjd och husligt arbete för flickorna. Fr. o. m. år 1948 äro facklärare anställda i gymnastik, rytmik, manlig och kvinnlig slöjd. Kurator med deltidstjänst har varit anställd sedan 1948. I samband med skolan

FD

är anordnat ett eftermiddagshem för barn, som äro i behov av omhändertagande efter skoldagens slut på grund av mödrarnas förvärvsarbete o. dyl.

Sedan höstterminen 1952 resp. 1953 har skolan försöksklassavdelningar vid Drottningholmsvägen 338, Bromma, resp. Hökmossens folkskola.

Jfr Styrelsen för vård och undervisning av psykiskt efterblivna, sid. 342.

Avlöningar och pensioner utgå enligt gällande statliga och kommunala författningar (se Stockholms stads utgifts- och inkomststat, Bih. 1955: nr 1 A).

Stat år 1955. Utgifter: driftbudgeten 670,092 kr. (därför engångs 4,400 kr.); inkomster: driftbudgeten 346,550 kr.

Styrelse.

Folkskoledirektionen.

Rektor (Ca 25).

Vakant, *tf. Sehlin*, Signe L.; träffas å skolans exp., Katarina Västra Kyrkogata 10, Sö.; t. 41 92 33, i regel alla läsdagar 9—9,45 samt dessutom måndagar och torsdagar 12—14,45.

Läkare

(se sid. 356).

Ramer, K. T.

Kurator

(1,000 kr. utan rörligt tillägg).

Söderberg, N. E., folkskollärare; träffas å skolans expedition tisdagar 18—19 samt i regel i bostaden per tel. 46 34 82 (Snöbollsgränd 4, Hägersten) onsdagar 17—18.

Skolvaktmästare (13).

Malmberg, F. B.

Dessutom ett skolvaktmästarbiträde, ett kanslibiträde.

Kommunala flickskolorna.

Kommunerna äro jämlikt stadgan den 24 september 1928 för kommunala flickskolor be- myndigade att upprätta kommunala flickskolor. Sådan skola har till ändamål att, utöver omfånget för folkskolans verksamhet, bereda kvinnliga lärjungar, som genomgått lägst fjärde klassen av folkskola, anordnad enligt någon av denna skolas A- eller B-former, eller på annat sätt förvärvat motsvarande kunskaper, tillfälle till inhämtande av ett högre mått av allmän medborgerlig bildning med hänsyn till den kvinnliga ungdomens egenart samt att därvid tillika i större eller mindre utsträckning förbereda lärjungarna för praktisk verksamhet, särskilt inom hemmets område. Kommunal flickskola skall vara anordnad med såväl sjuårig lärokurs, anknuten till folkskolans fjärde klass, som

sexårig lärokurs, anknuten till folkskolans sjätte klass. De båda kurserna kunna upprättas antingen som var för sig fristående eller som med varandra förenade. De äro i de fem högsta klasserna identiskt lika. Sexåriga kursens första klass motsvarar sjuåriga kursens andra klass. Samläsning mellan de båda kurserna kan i viss utsträckning förekomma. Inom de två högsta klasserna skall undervisningen vara anordnad antingen på både en teoretisk och en praktisk utbildningslinje eller på endera av dessa linjer. Numera förekomma även ett antal försökslinjer. Kommunal flickskola skall stå öppen för lärjungar, oberoende av deras hemorter. Undervisningen är i Stockholm fr. o. m. höstterminen 1947 avgiftsfri.

Skolgången avslutas icke med någon examen. Den kompetens, som medföljer godkänt avgångsbetyg från högsta klassen, och som, utom vad beträffar inträde å gymnasium, överensstämmer med realexamens kompetenser, har där- för ingen författningens- enlig benämning men brukar i fråga om teoretisk linje kallas normalskolekompetens. En däremot svarande behörighet är efter särskilda beslut av k. m:t förenad med godkänt avgångsbetyg från praktisk linjes högsta klass.

De kommunala flickskolorna i Stockholm upprättades, enligt beslut av k. m:t den 9 juni 1939, den 1 juli samma år genom att kommu- nen övertog flertalet enskilda högre flickskolor i Stockholm (se närmare härom Bih. 1937: nr 77, Utl. 1938: nr 118). Ursprungligen organi- serades sex skolor, nämligen Södermalms, Brom- ma, Kungsholmens, Vasastadens, Norrmalms och Östermalms kommunala flickskolor. Genom del- ning av den förstnämnda tillkom den 1 juli 1953 Sofia kommunala flickskola.

Enligt det av skolöverstyrelsen fastställda reglementet för skolorna ha dessa gemensam styrelse men var sin rektor liksom ock i före- kommande fall tillsynslärare. Styrelsen be- står av fem ledamöter, som jämte två supple- anter väljas, från och med år 1940 för fyra år, av stadsfullmäktige, samt av en bland sko- lornas rektorer med en annan av rektorerna som suppleant, de två sistnämnda utsedda av skolöverstyrelsen. Minst två ledamöter och minst två suppleanter skola vara kvinnor. Rek- tor, som icke är ledamot av styrelsen, är skyl- dig närvara vid styrelsens sammanträden och har yttranderätt. Kassarörelse och bokföring, upp- rättande av avlöningslistor och statsbidragsrekvi- sitioner, upphandling och reparationsarbeten å skolfastigheterna, ävensom beredning och före- dragning av ekonomiska ärenden handhavas en- ligt avtal mellan folkskoledirektionen och sty- relsen av folkskoledirektionens expedition.

För varje skola förordnar skolöverstyrelsen en inspektör. Rektorstjänst skall enligt en år 1951 genomförd författningsändring efter ledigkungs- rande samt efter förslag av skolstyrelsen tillsättas av skolöverstyrelsen och kan innehavas även av ordinarie lärare vid vissa andra läroanstalter. Har

skola manlig rektor, förordnar styrelsen bland de tjänstgörande lärarinnorna en tillsynslärare. För lokalt skild skolavdelning kan styrelsen förordna en bland lärarna som ställföreträdande rektor, vilken åtnjuter kommunalt arvode. Folk-skolornas överläkare har under skolornas styrelse det närmaste överinseendet över och ledningen av skolhälsovården. Av styrelsen utses sju skolläkare, en för varje skola, och fyra heltidsanställda skolsköterskor.

Skolornas område, som är gemensamt och utgöres av Stockholms stad, må av styrelsen uppdelas i lärjungedistrikt för de särskilda skolorna. Sådan uppdelning har hittills ej vidtagits.

Teoretisk linje förekommer vid alla skolorna, praktisk linje tills vidare endast vid skolan å Norrmalm.

De kommunala flickskolorna omfatta höstterminen 1954 inalles 157 avdelningar med 5,064 lärjungar. Fr. o. m. höstterminen 1941 upprättas begynnelseklasser av 6-årig linje endast vid skolorna å Södermalm och Norrmalm såsom fristående. Vid delningen av Södermalms flickskola har den 6-åriga linjen överförs till Sofia flickskola. Beträffande de olika skolavdelningarnas lokala förläggningar, se nedan under de särskilda skolorna.¹⁾

Vid samtliga skolavdelningar finnas skolbibliotek.

Under år 1950 beslöt stadsfullmäktige som donation emottaga stiftelsen Västra Edsviks flickkoloni. Enom denna donation har folkskoledirektionen erhållit möjlighet att bereda kostnadsfri sommarvistelse åt medellösa och klena kvinnliga elever, i första hand vid Stockholms flick- och samrealskolor.

Författningar. Reglemente för de kommunala flickskolorna i Stockholm, fastställt av skolöverstyrelsen 28 juni 1945 (Kf 1945: nr 31). K. stadga 24 sept. 1928 för kommunala flickskolor (Svf 1928: nr 426), med ändr. (se Kfh 1946: sid. 578 och Sv 1945: nr 729, 1946: nr 558, 1948: nr 87, 1949: nr 126, 1951: nr 56, 61, 589, 647 samt 1952: nr 112). K. stadga 2 juni 1952 för övningslärare (Svf 1950: nr 376), med ändr. Skrivelse från skolöverstyrelsen 29 juni 1939 rör. undervisningsplan för skolorna, med ändr.

Avlöningar och pensioner utgå enligt gällande statliga författningar (se Stockholms stads utgifts- och inkomststat, Bih. 1955: nr 1 A).

De utgående arvoden till lärarna vid de kommunala flickskolorna äro beräknade efter 3,45 kr. per elev och år utan rörligt tillägg.

Stat år 1955. Utgifter: driftbudgeten 7,843,052 kr. (däruv engångs 96,000 kr.); kapitalbudgeten, lånemedel, inom linjen 1,040,000 kr.; inkomster: driftbudgeten 3,714,040 kr.

¹⁾ Fullständiga uppgifter ang. lärarpersonalen m. m. återfinnas i en av skolorna årligen utgiven katalog.

Styrelse och dess expedition.

Styrelse

(för åren 1952—1955).

***Carlson**, K. Sören, ombudsman, stadsfullm.; ***Heckscher**, f. Vickhoff, Anna Britta, fru; ***Jonsson**, f. Lundquist, Clary H., fru; ***Söderberg**, Gertie, rektor; ***Tengnér**, f. Gawell, Lilly F., rektor (representant för rektorerna), vice ordf.; ***Tomson**, R. V., borgarråd, stadsfullm., ordf.

Suppleanter¹⁾: ***Hägglund**, f. Ridenstam, Vera M., fru; ***Olsson**, Ingrid M., barnträdgårdslärarinna, stadsfullm.; ***Rothstein**, f. Rothstein, M. A. M. (Greta), rektor (representant för rektorerna).

Sekreterare (2,628 kr.).

Öije, E. J. V., f. d. rektor; träffas å styrelsens expedition, Strandvägen 7 A, 3 tr., Ö.: t. 61 64 54, tisdagar och fredagar 10—11.

Ett kanslibitråde (med halvtidstjänstgöring).

Revisorer.

Gemensamma för folkskoledirektionen m. fl. (se sid. 352).

Södermalms kommunala flickskola.

Skolan är organiserad med 7-årig linje och omfattar höstterminen 1954 25 klassavdelningar, alla förlagda till skolfastigheten Timmermansgatan 21. Antalet lärjungar är 846.

Inspektör.

Zetterquist, M. F., kyrkoherde.

Rektor (Cb 11).

Tengnér, f. Gawell, Lilly F.; träffas å rektors-expeditionen, Timmermansgatan 21, Sö.; t. 40 65 29, under lästerminerna varje lördag utom lördagar 12,30—13.

Ett kanslibitråde.

Läkare.

Appelberg Ulfsparré, Elsa I.; t. 50 88 80.

En skolsköterska.

Skolvaktmästare (13).

Ahlén, E. G.; t. 41 65 15.

Desutom ett skolvaktmästarbitråde.

Sofia kommunala flickskola.

Sofia kommunala flickskola motsvarar de avdelningar av Södermalms kommunala flickskola, som tidigare voro förlagda till Sofia folkskola och

¹⁾ Enligt styrelsens beslut skall vid förfall: ordföranden samt ledamöterna fru Heckscher och fröken Söderberg ersättas av suppleanten fru Hägglund, samt ledamöterna fru Jonsson och fru Carlson ersättas av suppleanten fröken Olsson

FD

skollokalerna Sofiagatan 2. Skolan är organiserad med 7-årig och 6-årig linje och omfattar höstterminen 1954 27 klassavdelningar med 841 elever.

Inspektor.

Nordenson, f. Lagercrantz, Clare, fru.

Rektor (Cb 13).

Björkquist, f. Andrén, Margit; träffas å rektors-expeditionen, Skånegatan 117, Sö.; t. 41 41 18, varje läsdag utom lördagar 10—10,30.

Ett kanslibitråde, ett skolvaktmästarbiträde.

Läkare.

Appelberg Ulfsparre, Elsa I.; t. 50 88 80.

En skolsköterska.

Bromma kommunala flickskola.

Bromma kommunala flickskola, förutvarande Äppelvikens elementarskola, är organiserad med 7-årig linje och omfattar höstterminen 1954 19 avdelningar, förlagda till fastigheten Alviksvägen 97, Bromma. Antalet lärjungar är 633.

Inspektor.

Holmgren, F. J. D., kontraktsprost.

Rektor (Cb 10).

Wikström, f. Lundström, Birgit; träffas å rektorsexpeditionen, Alviksvägen 97, Bromma; t. 25 19 62, varje läsdag 9,15—9,45.

Ett kanslibitråde.

Läkare.

Appelberg Ulfsparre, Elsa I.; t. 50 88 80.

En skolsköterska (gemensam med Vasa-stadens kommunala flickskola).

Skolvaktmästare (13).

Jacobsson, F. A. H.; t. 25 19 62 (ankn.).

Dessutom ett skolvaktmästarbiträde.

Kungsholmens kommunala flickskola.

Kungsholmens kommunala flickskola motsvarar förutvarande Stiftelsen Kungsholms elementarskola för flickor samt Kungsholms läroverk för flickor. Den omfattar en 7-årig linje och har höstterminen 1954 25 avdelningar, förlagda till skolfastigheten vid Västerbroplan vid Rålambshov. Antalet lärjungar är 849.

Inspektor.

Vestin, f. Brunskog, F. E. Margareta, läroverkskonsulent.

Rektor (Cb 13).

Rothstein, f. Rothstein, M. A. M. (Greta); träffas å rektorsexpeditionen, Rålambshovsskolan, K.; t. 50 09 52, under lästerminerna läsdagar 13—13,30.

Ett kanslibitråde.

Läkare.

Naglo, O. N. O.; t. 50 00 70.

En skolsköterska (gemensam med Gustav Vasa folkskola).

Skolvaktmästare (13).

Wistrand, S. G.; t. 50 09 52 (ankn.).

Dessutom ett skolvaktmästarbiträde.

Vasastadens kommunala flickskola.

Vasastadens kommunala flickskola motsvarar förutvarande Wallinska skolan, Åhlinska skolan samt Vasa högre flickskola. Kommunala flickskolan omfattar höstterminen 1954 20 avdelningar, vilka äro förlagda till skolfastigheten i S:t Eriksparken. Antalet lärjungar är 656.

Inspektor.

Nordfelt, Hj., lagman.

Rektor (Cb 10).

Heimbürger, Karin; träffas å rektorsexpeditionen, S:t Eriksparken, Va.; t. 33 63 71, under lästerminerna måndag—fredag 10,15—11.

Ett kanslibitråde.

Läkare.

Dahlquist, Irma E. W.; t. 20 45 01.

En skolsköterska (gemensam med Bromma kommunala flickskola).

En skolvaktmästare, ett skolvaktmästarbiträde.

Normmalms kommunala flickskola.

Normmalms kommunala flickskola motsvarar förutvarande Ateneums för flickor elementarskoleavdelning, Brummerska skolan och Annaskolan-Detthowska skolan. Den är organiserad med fristående 7- och 6-årig linje med fast linjedelning å högstadiet. Skolan omfattar höstterminen 1954 20 avdelningar, av vilka 13 äro förlagda i fastigheten Johannesgatan 18 och 7 till förhyrda lokaler, Eriksbergsgatan 10, med ett sammanlagt lärjungeantal av 638.

Inspektor.

Stenbeck, f. Kinberg, K. Märta A., fru.

Rektor (Cb 11).

Ramstedt, Agnes H., tjl., tf. Aurivillius, Monica L.; träffas å rektorsexpeditionen, Johannesgatan 18, C.; t. 10 36 90, under lästerminerna varje läsdag 10,30—11.

Ett kanslibitråde.

Ställföreträdande rektor

(Ca 27 jämte tilläggsarvode 504 kr.).

Avdelningen Eriksbergsgatan 10, Ö.

Dandenell, Märta A. J.; t. 11 55 35.

Läkare.

Werner, R. B. Birgitta; t. 59 29 95.

En *skolsköterska* (gemensam med Östermalms kommunala flickskola); t. 20 53 17, måndagar, onsdagar och torsdagar 9—10.

Skolvaktmästare (13).

Hillerudh, E. G. E. (Johannesgatan 18); t. 20 60 27.

Dessutom ett *skolvaktmästarbiträde*.

Östermalms kommunala flickskola.

Östermalms kommunala flickskola motsvarar förutvarande Lyceum för flickor, Oskars högre flickskola, Margaretaskolan och Anna Sandströms skola utom förstnämnda skolas gymnasium, vilket kvarstår som självständigt skolföretag. Den är organiserad med 7-årig linje samt med teoretisk lärokurs. Skolan omfattar höstterminen 1954 20 avdelningar, samtliga i den till kommunen överlättna skolfastigheten Banérgatan 38—40. Lärjungeantalet är 645.

Inspektör.

Bolin, f. Jonson, A. M. (Greta), redaktör.

Rektor (Cb 10).

Wijkander, H. M. (Maja); träffas å rektorsexpeditionen, Banérgatan 38 40, Ö.; t. 62 48 63, under lästerminerna varje läsdag utom lördagar 15—15,30.

Ett *kanslibiträde*.

Läkare.

Gyllencreutz, Sara A. H.; t. 20 80 20.

En *skolsköterska* (gemensam med Norrmalms kommunala flickskola).

Skolvaktmästare (13).

Forss, G. E.; t. 61 44 84.

Kommunala praktiska realskolorna.

År 1919 inrättades högre folkskolor som en självständigt organiserad överbyggnad på folkskolan. Reglemente för dessa högre folkskolor fastställdes av k. m:t den 6 februari 1920.

Jämlikt k. m:t:s förnyade stadga den 7 juni 1934 för högre folkskolor, äro kommunerna numera bemyndigade att på sätt nämnda stadga föreskriver upprätta högre folkskolor. Sådan högre folkskola skall hava till ändamål att, såsom överbyggnad till den egentliga folkskolan, bereda ungdom, som genomgått egentlig folkskola eller på annat sätt vunnit motsvarande kunskaper, tillfälle att inhämta ett högre mått av allmänt medborgerlig och praktisk bildning, utan

att de unga därigenom dragas från sina vanliga levnadsförhållanden eller nödig övning i praktiskt arbete. Högre folkskola må, allt efter förhållandena, kunna anordnas antingen såsom allmän högre folkskola, i vilken undervisningen erhåller en mera allmän läggning, eller såsom yrkesbestämd högre folkskola, i vilken undervisningen inriktas på visst yrke eller visst yrkesgrupp.

De högre folkskolorna i Stockholm voro jämlikt k. brev den 15 augusti 1933 tills vidare anordnade som fyraåriga *praktiska mellanskolor*, samtliga byggande på sexårig folkskolekurs. Dessa skolor erhöilo i enlighet med gällande reglemente namnen Stockholms stads handelsmellanskola, Stockholms stads tekniska mellanskola samt Stockholms stads hushållstekniska mellanskola. Skolorna benämnas fr. o. m. den 1 juli 1952 *kommunala praktiska realskolor* (kommunala tekniska realskolan, kommunala handelsrealskolan och kommunala hushållstekniska realskolan). Skolöverstyrelsen har fastställt undervisningsplaner för skolorna. Vid avgången från högsta klassen avlägga eleverna vid skolan praktisk realexamen.

För varje skola skall finnas en särskild styrelse. Enligt gällande reglemente skall sådan styrelse bestå av, förutom skolans tjänstgörande rektor, fyra ledamöter jämte två suppleanter. Dessa utses av folkskoleledningen för en tid av fyra år enligt i reglementet lämnade närmare bestämmelser och enligt stadsfullmäktiges beslut den 2 december 1935. Kassarörelse och bokföring handhavas tills vidare enligt särskilt avtal av folkskoleledningen. Skolorna övervakas därjämte av en inspektör, som förordnas av skolöverstyrelsen. För den närmaste ledningen av skolorna förordnas av skolöverstyrelsen en rektor. Därjämte äger skolstyrelsen vid handelsrealskolan förordna en kvinnlig lärare som tillsynslärare, om skolan har manlig rektor, eller en manlig lärare såsom tillsynslärare, om skolan har kvinnlig rektor.

Skolhålsövariden ombesörjes under ledning av folkskolornas överläkare av en skolläkare för varje skola samt av heltidsanställda skolsköterskor, som förordnas av skolstyrelsen. Därjämte kunna eleverna remitteras till de vid folkskolorna anställda skolläkarna för specialvård.

Antalet avdelningar inom de praktiska realskolorna år höstterminen 1954 inalles 74 med tillsammans 2,307 lärjungar. Beträffande de olika avdelningarnas förläggning se nedan under de särskilda skolorna.¹⁾

Vid praktiska realskolorna finnas skolbibliotek, omfattande vid 1955 års ingång vid handelsrealskolan 9,559 band, vid tekniska realskolan 6,852 band och vid hushållstekniska realskolan 8,600 band.

¹⁾ Fullständiga uppgifter rörande lärarpersonalen återfinnas i de av resp. skolor årligen utgivna katalogerna.

FD

Författningar. Reglemente för Stockholms stads praktiska mellanskolor och högre folkskolor, fastställt av k. m:t 23 aug. 1935 (Kf 1935: nr 25). K. stadga 7 juni 1934 för högre folkskolor, med ändr. (Kfh 1946: sid. 810).

Avlöningar och pensioner utgå enligt gällande statliga och kommunala författningar (se Stockholms stads utgifts- och inkomststat, Bih. 1955: nr 1 A).

De utgående arvoden till läkarna vid de praktiska realskolorna äro beräknade efter 3,45 kr. per elev och år utan rörligt tillägg.

Handelsrealskolan.

Handelsrealskolan omfattar 27 avdelningar, av vilka 15 äro förlagda till Klara skola och 12 till Eriksdalsskolan. Antalet elever utgör tillsammans 829.

Stat år 1955. Utgifter: driftbudgeten 1,302,709 kr. (därav engångs 33,000 kr.); inkomster: driftbudgeten 705,500 kr.

Styrelse

(för åren 1952—1955).

Skolans rektor (se nedan), sekr.; ***Ahlén**, A. E., civilingenjör, stadsfullm.; ***Nyberg**, J., lektor, vice ordf.; ***Tomson**, R. V., borgarråd, stadsfullm., ordf.; ***Wallin**, H. E., f. d. kassör, kassaförvaltare.

Suppleanter: ***Eriksson**, K., f. d. försäkringsdirektör; ***Karlsson**, Hans G. B., ombudsman, stadsfullm.

Revisorer.

Gemensamma för folkskoledirektionen m. fl. (se sid. 352).

Inspektör.

Settergren, G. C. A., direktör.

Rektor (Cb 13).

Vakant, *tf.* **Fygnér**, Hilda D.; träffas under terminerna å rektorsexpeditionen, Klara Västra Kyrkogata 14—16, C., t. 11 84 20, säkrast tisdagar och fredagar 10—10,30 samt å rektorsexpeditionen, Ringvägen 66, Sö., t. 42 21 30 säkrast måndagar och torsdagar 10—10,30.

En *vaktmästare* (vid skolan Ringvägen 66, gemensam med hushållstekniska realskolan), två *kanslibiträden* med deltidstjänstgöring.

Läkare.

Wahlström, f. Malmberg, Annie M.; t. 61 01 01.

Två *skolsköterskor* (av vilka en är gemensam för handelsrealskolan och hushållstekniska realskolan).

Tekniska realskolan.

Tekniska realskolan omfattar 23 avdelningar, av vilka 12 äro förlagda till Engelbrekts skola

och 11 till Maria skola. Antalet elever utgör tillsammans 714.

Stat år 1955. Utgifter: driftbudgeten 1,176,165 kr. (därav engångs 41,100 kr.); inkomster: driftbudgeten 642,800 kr.

Styrelse

(för åren 1952—1955).

Skolans rektor (se nedan), sekr.; ***Berthelius**, F., f. d. överingenjör, vice ordf. och kassaförvaltare; ***Ekstedt**, S. F., civilingenjör; ***Hansson**, A. B. N., städningsinspektör; ***Tomson**, R. V., borgarråd, stadsfullm., ordf.

Suppleanter: ***Fredborg**, C. H. E., civilingenjör; ***Lindström**, M. S., rektor.

Revisorer.

Gemensamma för folkskoledirektionen m. fl. (se sid. 352).

Inspektör.

Thorelli, H. W. R., direktör.

Rektor (Cb 13).

Lönholm, J. M. E.; träffas å rektorsexpeditionen, Valhallavägen 76, Ö., t. 11 84 14, under terminerna tisdagar, onsdagar, torsdagar och oftast fredagar 10,30—11. Expeditionen öppen alla lösdagar 9—11 samt 12,15—16.

En *vaktmästare*, ett *kanslibiträde*.

Läkare.

Ekehorn, J. E. G.; t. 50 40 77 (bostaden 25 57 39).

Två *skolsköterskor* (gemensamma för de praktiska realskolorna).

Hushållstekniska realskolan.

Hushållstekniska realskolan omfattar 24 avdelningar, av vilka 13 äro förlagda till Västmannagatan 19 och 11 till Ringvägen 66. Antalet elever utgör tillsammans 764.

Stat år 1955. Utgifter: driftbudgeten 1,262,962 kr. (därav engångs 10,000 kr.); inkomster: driftbudgeten 715,360 kr.

Styrelse

(för åren 1952—1955).

Skolans rektor (se nedan), sekr.; ***Göransson**, f. Rylander, Inez O., rektor; ***Kjederqvist**, Anna H. M., rektor; ***Ramstedt**, Eva J. A., f. d. lektor, vice ordf.; ***Tomson**, R. V., borgarråd, stadsfullm., ordf.

Suppleanter: ***Andreen**, E. Andrea, f. d. överläkare; ***Kastman**, M. M. (Greta), rektor.

Revisorer.

Gemensamma för folkskoledirektionen m. fl. (se sid. 352).

Inspektor.

Lilliehöök, f. Berndes, Eleonor M., f. d. ordf. i Sveriges husmodersföreningars riksförbund.

Rector (Cb 13).

Söderberg, Gertie; träffas å rektorsexpeditionen, Västmannagatan 19 (uppgång C), Va., t. 30 32 67, under terminerna måndagar, tisdagar, onsdagar och torsdagar 11,30—12 samt å expeditionen, Ringvägen 66, Sö., t. 42 21 30, fredagar 12,15—13. Expeditionen, Västmannagatan 19, hålles öppen alla lösdagar (utom lördagar) 9—12 och 13—15 samt lördagar 9—12.

En *vaktmästare* (vid skolan Ringvägen 66, gemensam med handelsrealskolan), ett *kansli-biträde*, en *expeditionsvakt*.

Läkare.

Allewin, Sofia Ch.; t. 32 07 70.

En *skolsköterska* (gemensam för de praktiska realskolorna).

Kommunala gymnasier.**Gymnasiet i Brännkyrka.**

(Förenat med samrealskolan i Brännkyrka, se sid. 542).

Efter framställning av staden har k. m:t den 15 augusti 1952 medgivit, att ett kommunalt gymnasium må från och med läsåret 1952/53 förenas med samrealskolan i Brännkyrka under de villkor, som angivas i kungl. brev den 24 september 1937 angående i förening med allmänt läroverk stående kommunalt gymnasium. Dessa villkor innebära bl. a., att den närmaste ledningen av gymnasiet skall utövas av läroverkets rektor och att den för realskolan fungerande lokalstyrelsen skall tjänstgöra som lokalstyrelse även för det kommunala gymnasiet.

Höstterminen 1954 omfattar gymnasiet nio avdelningar, nämligen på allmän linje ringarna I⁴, II⁴ och I³ samt på latin- och reallinjerna vardera I⁴, II⁴ och III⁴. Elevantalet är sammanlagt 146.

Författningar. K. brev 24 sept. 1937 ang. i förening med läroverk stående kommunalt gymnasium, med ändr. Avläsningsreglemente för lärare vid Stockholms stads kommunala gymnasier, fastställt av stadsfullmäktige 19 juni 1952 (Kf 1952: nr 57).

Avlöningar och pensioner utgå enligt gällande statliga författningar (se Stockholms stads utgifts- och inkomststat, Bih. 1955: nr 1 B).

Rector (2,016 kr.).

Lindberg, G. A.; träffas å rektorsexpeditionen, Majeldsvägen 10, Hägersten, t. 45 11 04 under lästerminerna varje lösdag 9—10 samt torsdagar 19,30—20,30.

Gymnasiet i Blackeberg.

(Förenat med samrealskolan i Blackeberg, se sid. 547.)

Efter framställning av staden har k. m:t den 21 augusti 1953 medgivit, att ett kommunalt gymnasium må från och med läsåret 1953/54 förenas med samrealskolan i Blackeberg under de villkor, som angivas i kungl. brev den 24 september 1937 angående i förening med allmänt läroverk stående kommunalt gymnasium. Dessa villkor innebära bl. a., att den närmaste ledningen av gymnasiet skall utövas av läroverkets rektor och att den för realskolan fungerande lokalstyrelsen skall tjänstgöra som lokalstyrelse även för det kommunala gymnasiet.

Höstterminen 1954 har gymnasiet tre avdelningar i ring I och tre avdelningar i ring II med sammanlagt 172 elever.

Författningar. K. brev 24 sept. 1937 ang. i förening med läroverk stående kommunalt gymnasium, med ändr. Avläsningsreglemente för lärare vid Stockholms stads kommunala gymnasier, fastställt av stadsfullmäktige 19 juni 1952 (Kf 1952: nr 57).

Avlöningar och pensioner utgå enligt gällande statliga författningar (se Stockholms stads utgifts- och inkomststat, Bih. 1955: nr 1 B).

Rector (1,758 kr.).

Thörnblom, G. D. R.; träffas å rektorsexpeditionen, Wergelandsgatan 16, Bromma, t. 37 08 04, under lästerminerna alla lösdagar utom tisdagar och fredagar 9,50—10,10.

Gymnasiet i Gubbängen.

(Förenat med samrealskolan i Gubbängen, se sid. 547.)

Efter framställning av staden har k. m:t den 21 augusti 1953 medgivit, att ett kommunalt gymnasium må från och med läsåret 1953/54 förenas med samrealskolan i Gubbängen under de villkor, som angivas i kungl. brev den 24 september 1937 angående i förening med allmänt läroverk stående kommunalt gymnasium. Dessa villkor innebära bl. a., att den närmaste ledningen av gymnasiet skall utövas av läroverkets rektor och att den för realskolan fungerande lokalstyrelsen skall tjänstgöra som lokalstyrelse även för det kommunala gymnasiet.

Höstterminen 1954 består det fyraåriga gymnasiet av fem avdelningar. Av första ringen en avdelning på reallinjen, en avdelning på latin-

7
FD

linjen och en på allmänna linjen. Av andra ringen en avdelning på latinlinjen och en på reallinjen. Antalet elever utgjorde samma termin 696.

Författningar. K. brev 24 sept. 1937 ang. i förening med läroverk stående kommunalt gymnasium, med ändr. Avläsningsreglemente för lärare vid Stockholms stads kommunala gymnasier, fastställt av stadsfullmäktige 19 juni 1952 (Kf 1952: nr 57).

Avlöningar och pensioner utgå enligt gällande statliga författningar (se Stockholms stads utgifts- och inkomststat, Bih. 1955: nr 1 B).

Rektor (2,016 kr.).

Norman, N. G.; träffas å rektorsexpeditionen, Lingvägen, Enskede, t. 94 62 34, under terminerna varje lösdag 12—12,30.

Kommunala gymnasier
(Gymnasier i rikshärvärn)

1. Avdelning för allmänna utbildning i rikshärvärn. (Kf 1952: nr 57)

2. Avdelning för teknisk utbildning i rikshärvärn. (Kf 1952: nr 57)

3. Avdelning för medicinsk utbildning i rikshärvärn. (Kf 1952: nr 57)

4. Avdelning för veterinär utbildning i rikshärvärn. (Kf 1952: nr 57)

5. Avdelning för skogsbruk utbildning i rikshärvärn. (Kf 1952: nr 57)

6. Avdelning för fiskeri utbildning i rikshärvärn. (Kf 1952: nr 57)

7. Avdelning för jordbruk utbildning i rikshärvärn. (Kf 1952: nr 57)

8. Avdelning för industri utbildning i rikshärvärn. (Kf 1952: nr 57)

9. Avdelning för handels utbildning i rikshärvärn. (Kf 1952: nr 57)

10. Avdelning för språk utbildning i rikshärvärn. (Kf 1952: nr 57)

11. Avdelning för konst utbildning i rikshärvärn. (Kf 1952: nr 57)

12. Avdelning för musik utbildning i rikshärvärn. (Kf 1952: nr 57)

13. Avdelning för idrott utbildning i rikshärvärn. (Kf 1952: nr 57)

14. Avdelning för andra utbildning i rikshärvärn. (Kf 1952: nr 57)

1. Avdelning för allmänna utbildning i rikshärvärn. (Kf 1952: nr 57)

2. Avdelning för teknisk utbildning i rikshärvärn. (Kf 1952: nr 57)

3. Avdelning för medicinsk utbildning i rikshärvärn. (Kf 1952: nr 57)

4. Avdelning för veterinär utbildning i rikshärvärn. (Kf 1952: nr 57)

5. Avdelning för skogsbruk utbildning i rikshärvärn. (Kf 1952: nr 57)

6. Avdelning för fiskeri utbildning i rikshärvärn. (Kf 1952: nr 57)

7. Avdelning för jordbruk utbildning i rikshärvärn. (Kf 1952: nr 57)

8. Avdelning för industri utbildning i rikshärvärn. (Kf 1952: nr 57)

9. Avdelning för handels utbildning i rikshärvärn. (Kf 1952: nr 57)

10. Avdelning för språk utbildning i rikshärvärn. (Kf 1952: nr 57)

11. Avdelning för konst utbildning i rikshärvärn. (Kf 1952: nr 57)

12. Avdelning för musik utbildning i rikshärvärn. (Kf 1952: nr 57)

13. Avdelning för idrott utbildning i rikshärvärn. (Kf 1952: nr 57)

14. Avdelning för andra utbildning i rikshärvärn. (Kf 1952: nr 57)

Stockholms stads lärlings- och yrkesskolstyrelse och i samband därmed stående institutioner.

Lärlings- och yrkesskolstyrelsen.

Polhemsgatan 35—39 (postadress: Stockholm 18); telefoner och expeditionstid: se nedan. Styrelsens sammanträden hållas i yrkesskolornas centralbyggnad, Polhemsgatan 35—39, i regel andra tisdagen i varje månad under lästerminerna.

Stadens lärlings- och yrkesskolor sorterade till en början under folkskoledirektionen, men den 19 november 1917 beslöt stadsfullmäktige upprättande av en fristående nämnd för ledningen av desamma, nämligen Stockholms stads yrkesskolenämnd, för vilken instruktion fastställdes av k. m:t den 31 december 1917. I samband med den kommunala omorganisationens genomförande år 1920 upphävdes emellertid denna instruktion. I dess ställe utfärdade k. m:t den 19 mars 1920 endast en särskild föreskrift rörande sammansättningen av yrkesskolenämnden, som samtidigt erhöll den förändrade benämningen *Stockholms stads lärlings- och yrkesskolestyrelse*. Då särskild instruktion saknas, är k. m:ts förnyade stadga för den kommunala yrkesundervisningen den 4 november 1921 direkt normerande för styrelsens verksamhet.

Särskilda föreskrifter rörande sammansättningen av styrelsen hava sedermera meddelats genom k. brev till överståthållarämbetet den 31 januari 1941, den 28 november 1947 och den 19 augusti 1949. Lärlings- och yrkesskolstyrelsen består av ordförande, som utses av stadskollegiet bland borgarråden, sju ledamöter, som för två år i sänder väljas av stadsfullmäktige, samt direktören hos styrelsen. För de av stadsfullmäktige utsedda ledamöterna väljas för samma tid sju suppleanter. Styrelsen utser årligen inom sig en vice ordförande.

Tillsynen över undervisningen inom flertalet yrken utövas under styrelsens överinseende av särskilda nämnder, i regel bestående av, förutom respektive skolas rektor, direktören hos styrelsen samt tre för två år valda personer, av vilka en tillika ordförande utses av styrelsen och de två andra av vederbörande arbetsgivar- resp. arbetarorganisation. Dessa nämnder hava till uppgift att tillse, att utbildningen leder till en verklig yrkeskunskap. För detta ändamål skall nämnd till styrelsen avgiva de förslag, som befinnas påkallade, samt i övrigt avgiva yttrande i frågor, som av styrelsen hänskjutas till nämnden.

Närmast under lärlings- och yrkesskolstyrelsen utövas ledningen och inspektionen av styrelsens verksamhet av en direktör med uppgift tillika att handha den ekonomiska förvaltningen, bereda hos styrelsen förekommande ärenden och förestå dess expedition.

Ledningen av de olika skolorna utövas under styrelsens och resp. skolnämnders inseende av fyra av överstyrelsen för yrkesutbildning utsedda rektorer, därav en vid skolorna för industri och hantverk utom skolorna för klänningssömmerskor, damskräddare, hattmodister och konfektionssömmerskor, en vid nyssnämnda sömnadsskolor jämte sömnadskurser för hemmets behov, en vid skolorna för husligt arbete och en vid skolorna för handel.

Uppsyn över lärlings- och yrkesskolornas verksamhet utövas av tre av överstyrelsen för yrkesutbildning förordnade inspektorer.

Författningar. Reglemente för Stockholms stads skolor för yrkesundervisning, fastställt av skolöverstyrelsen 10 sept. 1926, med ändr. (Kf 1926: nr 51, 1928: nr 87, 1942: nr 81, 1944: nr 80, 1947: nr 85, 1949: nr 31, 1951: nr 2, 1952: nr 47, 1954: nr 57). K. brev 31 jan. 1941 med särskild föreskrift rörande sammansättningen av Stockholms stads lärlings- och yrkesskolstyrelse, med ändr. (Kf 1940: nr 73, 1947: nr 73, 1949: nr 32). K. m:ts förnyade stadga 4 nov. 1921 för den kommunala yrkesundervisningen (Kfh 1946: sid. 485), med ändr.

Stat år 1955. Utgifter: driftbudgeten 12,512,560 kr. (därav engångs 404,720 kr.), dessutom förlägsmedel 525,000 kr.; inkomster: driftbudgeten 4,590,227 kr.

Lärlings- och yrkesskolstyrelsens ledamöter.

Ordförande

(utsedd av stadskollegiet).

Tomson, R. V., borgarråd, stadsfullm.; t. 54 05 00 (växel); träffas i stadshuset alla vardagar efter överenskommelse.

Vice ordförande.

*Eriksson, Arthur W., metallarbetare, stadsfullm.

Övriga ledamöter.

Direktören (självskr.).

Carlson, K. Sören, ombudsman, stadsfullm.

Lys

- *Edstam, A. M. (Anna-Maja), tf. folkskollinspektör, stadsfullm.
 *Hagström, f. Svensson, Anna M., studierektor.
 Karlsson, Andreas, förbundsordförande, stadsfullm.
 Ling, P. H., förlagschef, stadsfullm.
 *Lundgren, K. A., lönesekreterare.

Suppleanter.¹⁾

- *Ahl, J. A., metallarbetare.
 *Andersson, Sten S., ombudsman, stadsfullm.
 Carlsson, f. Olsson, Elna S. E., fru.
 Hamrin, Bell I., kassörska.
 *Larsson, B. M., möbelsnickare.
 *Lysell, J. O. R., direktör.
 Örnmarker, G. A. E., förste assistent.

Sekreterare (3,492 kr.).

Flodén, H. T., borgarrådssekreterare (se sid. 123).

Lärulings- och yrkesskolstyrelsens delegerade.

Delegerade för prövning av ansökningar till lediga befattningar.

Tomson, R. V., ordf.; Eriksson, Arthur W.;
 Hagström, f. Svensson, Anna M.; Karlsson, Andreas.

Delegerade för inköps- och statfrågor.

Tomson, R. V., ordf.; Eriksson, Arthur W.;
 Hagström, f. Svensson, Anna M.

Delegerade för prövning av ansökningar från elever vid handelsskolorna om befrielse från och nedsättning i terminsavgifter.

Edstam, A. M. (Anna-Maja); Carlsson, K. Sören; rektor.

Revisorer.

Stadsfullmäktige utse årligen i december tre revisorer jämte två suppleanter för granskning av lärulings- och yrkesskolstyrelsens räkenskaper och förvaltning under nästföljande år.

¹⁾ Vid förfall för ledamöterna skola suppleanterna inträda i följande ordning: för ordföranden och ledamöterna fröken Edstam och hr Ling suppleanterna hr Örnmarker, fröken Hamrin, hrr Larsson och Lysell, fru Carlsson, hrr Andersson och Ahl, för ledamöterna hrr Eriksson, Andreas Karlsson, Lundgren och Sören Carlsson suppleanterna fru Carlsson, hrr Andersson, Ahl och Örnmarker, fröken Hamrin, hrr Larsson och Lysell, samt för ledamöten fru Hagström suppleanterna hrr Lysell och Örnmarker, fröken Hamrin, hr Larsson, fru Carlsson samt hrr Andersson och Ahl.

Aldener, K. G. H., överlärare.
 Eckerström, E. L. T., ombudsman, ordf.
 Lindgren, Ingeborg I., bryggeriarbeterska.
 Suppleanter:
 Hedlund, E. Å., sekreterare.
 Laurin, L.-E., byråingenjör.

Central förvaltning.

Lärulings- och yrkesskolstyrelsens expedition.

Polhemsgatan 35—39 (postadress: Stockholm 18; postgirokonton nr 3031); t. 54 13 60; expeditionstid: 8,30—11,30, 12,30—16,30 (lördagar och dag före helgdag 8,30—11,30, 12—14).

Stat år 1955. Utgifter: driftbudgeten 422,562 kr. (därav engångs 6,630 kr.), dessutom förlagsmedel 130,000 kr.; inkomster: driftbudgeten 425,357 kr.

Direktör (B 19).

Forsell, E. E. (förordn. t. o. m. ^{30/6} 1960); t. 54 13 60 (även direkt 50 23 97); mottagnings-tid: tisdagar, torsdagar och fredagar 13—14.

Notarie (26).

Nyström, G., tjf.

Förste kontorsskrivare (16).

Lundgren, Helga Ch. M.

Kamerala avdelningen.

Kamrerare (31).

Sunesson, S.; t. 54 13 60 (även direkt 50 23 49).

Förste kammarsskrivare (23).

Jäderlund, G. E.

Kontorsassistent (18).

Lannert, E. G.

Förste kontorsskrivare (kassör) (16)
 (därjämte felräkningspengar 450 kr.).

Ljungh, A. V. (Astrid); kassakontoret hålles öppet 9,30—11,30 och 12,30—15 (lördagar 12—14).

Inskrivningsavdelningen.

Kammarsskrivare (21.¹⁾)

Hellner, K. G. A.

Två kontorsskrivare, sex kanslibiträden, fyra kontorsbiträden, två telefonister, två expeditionsvakter, ett expeditionsvaktsbiträde.

¹⁾ Tjänstgöringen provisoriskt förlagd till rektorsexpeditionen vid skolorna för industri och hantverk.

Lärlings- och yrkesskolorna.

I en till stadsfullmäktige ingiven skrivelse hemställdes Stockholms arbetareförening år 1900, att stadsfullmäktige måtte utreda frågan om inrättandet av yrkesskolor. Denna framställning avsågs, men en samtidigt av folkskolinspektören C. G. Bergman väckt motion om frågans utredande genom en kommitté vann 1901 fullmäktiges bifall. Kommittén avgav sitt betänkande år 1906. I yttrande över detta anslöt sig folkskoledirektionen till ett av förste folkskolinspektören F. von Scheele avgivet förslag till lösning av yrkesskolefrågan, som i mycket avvek från kommitterades och vari organisationen av yrkesskolorna i München begagnats som förebild. Detta förslag följdes i allt väsentligt i stadsfullmäktiges beslut år 1911, enligt vilket yrkesskolor med kostnadsfri undervisning upprättades fr. o. m. hösten 1912. Till och med 1917 voro skolorna underställda folkskoledirektionen, som för handläggning av hithörande ärenden inom sig utsåg en yrkesskolenämnd. Därjämte tillsattes för varje skola en särskild styrelse. Till en början inrättades mekanisk-verkstadsskola, möbelsnickarskola och klädsömnadsskola; sedermera tillkommo successivt skolor för elmontörer, smeder, rörläggare samt bleck- och plåtslagare. Undervisningen i dessa skolor, som voro treåriga, meddelades en dag i veckan, under det att eleverna övriga dagar arbetade som lärlingar hos enskilda mästare. Förutom yrkesutbildning omfattade dessa skolor även undervisning i modersmålet, räkning, varu- och verktygskänedom, hälso- och samhällslära m. m. År 1913 anordnades en tvåårig sexdagarskola för hemsömmerskor. År 1915 inrättades en tvåårig endagsskola i husligt arbete för ur folkskolan avgångna elever, vilken dock 1920 överflyttades till fortsättnings-skolorna. År 1917 anordnades en murarskola med aftonskoleundervisning. År 1919 upprättades en urnakarskola, bestående av en ettårig femdagarskola samt en därpå följande treårig endagsskola. För att bereda även äldre yrkesanställda tillfälle till yrkesutbildning inrättades år 1916 aftonkurser för elmontörer, svagströmstekniker och sömmerskor.

I anslutning till 1918 års lagstiftning angående den kommunala yrkesundervisningen genomfördes enligt stadsfullmäktiges beslut den 15 mars 1920 fr. o. m. samma år en omläggning av yrkesskolväsendet i Stockholm. Därvid infördes ny ämnesfördelning och utvidgades verksamheten väsentligt. Dessutom företogs en uppdelning av de olika skolformerna, varvid tre olika skoltyper inrättades, nämligen verkstadsskolor, lärlingsskolor och yrkesskolor.

Verkstadsskolorna, som äro avsedda för nybörjare, meddela eleverna den grundläggande utbildningen i respektive yrken. Verkstadsskolor finnas nu i sammanlagt 25 yrken. Uppgifter om deras successiva tillkomst ha senast intagits i kommunalkalendern år 1954.

Inträdesåldern för elev är, där ej annat stipulerats, lägst 14 år. Undervisningen pågår 6 dagar i veckan under en tid, som allt efter de olika yrkena varierar mellan 45 veckor och 4 år. Jämsides med den praktiska utbildningen meddelas undervisning 6—9 timmar per vecka i teoretiska ämnen. Undantag härifrån utgör verkstadsskolan för murare, där undervisning meddelas endast i yrkesarbete. Dessa senare elever erhålla nämligen undervisning i yrkestestetiska ämnen i lärlingsskolans yrkesavdelning.

Vid en del verkstadsskolor förekommer sedan 1925 i viss utsträckning s. k. växlingsundervisning fr. o. m. andra skolåret, d. v. s. eleverna undervisas växelvis, i regel under 2½-månaders perioder, å skolan och någon lämplig verkstad ute i staden. Sedan 1926 kunna eleverna i flertalet hantverksavdelningar avlägga gesällprov inför granskningsmän, utsedda av Hantverksföreningen.

Lärlingsskolorna hava till ändamål att bereda yrkesanställda tillfälle att, samtidigt med förvärvande av praktisk yrkesfärdighet genom arbete i yrket, inhämta sådana praktiska och teoretiska kunskaper, som kunna anses nödvändiga för att nå ökad yrkesskicklighet. Lärlingsskolorna omfatta tre skolformer, dels lärlingsskolans yrkesavdelningar för elever i åldern 15—18 år, dels lärlingskurser för lärlingar fr. o. m. 15 års ålder, dels lärlingsskolans kurser för äldre (yrkesmän fr. o. m. 18 års ålder).

I yrkesavdelningarna erhålla eleverna undervisning 9 timmar förlagda till 3 kvällar varje vecka under 2 års tid. Yrkesavdelningar vid lärlingsskolorna äro inrättade för mekanik, möbelsnickare, elektriker och murare. År 1927 infördes s. k. lärlingskurser, omfattande ett huvudämne och i anslutning därtill biämnen av mera allmän natur med minst 4 timmar i veckan. Inträdesfordringar för lärlingskurs äro att ha fyllt 15 år samt att ha fullgjort skolplikten.

Lärlingsskolans kurser för äldre äro avsedda för yrkesarbetare i åldern över 18 år, som ej haft tillfälle att bevista lärlingsskolans yrkesavdelningar, och som i dessa kurser beredas tillfälle att i vissa ämnen inhämta motsvarande kunskaper. Undervisningen är i regel förlagd till kvällarna.

Yrkesskolorna, som äro en direkt påbyggnad på verkstads- och lärlingsskolorna, omfatta dels ämneskurser, utgörande fristående lärokurser i olika läroämnen, dels yrkeskurser, utgörande sammanhängande utbildning i ett flertal för visst yrke behöfliga läroämnen. Kurserna anordnas under olika former med längre eller kortare lärotid allt efter förefintliga behov och arbetsförhållanden inom resp. yrken.

Styrelsen har år 1924 i enlighet med beslut av stadsfullmäktige jämväl övertagit ledningen och förvaltningen av Stockholms borgarsko-

las handelslinje. Denna för utbildning i handelsyrket m. m. avsedda gren av lärings- och yrkesskolornas verksamhet omfattar dels dagsskolor, bestående av Stockholms stads handelskolors allmänna handelsavdelning (en treårig kurs utgörande en fullständig lägre handelsskola) samt sekreterarekurs (ettårig), företagsekonomisk kurs (ettårig), kurs i utländsk affärskorrespondens (ettårig), kurs i svensk affärskorrespondens (omfattande 17 veckor med början varje termin), förberedande kurs i svensk affärskorrespondens (ettårig) samt ettårig handelskurs och tvåårig läringskurs för kontorspersonal vid försäkringsföretag med undervisning under arbetstid (inbyggd kurs), dels yrkesskolornas ämneskurser och yrkeskurser å aftontid med undervisning i olika handelsämnen (omfattande en å fyra terminer), dels kurser i maskinskrivning samt svensk och utländsk stenografi, dels och tvååriga läringskurser och ettåriga yrkeskurser med kvällsundervisning för kontorsanställda och butiksbiträden.

Vidare hava år 1938 upprättats dagsskolor för blivande biträden inom manufakturmetervaru- och speceri(livsmedels)handelsbranscherna samt dylika inom dambeklädnads-, herrbeklädnads-, färghandels- och järnhandelsbranscherna. Vid dessa skolor, som äro organiserade efter ungefär samma grunder som verkstadsskolorna, är undervisningen tvåårig (utom för dambeklädnads- och herrbeklädnadsbranscherna, där skolorna äro ettåriga) och delvis förlagda till butiker i Stockholm.

Vid skolorna för handel har styrelsen vidare anordnat kortare utbildningskurser i samarbete med vissa sammanslutningar inom näringslivet.

Undervisningen i verkstadsskolorna är kostnadsfri för stockholmsungdomar och i verkstadsskolan för flygmekaniker även för övriga elever. I läringskolornas yrkesavdelningar är undervisningen kostnadsfri för samtliga elever. Ej heller utgå avgifter för i Stockholm hemmahörande elever i s. k. läringskurser och andra till läringskolornas stadium hörande kurser, för vilka icke annat särskilt bestämmes. Undervisningen är även kostnadsfri för andra och tredje årskursens elever vid handelsskolornas treåriga allmänna handelsavdelning samt andra till och med fjärde terminernas elever i handelsskolornas gruppkurser om fem terminer i svenska och främmande språk, ehuru dessa kurser utgöra yrkeskurser. I yrkesskolornas ämneskurser och i handelsgruppens härmed jämställda skolor och kurser erlägga eleverna eljest elev- och materialavgifter. I verkstadsskolorna erhålla eleverna flitpengar, vilka för flertalet skolor per vecka utgöra högst 3 kr. under första året, 6 kr. under andra året, 15 kr. under tredje året samt 30 kr. under fjärde året, vartill kan komma extra flitpengar enligt särskilda bestämmelser. Flitpengarna i växlingsklasserna bliva i regel avsevärt högre än de ovan nämnda och komma även att i viss mån variera för skilda yrken.

Studiehjälp av statsmedel utgår under vissa förutsättningar i k. kung. den 5 juni 1953 ang.

statlig studiehjälp åt elever vid statsunderstödda kommunala och enskilda anstalter för yrkesundervisning samt centrala verkstadsskolor. Sålunda är elev i skola eller kurs, som omfattar minst 4 månader, utan behovsprövning berättigad erhålla studiebidrag för inackordering å skolorten eller resor mellan bostadsorten och skolorten eller måltider utom hemmet. Ansökningar om studiebidrag prövas och avgöras av rektor. Vidare kan, oavsett kurstidens längd, efter behovsprövning utgå stipendium till obemedlad eller mindre bemedlad elev med i allmänhet högst 75 kr. för månad. Högre belopp kan i vissa fall utgå till elev i skola eller kurs, där undervisningen omfattar minst två arbetsår. Ansökningar om stipendium prövas och avgöras av överstyrelsen för yrkesutbildning.

Från och med år 1947 hava medel beviljats till fria läroböcker och undervisningsmateriel åt i Stockholm mantalskrivna elever i verkstadsskolor, läringskolors yrkesavdelningar, läringskurser med dagundervisning eller eljest närmast jämförbara med verkstadsskolor samt vissa skolor och kurser för handel, såsom biträdesskolorna, förberedande korrespondentkursen och allmänna handelsavdelningen (men ej kurser, som bygga på realexamen).

Fria skolmåltider anordnas vid skolor med heldagsundervisning, d. v. s. närmast verkstadsskolorna och samtliga heldagskurser inom handelsavdelningen i den mån lokalförhållandena sådant medgiva.

Vid skolorna finnas fyra för såväl lärare som elever avsedda skolbibliotek, av vilka ett är beläget Polhemsgatan 35, ett Bolinders Plan 9, ett fördelat på de till skolorna för husligt arbete hörande skolköken samt ett på skolorna för handel, Kungsholmsgatan 75. Biblioteken innehålla teknisk facklitteratur, litteratur om samhällslivet samt i viss utsträckning även skönlitteratur.

Fr. o. m. år 1947 utgår anslag till lärarens fortbildning, studieresor m. m. med syfte att bereda lärare tillfälle till deltagande i studiekurser, till praktikperioder vid verkstäder eller företag samt studieresor inom och utom landet.

Under oktober månad 1954 funnos vid stadens skolor för yrkesundervisning sammanlagt 2,004 elever i heldagskurser om minst 5 månaders längd och 6,722 elever i övriga kurser.

Författningar. K. kung. 5 juni 1953 ang. statlig studiehjälp åt elever vid statsunderstödda kommunala och enskilda anstalter för yrkesundervisning samt centrala verkstadsskolor (Svf 1953: nr 532). Beträffande löne- och pensionsbestämmelser, se Bih. 1955: nr 1 A.

Stat år 1955. Utgifter: driftbudgeten 9,545,913 kr. (därav engångs 366,690 kr.), dessutom förlagsmedel 395,000 kr.; inkomster: driftbudgeten 3,397,200 kr.

Skolläkare.

Wide, P. H. E.; t. 32 22 55 (för manliga elever).
Ekstrand, f. Kjellman, A. Rigmor V.; t. 53 80 43
(för kvinnliga elever).

En *skolsköterska*, en *skolsköterska* med
halvtidstjänstgöring.

Skolorna för industri och hantverk.

Inspektor

(förordnad av överstyrelsen för yrkesutbildning).

Modig, J.-O., direktör.

Rektorsexpedition.

*Polhemsgatan 35—39 (postadress: Stock-
holm 18); t. 54 13 60; expeditionstid: 8,30
—11,30, 12,30—16,30 (lördagar och dag före
helgdag 8,30—11,30, 12—14).*

Rektor

(Ca 26 jämte tilläggslönen 4,824 kr.).

Lindström, M. S. (förordn. t. o. m. ³⁰/₁₀₀ 1959);
t. 54 13 60 (även direkt 52 50 13); mottag-
ningstid: tisdagar, torsdagar och fredagar under
den tid undervisningen pågår 10—11.

Överlärare

(L XIII jämte tilläggslönen 3,312 kr.).

Ekberg, O. V. (förordn. t. o. m. ³⁰/₁₀₀ 1956).

Överlärare för byggnadsyrkena

(Ce 23 jämte tilläggslönen 2,304 kr.).

Carlsson, N. E. (förordn. t. o. m. ³⁰/₁₀₀ 1957).

Föreståndare för växlingsundervis- ningen (Ca 23).

Sjunnesson, G. E. H.¹⁾ (förordn. t. o. m. ³⁰/₁₀₀ 1957).

Kontorsassistent (18).

Söderkvist, T. V. A.

Kurator (18).

Meurling, E. A.

Förste maskinist (17).

Hedberg, A. E. M.

En *kontorsskrivare*, ett *kanslibiträde*,
två *kontorsbiträden*, sex *förstevaktmästare*,
fyra *verktygssutlämnare* (instrumentmakare,
elektriker, bilmekaniker och motormekaniker),
två *portvakter*.

¹⁾ Nuv. inneh. L XII.

*Mekaniker och instrumentmakare¹⁾.**Nämnd.²⁾*

Berthelius, F., f. d. överingenjör, ordf.; direktö-
ren (självskr.); rektor (självskr.); Jonsson, J. E.,
överingenjör; Jonsson, R. L., f. d. ombudsman.

Förste yrkeslärare

(L XII jämte tilläggslönen 624 kr.).

Hallström, E. G. (förordn. t. o. m. ³⁰/₁₀₀ 1958)
(för mekaniker och Hammarbyavd.); Dahl-
qvist, H. B. D. (förordn. t. o. m. ³⁰/₁₀₀ 1955)
(för instrumentmakare).

*Motormekaniker³⁾ och bilmekaniker.**Nämnd.²⁾*

Henriksson, F., verkstadschef, ordf.; direktören
(självskr.); rektor (självskr.); Ahlroth, G. E.,
direktör; Bennedicks, B. T., ombudsman.

Förste yrkeslärare

(L XII jämte tilläggslönen 624 kr.).

Johansson, R. B. (förordn. t. o. m. ³⁰/₁₀₀ 1957)
(för bilmekaniker).

*Flygmekaniker.**Nämnd.²⁾*

Berthelius, F., f. d. överingenjör, ordf.; direktö-
ren (självskr.); rektor (självskr.); Larsson, A.
H., flygingenjör; Törnblom, B. G., överingen-
jör; Backström, A. H., förbundsordförande;
Dabbert, M. W., flygmekaniker.

*Smeder.**Nämnd.²⁾*

Berthelius, F., f. d. överingenjör, ordf.; direktö-
ren (självskr.); rektor (självskr.); Lundgren,
J. A., fabrikör; Lund, H., förman.

¹⁾ Två avdelningar av skolan för instrument-
makarna äro förlagda till Hammarbyavdelningen,
Virkesvägen 26, Johanneshov, t. 44 74 33.

²⁾ Ledamöterna i här nedan intagna nämnder,
hörande till skolorna för industri och hantverk,
äro uppförda i den ordning att, efter den av
styrelsen utsedda ordföranden, först kommer
direktören för skolorna och vederbörande sko-
lors rektor, samt sedan de ledamöter, vilka
äro utsedda av resp. arbetsgivar- och ar-
betarorganisation. Ledamöterna äro valda för
ären 1955—1956.

³⁾ Skolan för motormekanikerna är förlagd
till Hammarbyavdelningen, Virkesvägen 26, Jo-
hanneshov, t. 44 16 35.

**Rörläggare, värme- och sanitetsmon-
törer.**

Nämnd.¹⁾

Elvin, N. H. S., ingenjör, ordf.; direktören (självskr.); rektor (självskr.); Ekstrand, S., direktör; Andréé, H. B., mättningsman.

Bleck- och plåtslagare.

Nämnd.¹⁾

Berthelius, F., f. d. överingenjör, ordf.; direktören (självskr.); rektor (självskr.); Lindell, N. E. G., ombudsman; Karlsson, K. G., ombudsman.

Svetsare.

Nämnd.¹⁾

Åhrell, R. A., bergsingenjör, ordf.; direktören (självskr.); rektor (självskr.); Hedlund, S. J., ingenjör; Ekström, H., svetsare.

**Elektriska montörer samt elektro-
mekaniker.**

Nämnd.¹⁾

Lundberg, T., förste ingenjör, ordf.; direktören (självskr.); rektor (självskr.); Thunqvist, S. E., direktör; Larsson, K. W., elektrisk montör.

Förste yrkeslärare

(L XII jämte tilläggslönen 624 kr.).

Englund, G. W. (förordn. t. o. m. ³⁰/₆ 1958).

Urmakare.

Nämnd.¹⁾

Berthelius, F., f. d. överingenjör, ordf.; direktören (självskr.); rektor (självskr.); Sundstedt, N. A. L., urmakarmästare; Andersson, J. I., urmakare.

Murare.

Nämnd.¹⁾

Engkvist, O. T., byggmästare, ordf.; direktören (självskr.); rektor (självskr.); Rundlöf, E. V., byggmästare; Kallur, O., murare.

Förste yrkeslärare

(L XII jämte tilläggslönen 612 kr.).

Linnér, N. I. (förordn. t. o. m. ³⁰/₆ 1957).

Betong- och cementarbetare.

Nämnd.¹⁾

Chatillon-Winbergh, G., f. d. överingenjör, ordf.; direktören (självskr.); rektor (självskr.); Wiking, B., överingenjör; Schröder, E. V., ombudsman.

¹⁾ Se not 2 å sid. 387.

Möbel- och inredningssnickare.

Nämnd.¹⁾

Berghagen, R., arkitekt, ordf.; direktören (självskr.); rektor (självskr.); Ryman, G. V., snickarmästare; Olsson, S. G. M., möbelsnickare; Schollin, K. T. A., snickarmästare (adjungerad ledamot vid behandling av frågor rörande verkstadsskolan för inredningssnickare).

Förste yrkeslärare

(L XII jämte tilläggslönen 624 kr.).

Lindstedt, H. F. (förordn. t. o. m. ³⁰/₆ 1957).

Byggnadsträarbetare.

Nämnd.¹⁾

Lif, A. G., ombudsman, ordf.; direktören (självskr.); rektor (självskr.); Danielsson, C. T. A., byggnadsingenjör; Jönsson, T. J., förbundssekreterare.

Tapetserare.

Nämnd.¹⁾

Berghagen, R., arkitekt, ordf.; direktören (självskr.); rektor (självskr.); Nylén, G., tapetserarmästare; Qvarnström, N. E., tapetserare.

**Skräddare samt byx- och väst-
sömmerskor.**

Nämnd.¹⁾

Björkman, R., civilingenjör, ordf.; direktören (självskr.); rektor (självskr.); Lund, E. V., skrädderiidkare; Strömberg, A. G. Y., ombudsman.

Förste yrkeslärare

(L XII jämte tilläggslönen 624 kr.).

Bergsmark, N. L. (förordn. t. o. m. ³⁰/₆ 1957).

**Körsnärer och sömmerskor inom
körsnärsvirket.**

Nämnd.¹⁾

Carlenius, G. W., f. d. verkstadschef, ordf.; direktören (självskr.); rektor (självskr.); Petersson, J. K. T., körsnärsmästare; Santesson, K. V., körsnär.

Målare och färghandelsbiträden.

Nämnd.¹⁾

Karlmann, K. O. S., målarmästare, ordf.; direktören (självskr.); rektor (självskr.); Ståhlhamn, A. R., målarmästare; Moberg, K. L., ombudsman; Norgren, K.-E., direktör (adjungerad ledamot vid behandling av ärenden rörande lärningsskolan för färghandelsbiträden).

¹⁾ Se not 2 å sid. 387.

Förste yrkeslärare

(L XII jämte tilläggslönen 576 kr.).

Svensson, E. O. (förrdn. t. o. m. $\frac{30}{100}$ 1957).**Bokbindare.***Nämnd.¹⁾*

Ericson, C. R., direktör, ordf.; direktören (självskr.); rektor (självskr.); Frostell, H. F. A., bokbindarmästare; Sundberg, K. O. E., kassör.

Charkuterister.*Slakthuset, Johanneskov; t. 49 12 06.**Nämnd.¹⁾*

Hännestrand, P. E. S., disponent, ordf.; direktören (självskr.); rektor (självskr.); Johansson, T. G. S., disponent; Nordh, H. V. F., livsmedelsarbetare.

Förste yrkeslärare

(L XII jämte tilläggslönen 624 kr.).

Persson, B. F. (förrdn. t. o. m. $\frac{30}{100}$ 1957).**Konditorer.***Nämnd.¹⁾*

Carlson, K. Sören, ombudsman, stadsfullm., ordf.; direktören (självskr.); rektor (självskr.); Christenson, T., konditor; Odvik, E. G., ombudsman.

Restaurangpersonal.

(Kurser pågå oktober—mars månad varje arbetsår.)

*Restaurang Hasselbacken, Djurgården, Ö. och Polhemsgatan 35, Stockholm 18; t. 62 12 49.**Nämnd.¹⁾*

Garsten, B. C., direktör, ordf.; direktören (självskr.); rektor (självskr.); Bergils, J. H., direktör; Lindström, J. F., direktör; Philipsson, E. R. H. R., kökmästare; Sjö, H. T., förbundskassör.

Föreståndare.²⁾

Hildestrand, F.

Förste yrkeslärare

(Cg 20 jämte tilläggslönen 540 kr.).

Carlström, J. E.

Frisörer.*Nämnd.¹⁾*

Tottie, M. P. V., prakt. läkare, ordf.; direktören

¹⁾ Se not 2 å sid. 387.²⁾ Arvodesanställd under månaderna sept.—april varje år med arvode per månad av 1,600 kr.

(självskr.); rektor (självskr.); Stenbäck, G. K., frisörmästare; Björk, S. J., förbundssekreterare; Ando, A. A., f. d. förste yrkeslärare (sakkunnig i damfrisörförfrågor).

Förste yrkeslärare

(L XII jämte tilläggslönen 612 kr.).

Schön, S. H. E. (förrdn. t. o. m. $\frac{30}{100}$ 1957).**Fotografer.***Nämnd.¹⁾*

Bäckström, K. G. H., professor, ordf.; direktören (självskr.); rektor (självskr.); Ohlsén, f. Runnquist, Inga E., fru; Granath, K.-E., fotograf.

Förste yrkeslärare

(L XII jämte tilläggslönen 624 kr.).

Ekström, R. G.

Pianoreparatörer.*Nämnd.¹⁾*

Steenberg, K. J. E., f. d. folkskolinspektör, ordf.; direktören (självskr.); rektor (självskr.); Lundholm, G. W., direktör; Blomqvist, R. A. F., hovpianostämmare.

Tvättpersonal.*Svedenborgsgatan 15, Sö.; t. 42 03 92.**Nämnd.¹⁾*Köhler, S., ingenjör, ordf.; direktören (självskr.); rektor (självskr.); Ekström, V., civilingenjör; Lippman, L., tvättmästare; Wåhlén, E. E. O., tvättföreståndare (sakkunnig i tvättfrågor).
Ett kanslibitråde.**Sjömän.***Nämnd.¹⁾*

Öbrink, J. H., byrådirektör, ordf.; direktören (självskr.); rektor (självskr.); Orre, O. S. W., direktör; Stridsberg, H. A., ombudsman.

Skolorna för klänningssömmerskor, damskräddare, hattmodister, konfektionssömmerskor samt sömnadskurser för hemmets behov.

Inspektor

(se sid. 387).

¹⁾ Se not 2 å sid. 387.

Lys

Rektorsexpedition.

Bolinders Plan 9, K.; t. 50 11 25, 50 02 55; expeditionstid: 8,30—10,30 11,30—16,30 (lördagar och dag före helgdag 8,30—10,30 11—14).

Rektor

(Ca 23 jämte tilläggs-lön 4,152 kr.).

Kjederqvist, Anna H. M. (förordn. t. o. m. ³⁰/₆ 1955); mottagningstid: onsdagar 14,30—16,30.

Förste yrkeslärare

(Ca 23 jämte tilläggs-lön 612 kr.).

Ekeröth, Rosa E. (förordn. t. o. m. ³⁰/₆ 1956).

Ett kanslibiträde, två kontorsbiträden.

Klänningssömmerskor.

Bolinders Plan 9, K.; t. 50 02 55

Nämnd.¹⁾

Björkman, R., civilingenjör, ordf.; **direktören** (självskr.); **rektor** (självskr.); **Hinders-Gareby**, Elin, fru; **Brandt**, f. Jansson, Maria F., ombudsman; **Richard**, E. R., direktör (adjungerad ledamot vid behandling av frågor rörande skolan för konfektionssömmerskor).

Konfektionssömmerskor.

Polhemsgatan 35, 1 tr., Stockholm 18; t. 52 25 48.

Nämnd.¹⁾

se ovan under Klänningssömmerskor.

Damskräddare.

Bolinders Plan 9, K.; t. 50 02 55.

Nämnd.¹⁾

Gustafson, f. Pettersson, Ruth V. M., fru, ordf.; **direktören** (självskr.); **rektor** (självskr.); **Hultner**, C. W. L., skräddarmästare; **Hofflin**, P. E., ombudsman.

Hattmodister.

Bolinders Plan 9, K.; t. 50 02 55.

Nämnd.¹⁾

Björkman, R., civilingenjör, ordf.; **direktören** (självskr.); **rektor** (självskr.); **Anderson**, Märta S., fröken; **Jonsson**, Sigrid E., modist.

Sömnadskurser för hemmets behov.

Undervisningen bedrivs dels i de fasta lokalerna Stora Nygatan 40—42, t. 10 85 60, Timmermansgatan 19, t. 41 88 99, Kommunhuset Alvik, Gustavslundsvägen 168 A—B, t. 25 33 55, 25 55 51, Bandhagsplan 3, t. 47 82 68 och dels i tillfälliga lokaler i Medborgarhuset, Medbor-

¹⁾ Se not 2 å sid. 387.

garplatsen 2—4, Eriksdals folkskola, Ringvägen 58, Engelbrekts folkskola, Valhallavägen 76, Gärdesskolan, Banérgatan 56, Kungsholms kommunala flickskola, Västerbroplan, Spånga samrealskola, Trädgårdsvägen 2, Spånga.

Nämnd¹⁾,

se ovan under Klänningssömmerskor.

Expedition: Stora Nygatan 40—42, C.; t. 10 85 60; expeditionstid: 8,30—12, 13—16,30 (lördagar och dag före helgdag 8,30—11, 11,30—14).

Föreståndare

(Ca 22 jämte tilläggs-lön 1,752 kr.).

Molander, Tyra E. (förordn. t. o. m. ³⁰/₆ 1955); t. 11 19 94; mottagningstid: onsdagar 10—11,30 och 15—16.

Ett kanslibiträde.

Barnparkering, se sid. 394.

Skolorna för husligt arbete.

Inspektör

(förordnad av överstyrelsen för yrkesutbildning).

von Hofsten, f. Ek, K. Birgitta, redaktör.

Nämnd.¹⁾

Gustafson, f. Pettersson, Ruth V. M., fru, ordf. (utsedd av lärings- och yrkesskolstyrelsen); **direktören** (självskr.); **rektor** (självskr.); **Söderberg**, Gertie, rektor (arbetsgivarerepr., utsedd av Fredrika Bremerförbundet); **Johansson**, f. Franzén, Astrid Ch., fru (arbetarerepr., utsedd av Stockholms allm. kvinnoklubb); **Karlsson**, A. S. E. (Jenny), föreståndarinna (adjungerad ledamot vid behandling av ärenden rörande hembiträdesutbildning, utsedd av Stockholms hembiträdesförening).

Rektorsexpedition.

Kungsholmsgatan 16, K.; t. 50 88 23, 53 35 57, 52 38 58; expeditionstid: 8,30—12, 12,45—16,15 (lördagar och dag före helgdag 8,30—12, 12,30—14).

Rektor

(Ca 23 jämte tilläggs-lön 4,152 kr.).

Göransson, f. Rylander, Inez O. (förordn. t. o. m. ³⁰/₆ 1955); t. 50 88 23; mottagningstid: måndagar och torsdagar 10—12.

Överlärare

(Ca 22 jämte tilläggs-lön 1,800 kr.).

Brumér, f. Adolfsson, S. Margareta (förordn. t. o. m. ³¹/₁₂ 1955); t. 52 38 58; mottagningstid: tisdagar 10—12, onsdagar 14—16.

En kontorskriver, ett kontorsbiträde.

¹⁾ Se not 2 å sid. 387.

Skolan för husligt arbete.

Undervisningen bedrivs i skolköken Kungsholmsgatan 16, t. 52 48 36, Timmermansgatan 19, t. 40 30 74, Sveavägen 83, t. 31 58 64, Karlavägen 66, t. 60 05 80, Kommunhuset i Alvik, t. 25 55 51, Scheelegatan 8, t. 53 93 35, 53 93 50, Johannesgatan 18, t. 10 52 65, Welanders Väg 8—10, t. 51 30 42, Klarabergsgatan 42, t. 10 20 35, Borgmästargatan 1, t. 40 42 02, Banérgatan 56, t. 60 13 14, Nyårsvägen 14, t. 19 88 05, Bandhagsplan 3, t. 47 82 69 och Störtloppsvägen 2, t. 46 47 04.

Vid skolköken anordnas även kortare kurser i olika grenar av husligt arbete.

Hembiträdesskolan.

Scheelegatan 8, K.; t. 53 93 35, 53 93 50.

Föreståndare

(Ca 22 jämte tilläggslön 1,656 kr.).

Bergström, f. Lagerlund, Greta E. O. (förordn. t. o. m. ^{30/6} 1959); t. 53 93 50; mottagnings-tid: måndagar 10—12, onsdagar 15—17.

Ett *kontorsbiträde* (med halvtidstjänstgöring).

Hembiträdesskolans elevhem.

Scheelegatan 8, K.; t. 51 60 25.

Tillsynsman (3,150 kr. utan rörl. tillägg).

Jonsson, Mina.

Skolorna för handel.**Inspektor**

(förordnad av överstyrelsen för yrkesutbildning).

Ekholm, O. G. A., manufakturhandlare.

Kontoristskolorna.**Nämnd.¹⁾**

Jennel, C. A. W., prokurist, ordf.; **direktören** (självskr.); **rektor** (självskr.); **Alfort**, A. M., direktör; **Carlsson**, K. A., kamrerare; **Elghammar**, f. Palin, Henny M., fru; **Lindforss**, K. B. R., ombudsman.

Affärsbiträdesskolorna.**Nämnd.¹⁾**

Högström, A. P. B., direktör, ordf.; **direktören** (självskr.); **rektor** (självskr.); **Carlsson**, A. A.,

¹⁾ Ledamöterna i här nedan intagna nämnder tillhörande skolorna för handel, äro uppförda i den ordning, att, efter den av styrelsen utsedda ordföranden, först kommer direktören, vederbörande skolors rektor samt sedan de ledamöter, som styrelsen utsett. Ledamöterna äro valda för åren 1955—1956.

ombudsman; **Lundström**, f. Frostensson, Karin E., fru; **Stenström**, K. G. E., direktör; **Skogh**, C. A., direktör.

Rektorsexpedition.

Kungsholmsgatan 75, K.; t. 52 25 10, 52 25 20, 52 25 25; expeditionstid: 8,30—16,30 (lördagar 8,30—14).

Rektor

(Ca 29 jämte tilläggslön 3,816 kr.).

Grip, K. Å. (förordn. t. o. m. ^{30/6} 1955; träffas under terminerna måndagar, onsdagar och fredagar 11,30—12 samt fredagar 18,40—19,45.

Överlärare

(Ca 25 jämte tilläggslön 2,472 kr.).

Karderud, A. H. (förordn. t. o. m. ^{31/12} 1956); träffas under terminerna tisdagar och fredagar 11,30—12 samt måndagar och onsdagar 18,40—19,45.

Föreståndare för kurser i stenografi och maskinskrivning

(Ca 20 jämte tilläggslön 1,116 kr.).

Askerberg, Elsa M. (förordn. t. o. m. ^{31/12} 1956); träffas under terminerna tisdagar och torsdagar 18,40—19,45.

Ett *kanslibiträde*, tre *kontorsbiträden*, en *förste vaktmästare*, en *skolvaktmästare*, en *expeditionsvakt*, två *portvakter*.

Yrkesskolavdelningarna i Spånga.

Kurser i industri och hantverk, handel och husligt arbete (sömnad och hushållsgöromål).

Expedition: Solhems skola, Spånga; t. 36 30 95; expeditionstid: torsdagar 18—19 under pågående arbetsår.

Verkstadsskolan i Solhem, Spånga; t. 36 22 36.

Tillsynslärare (1,500 kr.).

Lagerqvist, K. E. R.

Tekniska aftonskolan.

Lokaler: Drottningholmsvägen 82, K.; t. 52 04 60; Fridhemsgratan 17, K.; t. 51 17 03; Hornsgatan 93, Sv.; t. 42 12 49. Exp.: Drottningholmsvägen 82, K., vardagar utom lördagar 10—12, t. 52 04 60.

Stockholms stads tekniska aftonskola, som inrättades enligt stadsfullmäktiges beslut den 20 februari 1939, har till uppgift att bereda inom näringslivet sysselsatt ungdom tillfälle att vid sidan av sitt dagliga arbete erhålla en allmän

Lys

intellektuell skolning och den tekniska utbildning, som förutom praktisk erfarenhet erfordras för tekniker i näringslivets tjänst. Den fullständiga utbildningen omfattar åtta terminsklasser. Under de fyra första terminsklasserna lämnas undervisning i grundläggande ämnen, såsom språk, matematik, fysik, kemi och teckning, och denna undervisning är även avsedd för sådana elever, som önska förbereda sig för inträde vid högre tekniskt läroverk. De två sista åren specialiseras utbildningen på olika facklinjer, för närvarande åtta till antalet. Under 1955 omfattar skolan 63 klassavdelningar. Antalet elever vårterminen 1955 är c:a 1,610.

Terminsavgiften utgör 10 kr. Inskrivningsavgiften är 10 kr.

Enligt stadsfullmäktiges beslut den 18 februari 1952 (Kf 1952: nr 50), skall lärlings- och yrkesskolstyrelsen jämte aftonskolans rektor vara styrelse för aftonskolan.

Rektor förordnas enligt skolans reglemente av överstyrelsen för yrkesutbildning. Utöver rektorstjänsten och den därmed förenade ordinarie ämneslärartjänsten finnas inga heltidsanställda lärare vid skolan utan undervisningen bestrides i övrigt av timlärare.

Författningar. Beträffande löne- och pensionsbestämmelserna se Bih. 1955: nr 1 A.

Stat år 1955. Utgifter: driftbudgeten 1,021,929 kr. (därav engångs 23,850 kr.); inkomster: driftbudgeten 253,200 kr.

Styrelse.

Carlson, K. Sören, ombudsman, stadsfullm.; ***Edstam, A. M.** (Anna-Maja), tf. folkskollinspektör, stadsfullm.; **Elfman, N.-O. H:son**, rektor (självskr.); ***Eriksson, Arthur W.**, metallarbetare, stadsfullm., vice ordf.; **Forssell, E. E.**, direktör (självskr.); ***Hagström, f. Svensson**, Anna M., studierektor; **Karlsson, Andreas**, förbundsordförande, stadsfullm.; **Ling, P. H.**, förlagschef, stadsfullm.; ***Lundgren, K. A.**, lönesekreterare; **Tomson, R. V.**, borgarråd, stadsfullm., ordf.

*Suppleanter*¹⁾: ***Ahlm, J. A.**, metallarbetare; ***Andersson, Sten S.**, ombudsman, stadsfullm.; **Carlson, f. Olsson**, Elna S. E., fru; **Hamrin, Bell I.**, kassörskan; ***Larsson, B. M.**, möbelsnickare; ***Lysell, J. O. R.**, direktör; **Örnmarker, G. A. E.**, förste assistent.

Sekreterare.

Flodén, H. T., borgarrädssekreterare (se sid. 123).

Delegerade

för prövning av ansökningar till lediga befattningar, för inköps- och statfrågor, för prövning

¹⁾ Betr. ordningen för suppleanternas inträde vid förfall för ledamot, se sid. 384, not 1.

av ansökningar om befrielse från och nedsättning i terminsavgifter, se sid. 384.

Revisorer.

Gemensamma med lärlings- och yrkesskolstyrelsen (se sid. 384).

Inspektör.

Thorelli, H. W. R., direktör.

Rektor tillika ord. ämneslärare
(Ca 29 jämte tilläggs-lön 3,528 •kr.).

Elfman, N.-O. H:son (förordn. t. o. m. ^{30/6} 1958), Drottningholmsvägen 82, K.; t. 52 04 60; mottagning: tisdagar och fredagar 10—11,30, 18—18,30.

Ämnes- och tillsynslärare
(6,096 kr.).

Ahnroth, K.; en vakant.

Kontorsskrivare (13).

Rabbinowitz, Katy M., tjl., tf. **Grantelius, f. Ström, S. I.-B.** (Britta).

Ett kanslibiträde, ett kontorsbiträde.

Stockholms stads handelsgymnasium

(Frans Schartaus handelsinstitut).

Stigbergsgatan 26, Sö.; t. 41 56 80, 44 73 75.

Den 19 juni 1944 beslöt stadsfullmäktige att omvandla Stockholms stads handelsskolors högre handelsavdelning till ett tvåårigt handelsgymnasium på dagtid, byggt på realexamen eller motsvarande kunskapsmätt. Vid läroanstalten upprättades samtidigt ett fyraårigt handelsgymnasium på aftontid, byggt på realexamen eller motsvarande kunskapsmätt.

Stadsfullmäktige beslöt vidare den 19 juni 1952 (Utl. 1952: nr 201) att ersätta de vid Stockholms handelsgymnasium, Frans Schartaus handelsinstitut, befintliga tvååriga och ettåriga kurserna, byggda på realexamen, respektive studentexamen eller motsvarande kunskapsmätt, genom en motsvarande utvidgning av stadens handelsgymnasium.

Under läsåret 1954/1955 omfattar daggymnasiets tvååriga kurs sju parallellavdelningar i första årsklassen och sju i andra, daggymnasiets ettåriga kurs tre parallellavdelningar samt aftongymnasiet två parallellavdelningar i första klassen samt en avdelning i vardera andra, tredje och fjärde klassen. Sammanlagda antalet elever utgör i början av angivna läsår 603.

Handelsgymnasiet står under uppsikt och ledning av en styrelse, som utgöres av ledamöterna av Stockholms stads lärings- och yrkesskolstyrelse (se sid. 383) samt handelsgymnasiets rektor.

Författningar. K. kung. 5 juni 1953 ang. statsunderstödda handelsgymnasier (Svf 1953: nr 528). Reglemente för Stockholms stads handelsgymnasium (Frans Schartaus handelsinstitut), fastställt av k. överstyrelsen för yrkesutbildning 18 mars 1954 (Kf 1954: nr 38). K. kung. 5 juni 1953 ang. statlig studiehjälp åt elever vid vissa läroanstalter (Svf 1953: nr 530). Beträffande löne- och pensionsbestämmelser se Bih. 1956: nr 1 A.

Stat år 1955. Utgifter: driftbudgeten 1,040,588 kr.; inkomster: driftbudgeten 453,210 kr.

Styrelse.

Carlson, K. Sören, ombudsman, stadsfullm.; ***Edstam, A. M.** (Anna-Maja), tf. folkskolinpektör, stadsfullm.; ***Eriksson, Arthur W.**, metallarbetare, stadsfullm., vice ordf.; **Forsell, E. E.**, direktör (självskr.); ***Hagström, f. Svensson, Anna M.**, studierektor; **Karlsson, Andreas**, förbundsordförande, stadsfullm.; **Ling, P. H.**, förlagschef, stadsfullm.; ***Lundgren, K. A.**, lönesekreterare; **Schött, P. A. R.**, rektor (självskr.); **Tomson, R. V.**, borgarråd, stadsfullm., ordf.

Suppleanter¹⁾: ***Ahlm, J. A.**, metallarbetare; ***Andersson, Sten S.**, ombudsman, stadsfullm.; **Carlson, f. Olsson, Elna S. E.**, fru; **Hamrin, Bell I.**, kassörska; ***Larsson, B. M.**, möbelsnicksare; ***Lysell, J. O. R.**, direktör; **Örnmark, G. A. E.**, förste assistent.

Sekreterare.

Flodén, H. T., borgarrådssekreterare (se sid. 123).

Delegerade

för prövning av ansökningar till lediga befattningar, för inköps- och statfrågor, för prövning av ansökningar om befrielse från och nedsättning i terminsavgifter, se sid. 384.

Revisorer.

Gemensamma med lärings- och yrkesskolstyrelsen (se sid. 384).

Inspektor.

Törnqvist, K. G. G., professor.

Rektor

tillika ord. ämneslärare (Cb 10).²⁾

Schött, P. A. R. (förordn. t. o. m. ^{30/6} 1955); träffas under terminerna säkrast måndagar

¹⁾ Betr. ordningen för suppleanternas inträde vid fall för ledamot, se sid. 384, not 1.

²⁾ Preliminär lönegradsplacering.

11,30—12 och 18,40—19,50, onsdagar och fredagar 10,30—11.

Ett *kanslibitråde*, två *skolvaktmästare*, en *skolsköterska* med halvtidstjänstgöring.

Lärings- och yrkesskolstyrelsens övriga verksamhet.

Konsulentverksamhet.

Expedition: *Bolinders Plan 9, K.; t. 52 65 37, 52 99 11; expeditionstid 8,30—12, 13—16,30, lördagar 8,30—10,30, 11—14.*

Enligt beslut av stadsfullmäktige påbörjades år 1944 en rådgivnings- och upplysningsverksamhet i frågor rörande bosättning och heminredning, närmast avsedd att vara till hjälp för de unga, som skola bilda hem. År 1945 utvidgades denna upplysningsverksamhet att även avse hemarbetets rationalisering och organisation genom rådgivning åt husmödrar och andra i sömnad samt kost- och hemvårdsfrågor. Sedan ytterligare utvidgningar av verksamheten vid olika tillfällen föreslagits, framlades efter utredning en plan för utbyggnad och omorganisation av konsulentverksamheten, vilken i princip godkändes av stadsfullmäktige den 26 april 1954 (Utl. 1954: nr 139).

Enligt denna plan skall tillsyn över verksamheten utövas av en särskild nämnd med tre självskrivna och fem för två år valda ledamöter, av vilka tre utses av lärings- och yrkesskolstyrelsen och två av representativa kvinnoorganisationer i Stockholm. Såsom självskrivna ledamöter ingå yrkesskoldirektören och de bägge rektorerna vid skolorna för sömnad och husligt arbete. Ledningen av konsulentverksamheten skall utövas av en förste konsulent, som även bereder och inför styrelsen föredrar ärenden rörande verksamheten. För upplysningsverksamheten, som bedrivs genom rådgivningar, kurser, demonstrationer, föredrag, utställningar m. m., skola tillvidare finnas anställda sömnadskonsulenter, hemkonsulenter (för kost- och hemvårdsfrågor) och bosättningskonsulent.

Aven den klädvårdande verksamhet, som påbörjades år 1942 med syfte att under kristiden tillvarata landets textilmaterial och som sedan i form av systugor fortsatt som en rådgivningsverksamhet åt husmödrarna vid omsömnad av urvuxna eller endast delvis förslitna plagg, har inordnats i konsulentverksamheten och förestås av en av sömnadskonsulenterna. Förutom vid de fasta expeditionerna bedrivs konsulenternas upplysningsverksamhet i alla stadsdelar, där intresse finnes och lämpliga lokaler kunna erhållas.

Angående barnparkering, se sid. 394.

Lys

Författningar. Beträffande löne- och pensionsbestämmelser se Bih. 1955: nr 1 A.

Stat år 1955. Utgifter: driftbudgeten 336,618 kr. (därav engångs 7,450 kr.); inkomster: driftbudgeten 49,760 kr.

Nämnd

Vakant, ordf.; **direktören** (självskr.); **Göransson**, f. Rylander, Inez O., rektor (självskr.); **Kjederqvist**, Anna H. M., rektor (självskr.); fyra vakanta.

Förste konsulent

(Ce 23 jämte tilläggslönen 2,472 kr.).

Vakant.

Ett *kanslibiträde*, ett *kontorsbiträde* med halvtidstjänstgöring.

Sömnadskonsulent (Ca 24).

Bruzellius, Ulla K.; **Bolinders** Plan 9, K.; t. 52 99 11; mottagningstid: alla vardagar 9—12 samt efter överenskommelse.

Sömnadskonsulenter (Ce 23).

Två vakanta.

Hemkonsulenter (Ca 24).

Bellander, S. Greta; **Swage**, Birgit I., tjl., tf. **Berglund**, f. Stattin, Mary E. Ch.; **Bolinders** Plan 9, K.; t. 52 65 37; mottagningstid: alla vardagar 9—12 samt efter överenskommelse.

Hemkonsulent (Ce 23).

Vakant.

Bosättningskonsulent (Ca 24).

Arrhenius Beyer, H. Lilly T.; Kungsgatan 78, K.; t. 50 98 11; mottagningstid: måndagar och torsdagar 13—15 och 17,30—19,30; telefonfötid: vardagar 10—15, lördagar 10—14.

En *konsulentassistent*.

Klädvårdsverksamhet.

Stat år 1955. Utgifter: driftbudgeten 116,118 kr. (därav engångs 100 kr.); inkomster: driftbudgeten 8,000 kr.

Expedition: Drottninggatan 23, C.; t. 10 76 90.

Sömnadskonsulent (Ca 24).

Vakant, tf. **Julin**, M. A. (Maja); t. 10 76 90.

Barnparkering.

I syfte att bereda möjlighet även för husmödrar med barn att besöka sömnadskurserna för hemmets behov (se sid. 390) och systugorna (se sid. 393) finnas under dagtid anordnade barnparkeringar, där särskilt anställda barnvakter hava uppsikt över barnen.

Stat år 1955. Utgifter: driftbudgeten 28,772 kr.; inkomster: driftbudgeten 3,500 kr.

Stockholms stads biblioteksnämnd.

Biblioteksnämnden.

Sveavägen 73, (postadress: Odengatan 53, Va.; postgirokonton nr 57800); t. 23 66 00 (växel).

Stadsfullmäktige beslöt den 23 april 1923 att inrätta Stockholms stads biblioteksstyrelse. Den trädde i verksamhet i juni s. å. I samband med omorganisationen av kommunalförvaltningen år 1940 ändrades styrelsens namn till *Stockholms stads biblioteksnämnd*.

Enligt sin instruktion skall biblioteksnämnden handhåva förvaltningen av stadsbiblioteket och därmed sammanhängande ärenden rörande stadens biblioteksväsen ävensom de övriga angelägenheter, vilkas vård av stadskollegiet åt nämnden överlämnas. Det åligger nämnden att inom sitt förvaltningsområde lämna stadsfullmäktige, stadskollegiet, vederbörande borgarråd, stadskansliet och stadens nämnder det biträde, som av dem äskas. Vidare har nämnden numera att avgiva yttranden över ansökningar om bidrag av stadens medel till enskilda biblioteks-, föreläsnings- och folkbildningsanstalter. Dylika anslag uppföras å biblioteksnämndens stat. (Beträffande dessa institutioner, se avd. 4.)

Biblioteksnämnden består av, förutom ordförande, som utses av stadskollegiet bland borgarråden, fyra andra ledamöter, vilka jämte fyra suppleanter väljas av stadsfullmäktige för två år i sänder. Nämnden utser årligen inom sig en vice ordförande. Nämnden biträdes vid förvaltningen av stadens biblioteksväsen av stadsbibliotekarien, som är chef för stadsbiblioteket. Stadsbibliotekarien äger närvara vid nämndens sammanträden och deltaga i överläggningarna med rätt att därvid framställa förslag samt få sin mening antecknad till protokollet.

Instruktion. Instruktion för Stockholms stads biblioteksnämnd, fastställd av ÖA 20 nov. 1940 (Kf 1940: nr 57).

Stat år 1955. Utgifter: driftbudgeten 5,427,370 kr. (därav engångs 725,050 kr.), kapitalbudgeten, länemedel, inom linjen 1,197,000 kr.; inkomster: driftbudgeten 169,800 kr.

Biblioteksnämndens ledamöter.

Ordförande

(utsedd av stadskollegiet).

Tomson, R. V., borgarråd, stadsfullm.; t. 540500 (växel); träffas i stadshuset alla vardagar efter överenskommelse.

Vice ordförande.

Månsson, O. P., f. d. instruktör.

Övriga ledamöter.

*Gullmar, Ebba, föreståndare.

*Petersson, A. G., redaktör.

*Remens-Blomqvist, Eva F., läroverksadjunkt, stadsfullm.

Suppleanter.¹⁾

*Andersson, Sten S., ombudsman, stadsfullm.

Eeg-Olofsson, A. O. C., skolchef, stadsfullm.

*Enlund, S. J., adjunkt.

Sahlin, E. E., chefsombudsman.

Sekreterare.

Stadsbibliotekarien (se sid. 397).

Delegerade för bokinköp.

Tomson, R. V.; Månsson, O. P.

Revisorer.

Gemensamma för folkskoledirektionen m. fl. (se sid. 352).

Stadsbiblioteket.

Adresser, telefoner och expeditionstider: se nedan.

Frågan om inrättande av ett stadsbibliotek i Stockholm framfördes första gången i en hos stadsfullmäktige år 1909 väckt motion om centralisering av huvudstadens biblioteksväsen genom upprättande av ett kommunalt centralbibliotek med filialer i olika delar av staden. En av

¹⁾ Enligt nämndens beslut skola vid förfall för nämndens ledamöter suppleanterna inträda i följande ordning: för ordföranden suppleanterna hrr Enlund, Sahlin, Andersson och Eeg-Olofsson, för vice ordföranden suppleanterna hrr Eeg-Olofsson, Andersson, Enlund och Sahlin, för ledamoten fröken Gullmar suppleanterna hrr Andersson, Eeg-Olofsson, Enlund och Sahlin, för ledamoten hr Petersson suppleanterna hrr Sahlin, Enlund, Eeg-Olofsson och Andersson samt för ledamoten fru Remens-Blomqvist suppleanterna hrr Enlund, Sahlin, Andersson och Eeg-Olofsson.

BiN

stadsfullmäktige år 1910 för frågans utredning tillsatt kommitté avgav år 1912 (Bih. 1912: nr 158) ett detaljerat förslag till upprättande av ett kommunalt centralbibliotek med filialbibliotek samt hemställde, att stadsfullmäktige ville anvisa den då förestående utdelningen ur Forsgrénka fonden till byggnad för ett stadsbibliotek i enlighet med förslaget. Detta förslag blev emellertid ej bifallet av stadsfullmäktige. År 1918 beslöt emellertid styrelsen för »Knut och Alice Wallenbergs stiftelse», att till uppförande av ett Stockholms stadsbibliotek bidra med ett belopp av en miljon kr., under förutsättning bl. a. att till samma ändamål ansloges de för utdelning från Forsgrénka fonden tillgängliga medlen samt att stadsfullmäktige upplåte sådan tomt, att byggnaden kunde uppföras fristående och med utrymme för eventuellt behövlighet tillbyggnad. På grund av detta erbjudande uppdrog stadsfullmäktige år 1918 åt en kommitté att uppgöra förslag till byggnad för ett stadsbibliotek samt att i övrigt förbereda ärendet. År 1920 beslöt stadsfullmäktige dels att mottaga den erbjudna donationen å en miljon kr., dels att för stadsbiblioteket upplåta tomtutrymme av given beskaffenhet, dels ock att till uppförande av stadsbiblioteket anslå den till utdelning disponibla avkastningen av Forsgrénka fonden (575,000 kr.) jämte därå sedan 1918 upplupna räntor. Stadsbibliotekskommittén avgav år 1922 (Bih. 1921: nr 51) ett förslag om upprättande av ett stadsbibliotek samt vissa andra anordningar i fråga om Stockholms biblioteksväsen. »Knut och Alice Wallenbergs stiftelse» ställde sedermera på vissa villkor till förfogande ett ytterligare belopp av intill 130,000 kr. för stadsbiblioteksbyggnadens uppförande enligt föreliggande förslag. I samband med mottagandet av den erbjudna donationen beslöt stadsfullmäktige den 23 april 1923 att tillsätta en särskild biblioteksstyrelse (se ovan). Den 17 december 1923 beslöt stadsfullmäktige dels att för det beslutade stadsbiblioteket ställa till biblioteksstyrelsens förfogande erforderligt tomtutrymme i dåvarande kv. Bryggpannan i hörnet av Sveavägen och Odengatan, dels uppdraga åt biblioteksstyrelsen att, med användning av här förut anvisade medel, å denna plats uppföra huvudbyggnad för stadsbiblioteket i enlighet med av biblioteksstyrelsen framlagt förslag (se Utl. 1923: nr 364 och 365).

Då de anvisade donationsmedlen sedermera på grund av stegrade byggnadskostnader visade sig ej förslå till täckande av kostnaderna för biblioteksbyggnadens uppförande, beslöt stadsfullmäktige den 4 maj 1925, att för ändamålet finge disponeras 1926 och 1927 års behållna avkastning av B. A. Danelii donationsfond till ett belopp av sammanlagt högst 250,000 kr.

Stadsbiblioteket öppnades för allmänheten den 2 april 1928.

Med hänsyn till biblioteksverksamhetens hastigt växande omfattning och därav framkallat ökat lokalbehov beslöt stadsfullmäktige den 16

mars 1931 anvisa 364,000 kr. till stadsbiblioteksbyggnadens tillbyggnad med en fjärde flygel. Tillbyggnaden har efter hand som lokalerna blevo färdiga tagits i bruk under senare delen av år 1932.

Enligt stadsbibliotekskommitténs förslag borde stadsbiblioteket övertaga hela folkbiblioteksverksamheten i staden. Därvid förutsattes, att från staden utgående bidrag till förutvarande folkbibliotek skulle indragas, i den mån den kommunala biblioteksverksamheten igångsattes, ävensom att, därest överenskommelser därom kunde träffas, dessa bibliotek skulle överlämna sina bokbestånd till stadsbiblioteket, vilket eventuellt även skulle övertaga vissa församlingsbibliotek.

Denna plan har i huvudsak följts. Under åren 1927—1930 hava sålunda med stadsbiblioteket införlivats följande förut av staden understödda biblioteks boksamlingar (med det bokbestånd, som nedan för varje särskilt bibliotek anges) nämligen

folkbildningsförbundets bibliotek (ca 22,000 band), Stockholms arbetarbiblioteksförbunds bibliotek (ca 43,000 band), Stockholms läsesalong (ca 14,000 band), Stockholms barn- och ungdomsbibliotek (ca 8,500 band), arbetarnes bildningsförbunds Stockholmsavdelnings bibliotek (ca 1,800 band), Gustav Vasa församlingsbibliotek (ca 17,000 band), Katarina församlings lånbibliotek (ca 9,000 band), Bromma folkbibliotek (ca 4,000 band), Adolf Fredriks församlingsbibliotek (ca 12,200 band), Enskede biblioteksförnings bibliotek (ca 1,300 band) (vilket sistnämnda ej varit understött av staden), Östermalms församlings bibliotek (ca 15,500 band), Värtabiblioteket (ca 6,000 band), Kungsholmens församlings bibliotek (ca 22,300 band), Mälarhöjdens folkbibliotek (ca 1,500 band) och Storkyrkoförsamlingens bibliotek (ca 5,400 band). Sammanlagt har alltså stadsbiblioteket från nämnda bibliotek övertagit ca 183,200 band. Av de angivna bokbestånden har emellertid vid revision i samband med överlåtelsen utgallrats ett mycket stort antal volymer.

I stället för dessa upphörda bibliotek (rörande vilkas tidigare verksamhet m. m. hänvisas till 1927—1930 års kommunalkalendrar) har stadsbiblioteket i olika stadsdelar inrättat filialer (f. n. uppgående till ett antal av 55), en del öppna större delen av dagen och bestående av både utlånings- och läsrumsavdelningar såväl för vuxna som för barn och ungdom, andra åter öppna blott vissa timmar i veckan och i regel utan läsrum. Å filialerna kunna böcker lånas ej endast ur deras eget bokbestånd utan även från huvudbiblioteket. En redogörelse för dessa filialer intill år 1954 återfinnes i 1954 års kommunalkalender. Den 31 januari 1955 öppnades en avdelning för ungdom och barn i Vällingby.

I de flesta av filialerna finnes utom avdelningen för vuxna en särskild ungdoms- och barnavdelning. Samarbeta med folkskolornas lärjungebibliotek påbörjades vid årsskiftet 1933/

1934 då skol-, ungdoms- och barnbiblioteken i Ålsten och Essingen erhöilo gemensamma lokaler och gemensamt bokbestånd i respektive folkskolebyggnader. Vid 1945 års slut voro åtta sådana bibliotek i verksamhet, nämligen utom i Ålsten och Essingen i folkskolorna i Mälarhöjden, Enskede, Norra Ängby, Hammarby, Riksby och Hägerstensåsen. Då erfarenheterna av samarbetet inom dessa bibliotek voro gynnsamma och då dessutom det allt omfångsrikare skolbyggnadsprogrammets förverkligande skulle medföra att ytterligare ett stort antal skol- och ungdomsbibliotek komme att få gemensamma lokaler i de planerade skolorna, beslöto stadsfullmäktige på hemställan av folkskoledirektionen och biblioteksnämnden, att samarbete skulle fr. o. m. år 1946 utsträckas att omfatta samtliga befintliga och planerade skol- och ungdomsbibliotek. I sina huvuddrag innebär organisationen att i alla nya skolor upprättas skolbibliotek, som, om så anses behöfligt, utökas till barn- och ungdomsbibliotek. Äldre skolbibliotek ävensom barn- och ungdomsavdelningar fortbestå, men sammanslås om så av lokala och andra skäl låter sig göra. Bokbestånden i de äldre skolbiblioteken renoveras och omklassificeras. Folkskoledirektionen inreder och tillhandahåller hyresfritt lokaler i folkskolorna; bokanskaffningen och det bibliotekstekniska arbetet ombesörjes av biblioteksnämnden. Biblioteken hållas öppna på särskilda för skolornas elever avsedda tider under ledning av skolbibliotekarierna, vilka utses och avlönas av folkskoledirektionen. Är skolbiblioteket förenat med ett ungdomsbibliotek hålles det öppet även på kvällarna men då med personal från stadsbiblioteket. För bokurvalet svarar en bokinspektör, i vilken stadsbibliotekarien är självskriven ordförande. Folkskoledirektionen utser fyra ledamöter bland skolbibliotekarierna och biblioteksnämnden likaledes fyra, av vilka förste bibliotekarien för skol-, barn- och ungdomsbiblioteken är sekreterare.

För närvarande finnas 66 centrala skolbibliotek, av vilka 24 äro förenade skol-, barn- och ungdomsbibliotek (ett av de senare kan för närvarande på grund av lokalförhållandena dock icke hållas öppet på kvällarna).

Bokbeståndet i samtliga till stadsbiblioteket hörande bibliotek utgjorde den 1 januari 1954 sammanlagt 767,533 band. Accessionen under år 1953 uppgick till 36,043 band, medan 27,673 band utrangerades. Hela antalet inskrivna låntagare var vid 1953 års slut 142,396 (därunder året nyinskrivna 21,331, omskrivna 27,100). Under år 1953 uppgick antalet besök i biblioteken till 1,771,629, varav 281,222 i huvudbibliotekets tidsnings- och tidskriftsrum, och antalet boklån till 2,704,795.

Bokbeståndet vid Stockholms folkskolors lärjungebibliotek utgjorde den 1 januari 1954 293,271 band. Accessionen under år 1953 uppgick till 32,951 band, medan 18,046 band utrangerades.

På sjukhusdirektionens förslag beslöto stadsfullmäktige den 14 december 1936 upprättandet av ett patientbibliotek fr. o. m. år 1937 vid St Eriks sjukhus, att skötas genom biblioteksnämndens försorg och utgörande det första ledet i en planerad organisation av sådana bibliotek vid vissa av stadens sjukhus. Under år 1938 upprättades ett liknande bibliotek vid St Görans sjukhus, med 1945 års ingång ett vid Södersjukhuset och fr. o. m. år 1952 ett vid Beckomberga och ett vid Långbro sjukhus. Den 26 april 1954 beslöto stadsfullmäktige att uppdraga åt biblioteksnämnden att handha biblioteksverksamheten vid stadens samtliga sjukhus och fattigvårdsanstalter. Från årsskiftet 1954/1955 har denna verksamhet i stadsbibliotekets regi igångsatts vid Sabbatsbergs sjukhus, Epidemijukhuset och fattigvårdsanstalterna.

Författningar. Reglemente för Stockholms stadsbibliotek, fastställt av biblioteksstyrelsen 18 jan. 1929 (Kf 1929: nr 32), med ändr. Instruktion för stadsbibliotekarien, fastställd av biblioteksstyrelsen 24 nov. 1925.

Stadsbibliotekarie (B 16).

Gierow, K. A. (förordn. t. o. m. ³¹/10 1959); t. 23 66 00; mottagningstid: 11—12 (utom lördagar).

Förste bibliotekarier (32).

Åkerman, O. B.; Löfgren, A. F.; Ahlstedt, V. G.; mottagningstider: 11—12 (utom lördagar).

Bibliotekarier (27).

Gavelius, G. L. Elisabet (se sid. 398); Berggren, A. K. Elisabeth (se sid. 399); Waldner, A. O. T. (se sid. 398); Ljungdal, A. G. (se sid. 398); Hede, A. Brita (se sid. 398); Hultth, C. J.; Edlund, G. E. J. G.; Ericsson, A. M. (Anna-Greta) (se sid. 398); Lundgren, I. M. S. (Maj).

Förste biblioteksamanuenser (25).

Löfgren, f. Norinder, E. Elisabet; Hedlund, E. Brita; Olsson, Karin E.

Biblioteksamanuenser (23).

Berthelson, S. H.; Jonsson, J. P.; Mårtensson, Hanna E.; Wikström, K. G. F.; Bock, Elsa E. C.; Asplund, K. E. Marianne; Berglund, Ann-Marie E.; Fried, Cecelia.

Förste kammarsskrivare (23).

Hierta, B.

Förste biblioteksassistenter (21).

Ringenson, Eva A. E.; Artzell, f. Ohlson, Ola I. M.; Lychou, S. Gudrun; Setterwall, Sigrid B. H.; Olenius, f. Söderström, Elsa V.; Cronvall, f. Lindbom, Britta I.; Lindmark, M. Vera D.; Nehrman, Elisabeth; Sjöberg, Signe A. B. (se sid. 399); Elgenstierna, U. S. (Ulla); Törn-gren, f. Lind, Disa E.; Berglund, A. L. (Nan);

Bylund, Barbro A.; Tallmark, Gunhild E.; Maslov, f. Alfort, Sigrid E. M.

Biblioteksassistenter (19).

Ullberg, Sigrid H.; Kraft, Greta M.; Enberg, Brita M.; Weclawicz, f. Berglöf, Birgitta; Lamm, Margit S.; Törnquist, f. Edman, Maj M.; Nylund, Ingrid; Ljungberg, Eva F.; Lagerkranz, Gertrud H. E.; Lundberg, f. Serboni, Else; Nyström, O. A.; Puke, H. E.; Södergren, H. Anne-Marie C. (se sid. 401); Wieselgren, Ingegerd; Banefelt, N. O. D. (se sid. 402); Sterner, F. O. R. (se sid. 400 och 402); Widner, L. N.-M.; Blanc, f. Hagström, Margit G. E.; Thorén, Karin G.; Söderblom, f. Maniette, Harriette; Wirström, f. Stilow, Margit D. A. (se sid. 401); Hagar, f. Lehtman, Silva; Schönberg, f. Rudnicka, Ann-Marie; Lindstedt, G. T. (se sid. 400); Kuick, f. Ahlberg, Anna-Carin; Ørwig, f. Meiowitz, Mary R.; Ruhn, Anita M.-L. (se sid. 399); Dyppe-Widner, Inga A. (se sid. 401); två vakanta.

Fem kontorsskrivare, nio kanslibiträden, tjuguen kontorsbiträden, deltidstjänstgörande och timavlönad personal.

Övervaktmästare (16).

Kastling, S. O.

En *förste maskinist*, en *förste bokbindare*, en *bokbindare*, en *hantverkare*, en *förste expeditionsvakt*, fem *expeditionsvakter*, en *telefonist*, tjugufyra *biblioteksbiträden*, sex *bokbinderibiträden*, *timavlönad personal*.

Utlåningsexpeditioner.

Huvudbiblioteket.

Seavägen 73 (postadress: Odengatan 53, Va.); t. 23 66 00 (växel); tel. efter växels stängning kl. 16,30, se telefonkatalogen.

Biblioteket är öppet för allmänheten å följande tider:

avd. för vuxna: vardagar utom lördagar 10,30–20,30, lördagar 10,30–17; ungdoms- och barnavd.: vardagar utom lördagar 14–20, lördagar 14–17.

Under sommaren har huvudbiblioteket öppet å tider, som där finnas anslagna.

I stadsbibliotekets huvudbyggnad inrymmas bl. a. en stor utlåningshall, som upptar större delen av byggnadens mittparti, fem andra utlånings- och läsesalar, tidskriftsrum, tidningsrum, en ungdoms- och barnavdelning med utlånings- och läsrum, »sagorum», bokmagasin, personalrum m. m.

Huvudbibliotekets bokbestånd uppgick vid 1954 års ingång till 263,098 band. Till denna siffra komma ytterligare från huvudbiblioteket till de olika filialerna utsända vandringsbibliotek.

Föreståndare.

Waldner, A. O. T., bibliotekarie (se sid. 397); Ericsson, A. M. (Anna-Greta), bibliotekarie (se sid. 397).

Filialer.

Under sommaren ha filialerna öppettider, som där finnas anslagna.

Filial 1.

Forsgrénska medborgarhuset, Medborgarplatsen, Sö.; t. 40 04 93 (utlåningsexp. för vuxna), 40 04 83 (upplysningen), 41 19 70 (ungdoms- och barnavd.).

Filialen är öppen för allmänheten å följande tider:

avd. för vuxna: vardagar utom lördagar 10,30–20,30, lördagar 10,30–17; ungdoms- och barnavd. å samma tider som huvudbibliotekets ungdoms- och barnavd. (se ovan).

Bokbestånd: c:a 75,400 band.

Föreståndare.

Ljungdal, A. G., bibliotekarie (se sid. 397); t. 42 55 13.

Filial 2.

Hornsgatan 78, Sö.; t. 40 13 08 (utlåningsexp. för vuxna), 44 44 57 (ungdoms- och barnavd.).

Filialen är öppen för allmänheten vardagar utom lördagar 14–20,30, lördagar 13–17; ungdoms- och barnavd. å samma tider som huvudbibliotekets ungdoms- och barnavd. (se ovan).

Bokbestånd: c:a 41,700 band.

Föreståndarinna.

Hede, A. Brita, bibliotekarie (se sid. 397).

Filial 4.

Banérgatan 58 och 60, Ö.; t. 62 72 16 (avd. för vuxna), 62 72 26 (ungdoms- och barnavd.).

Filialen är öppen för allmänheten vardagar utom lördagar 13–20,30, lördagar 13–17; ungdoms- och barnavd. å samma tider som huvudbibliotekets ungdoms- och barnavd. (se ovan).

Bokbestånd: c:a 58,600 band.

Föreståndarinna.

Gavelius, G. L. Elisabet, bibliotekarie (se sid. 397); t. 62 72 17.

Filial 6.

Hantverkargatan 73, K.; t. 50 41 22 (utlåningsexp. för vuxna), 53 74 38 (ungdoms- och barnavd.).

Filialen är öppen för allmänheten vardagar utom lördagar 14—20,30, lördagar 13—17; ungdoms- och barnavd. å samma tider som huvudbibliotekets ungdoms- och barnavd. (se sid. 398).

Bokbestånd: c:a 46,600 band.

Föreståndarinna.

Berggren, A. K. Elisabeth, bibliotekarie (se sid. 397); t. 53 74 24.

Filial 7.

Tyska Stallplan 2, C.; t. 11 69 02; expeditionstid: måndagar, tisdagar, onsdagar och torsdagar 17,30—20,30, lördagar 14—17.

Bokbestånd: c:a 9,500 band.

Föreståndare.

Vakant.

Filial 9.

Fredhülls skola, Rålambsvägen 28, K.; t. 51 06 10; endast ungdoms- och barnavd.; filialen är öppen för allmänheten å samma tider som huvudbibliotekets ungdoms- och barnavd. (se sid. 398).

Bokbestånd: c:a 8,200 band.

Föreståndarinna.

Sjöberg, Signe A. B., förste biblioteksassistent (se sid. 397).

Filial A 1.

Avdelningen för vuxna: Erik Segersällsvägen 1, Hägersten; t. 45 02 65; expeditionstid: vardagar utom lördagar 18—20,30, därjämte måndagar och lördagar 14—16.

Bokbestånd: c:a 10,500 band.

Föreståndarinna.

Ruhn, Anita M.-L., biblioteksassistent (se sid. 398).

Ungdoms- och barnavdelningen: Aspudens skola, Blommensbergsvägen 166, Hägersten; t. 45 00 63; expeditionstid: vardagar utom lördagar 18—20, lördagar 14—16.

Bokbestånd: c:a 4,200 band.

Föreståndarinna.

Modin, f. Bagge, M. (Lillebil).

Filial A 2.

Telefonvägen 18, Hägersten, t. 45 85 20, endast avd. för vuxna; expeditionstid: vardagar utom lördagar 18—20,30, därjämte måndagar och lördagar 12—14.

Bokbestånd: c:a 11,600 band.

Föreståndarinna.

Mollstedt, f. More, Karin E.

Filial A 3.

Mälarhöjdens skola, Lugntorpsvägen 2, Hägersten; t. 46 10 70; expeditionstid: måndagar, onsdagar och fredagar 18—20,30, därjämte onsdagar 14—16; ungdoms- och barnavd. måndagar, onsdagar och fredagar 18—20, därjämte onsdagar 14—16.

Bokbestånd: c:a 11,900 band.

Föreståndarinna.

Byström, f. Sirovitsch, Lise.

Filial A 4.

Avdelningen för vuxna: Gröndalsvägen 16, Sv.; t. 45 55 29; expeditionstid: måndagar, onsdagar och fredagar 18—20,30.

Bokbestånd: c:a 5,400 band.

Föreståndarinna.

Almgren, Ingrid B. K.

Ungdoms- och barnavdelningen: Lövholmssvägen 85, Sv.; t. 19 18 39; expeditionstid: måndagar, onsdagar och fredagar 17—20.

Bokbestånd: c:a 3,600 band.

Föreståndarinna.

Wrenby, Lillemor.

Filial A 5.

Hägerstensåsens skola, Sedelvägen, Hägersten; t. 45 63 84; endast ungdoms- och barnavd.; expeditionstid: måndagar, onsdagar och fredagar 18—20.

Bokbestånd: c:a 2,500 band.

Föreståndarinna.

von Zweigbergk, f. Lindblom, Brita M.

Filial A 6.

Avdelningen för vuxna: Årstaplan 5, Johanneshov; t. 18 29 03; expeditionstid: vardagar utom lördagar 18—20,30, därjämte onsdagar och lördagar 14—16.

Bokbestånd: c:a 6,100 band.

Föreståndarinna.

Carlsson, f. Moquist, Britta V.

BiN

Ungdoms- och barnavdelningen. Årsta skola, Hjälmarsvägen 16, Johanneshov: t. 45 85 30; endast ungdoms- och barnavd.; expeditionstid: måndagar, tisdagar, torsdagar och fredagar 18—20.

Bokbestånd: c:a 3,300 band.

Föreståndarinna.

Sandström, f. Andersson, E. A. M. (Anna-Greta).

Filial A 7.

Västberga skola, Klensmedsvägen 2, Hägersten; t. 45 85 31; endast ungdoms- och barnavd.; expeditionstid: måndagar, onsdagar, torsdagar och fredagar 18—20.

Bokbestånd: c:a 3,700 band.

Föreståndarinna.

Kvarnfors, Kerstin C.

Filial A 8.

Långbrodals skola, Västerängsvägen 19, Älvsjö; t. 47 32 01; endast ungdoms- och barnavd.; expeditionstid: måndagar, onsdagar, torsdagar och fredagar 18—20.

Bokbestånd: c:a 4,000 band.

Föreståndarinna.

Biäre Roström, E. M. (Greta).

Filial B 1.

Kommunalhuset, Drottningholmsvägen 167, Alvik, Bromma; t. 25 96 92; expeditionstid: vardagar utom lördagar 17—20,30, därjämte onsdagar 14—17 och lördagar 14—16; ungdoms- och barnavd. vardagar utom lördagar 18—20, därjämte onsdagar och lördagar 14—16.

Bokbestånd: c:a 16,900 band.

Föreståndare.

Sterner, F. O. R., biblioteksassistent (se sid. 398 och 402).

Filial B 2.

Skolan, Bällstalund (postadress: Mariehäll); t. 28 30 22; expeditionstid: tisdagar 18—20,30.

Bokbestånd: c:a 4,100 band.

Föreståndare.

Dahlberg, E., folkskollärare.

Filial B 3.

Riksby skola, Riksbyvägen, Bromma; t. 25 02 45; endast ungdoms- och barnavd.; expeditionstid: måndagar, torsdagar och fredagar 18—20.

Bokbestånd: c:a 3,400 band.

Föreståndarinna.

Wedmark, Gertrud M.

Filial B 4.

Ålstens skola, Nyängsvägen 72—80, Bromma; t. 25 33 45; expeditionstid: vardagar utom lördagar 18—20,30, därjämte onsdagar och lördagar 14—16; ungdoms- och barnavd. vardagar utom lördagar 18—20, lördagar 14—16.

Bokbestånd: c:a 18,800 band.

Föreståndare.

Lindstedt, G. T., biblioteksassistent (se sid. 398).

Filial B 5.

Abrahamsbergs skola, Gustav III:s Väg, Bromma; t. 25 54 49; endast ungdoms- och barnavd.; expeditionstid: måndagar, tisdagar, torsdagar och fredagar 18—20.

Bokbestånd: c:a 3,700 band.

Föreståndarinna.

Larsson, f. Koraen, Ewa G.

Filial B 6.

Essingens skola, Essingestråket 24, K.; t. 53 28 33; expeditionstid: vardagar utom lördagar 18—20,30; ungdoms- och barnavd. måndagar, tisdagar, torsdagar och fredagar 18—20.

Bokbestånd: c:a 11,700 band.

Föreståndarinna.

Håkansson, f. Olsson, Irma V.

Filial B 7 och B 8.

Ängby norra skola, Vultejevägen 20, Bromma; t. 37 07 50; expeditionstid: vardagar utom lördagar 18—20,30; ungdoms- och barnavd. vardagar utom lördagar 18—20.

Bokbestånd: c:a 15,300 band.

Föreståndarinna.

Nordenskjöld, f. Welander, Eva.

Filial B 9.

Ullsunda skola, Johannesfredsvägen, Bromma; t. 25 55 88; endast ungdoms- och barnavd.; expeditionstid: måndagar, torsdagar och fredagar 18—20.

Bokbestånd: c:a 2,100 band.

Föreståndarinna.

Wichman, f. Åkermark, Eva A. A.

Filial C 1.

Johan Skyttes Väg 202, Älvsjö; t. 47 18 61; expeditionstid: måndagar, tisdagar, onsdagar och fredagar 18—20,30; ungdoms- och barnavd. måndagar, onsdagar och fredagar 18—20.

Bokbestånd: c:a 12,900 band.

Föreståndarinna.

Tengbom, S. E. (Elsa), f. d. förste biblioteks-assistent.

Filial C 3.

Örby skola, Älvsjö; t. 47 02 30; expeditionstid: måndagar, onsdagar och fredagar 18—20,30; ungdoms- och barnavd. måndagar, tisdagar och fredagar 18—20.

Bokbestånd: c:a 9,800 band.

Föreståndarinna.

Björk, Maj-Britt L.

Filial E 1.

Enskede skola, Stockholmsvägen 30, Enskede; t. 49 24 11; expeditionstid: vardagar utom lördagar 18—20,30, därjämte onsdagar och lördagar 14—16; ungdoms- och barnavd. vardagar utom lördagar 18—20, därjämte måndagar och lördagar 14—16.

Bokbestånd: c:a 19,400 band.

Föreståndarinna.

Södergren, H. Anne-Marie C., biblioteksassistent (se sid. 398).

Filial E 2.

Avd. för vuxna: Vikstensvägen 4, Johanneshov; t. 59 57 29; expeditionstid: måndagar, onsdagar och fredagar 18—20,30.

Bokbestånd: c:a 5,800 band.

Föreståndare.

Gunnarson, G. J., redaktör.

Ungdoms- och barnavd.: Hammarbyhöjdens skola, Finn Malmgrens Väg 9, Johanneshov; t. 48 23 41; expeditionstid: måndagar, tisdagar, torsdagar och fredagar 18—20.

Bokbestånd: c:a 3,600 band.

Föreståndarinna.

Wirström, f. Stilow, Margit D. A., biblioteks-assistent (se sid. 398).

Filial E 3.

Skanskvarns skola, Gullmarsvägen 60, Johanneshov; t. 49 50 60; endast ungdoms- och barnavd.; expeditionstid: måndagar, onsdagar och fredagar 18—20.

Bokbestånd: c:a 2,400 band.

Föreståndarinna.

Bergendal, Lena A.

Filial E 4.

Björkhagens skola, Karlskronavägen 10, Johanneshov; t. 59 39 38; endast ungdoms- och barnavd.; expeditionstid: måndagar, onsdagar och fredagar 18—20.

Bokbestånd: c:a 2,300 band.

Föreståndarinna.

Vakant.

Filial E 5.

Gubbängens skola, Gubbängsvägen 61, Enskede; t. 48 89 87; expeditionstid: vardagar utom lördagar 18—20,30 lördagar 14—16; ungdoms- och barnavd. vardagar utom lördagar 17—20, lördagar 14—16.

Bokbestånd: c:a 14,700 band.

Föreståndarinna.

Dyppel-Widner, Inga A. (se sid. 398).

Filial H 1.

Avd. för vuxna: Spångavägen 368, Spånga; t. 36 15 05; expeditionstid: måndagar, onsdagar och fredagar 18—20,30, därjämte måndagar 14—16.

Bokbestånd: c:a 6,400 band.

Föreståndarinna.

Moberg, f. Lindgren, Karin O.

Ungdoms- och barnavd.: Skolan, Hässelbyvägen 8—10, Spånga; expeditionstid: tisdagar och torsdagar 18—20.

Bokbestånd: c:a 2,000 band.

Föreståndare.

Werner, E., folkskollärare.

Filial H 2.

Duvbovägen 94, Spånga; expeditionstid: tisdagar och torsdagar 18—20; ungdoms- och barnavd. tisdagar 15—17.

Bokbestånd: c:a 3,300 band.

Föreståndare.

Bergström, I. J., f. d. biblioteksassistent.

Filial H 3.

Riddersviksvägen 2, Hässelby Villastad, t. 38 09 89; expeditionstid: fredagar 18—20,30.

Bokbestånd: c:a 2,300 band.

Föreståndarinna.

Ilves, f. Rebane, Ira.

BiN

Filial H 4.

Vällingby skola, Ångermannagatan,
Stockholm-Vällingby; t. 87 05 40; endast
ungdoms- och barnavd.; expeditionstid:
måndagar, onsdagar och fredagar 18—20.

Bokbestånd: c:a 1,300 band.

Föreståndare.

Vakant.

Filial V 1.

Avd. för vuxna: Dianavägen 7, Värtan
(postadress: Hjorthagen); t. 60 63 92; ex-
peditionstid: vardagar utom torsdagar
och lördagar 18—20,30, lördagar 14—16.

Bokbestånd: c:a 11,500 band.

Föreståndare.

Sterner, F. O. R., biblioteksassistent (se sid.
398 och 400).

Ungdoms- och barnavd.: skolan, Jägmäs-
targatan 2, Hjorthagen; expeditionstid:
måndagar, onsdagar och fredagar 18—20.

Bokbestånd: c:a 4,300 band.

Föreståndare.

Banefelt, N. O. D., biblioteksassistent (se sid. 398).

Beträffande **Församlingsbiblioteken**, se
sid. 626.

Stockholms stads arkivnämnd.

Arkivnämnden.

Stadsarkivets rådhusdepå; tel. se nedan.

I samband med godkännande i princip av ett av särskilda sakkunniga framlagt förslag till ordnande av huvudstadens arkivväsen (se nedan under stadsarkivet) beslöt stadsfullmäktige den 28 juni 1929 att för handläggning av hithörande frågor inrätta *Stockholms stads arkivnämnd*.

Enligt sin instruktion har arkivnämnden till uppgift att handhåva förvaltningen av stadsarkivet, att hava överinseende över stadens kommunala arkiv samt att omhändervärd de övriga angelägenheter, vilkas vård av stadskollegiet åt nämnden överlämnas.

Nämnden består, förutom av ordförande, som utses av stadskollegiet bland borgarråden, av fyra andra ledamöter, vilka jämte fyra suppleanter för nämndens ledamöter väljas av stadsfullmäktige för två år i sänder. En ledamot och en suppleant skall äga arkivteknisk sakkunskap. Nämnden utser årligen inom sig en vice ordförande. Chef för stadsarkivet är stadsarkivarien.

Riksarkivarien eller den riksarkivet i hans ställe förordnar samt stadsarkivarien äga närvara vid nämndens sammanträden med rätt att deltaga i överläggningarna, men ej i beslut, även om att få sina meningar till protokollet antecknade.

Instruktion. Instruktion för Stockholms stads arkivnämnd, fastställd av ÖÅ 24 mars 1941 (Kf 1940: nr 74).

Stat år 1955. Utgifter: driftbudgeten 544,436 kr. (därav engångs 9,000 kr.); inkomster: driftbudgeten 129,145 kr.

Arkivnämndens ledamöter.

Ordförande

(utsedd av stadskollegiet).

Tomson, R. V., borgarråd, stadsfullm.; t. 54 05 00 (växel); träffas i stadshuset alla vardagar efter överenskommelse.

Vice ordförande.

Nerman, T., skriftställare.

Övriga ledamöter.

***Ahnlund, N. G.**, professor.

Larsson, G. L. E., akademintarie.

***Ronner, G. E.**, studierektor, stadsfullm.

Suppleanter.¹⁾

Hedblom, S. B. A., fil. lic.

***Lundqvist, Ernst J.**, redaktör.

***Sköldenberg, B. G.**, redaktör.

Wikström, f. Lundström, Birgit, rektor.

Sekreterare.

Stadsarkivarien (se sid. 405).

Revisörer.

Gemensamma för folkskoleledningen m. fl. (se sid. 352).

Stadsarkivet.

Rådhuset, 3 tr. (postadress: Stockholm 8); t. 50 01 45, 50 22 25 (kansliet öppet 9—16, lördagar 9—14).

Forskarexp. (Kungsklippan 6); t. 51 74 39; öppet 10—17 (expeditionstid 10—16), lördagar 9,30—14,30 (expeditionstid 9,30—13,30), lördagar 1 juni—24 aug. 9—13,30 (expeditionstid 9—12,30), måndagar—fredagar 25 juni—24 aug. 9,30—15,30 (expeditionstid 9,30—14,30), dessutom måndagar och torsdagar 15 jan.—15 juni, 15 sept.—15 dec. 19—21.

Biblioteket (Kungsklippan 6); t. 50 01 08. Maskinrummet (Kungsklippan 6); t. 50 53 45.

Stockholms stads arkivalier förvarades av ålder av magistraten i Stockholms rådhus och omfattade företrädesvis magistratens och dess kollegiers samt rådhusrättens och kämnärsrätternas handlingar m. fl. äldre arkivalier. Vid sidan av detta äldre stadsarkiv, rådhusarkivet, bildades under 1800-talets sista fjärdedel ett nytt, under drätselnämndens förvaltning stående arkiv

¹⁾ Enligt nämndens beslut skall vid förfall vice ordföranden ersättas av suppleanten hr Sköldenberg, ledamoten hr Ahnlund av suppleanten hr Hedblom, ledamoten hr Larsson av suppleanten fru Wikström samt ledamoten hr Ronner av suppleanten hr Lundqvist. Vid förfall för den sålunda bestämda suppleanten skall i hans ställe inträda suppleant tillhörande samma parti. Därest dessa regler icke kunna tillämpas, skola suppleanterna inträda i samma ordning de blivit valda eller 1) hr Lundqvist, 2) hr Sköldenberg, 3) fru Wikström och 4) hr Hedblom.

ArkN

i vilket sammanfördes handlingar från de kommunala kommissionerna, nämnderna och styrelserna; detta arkiv kom därjämte att fungera som stadens speciella räkenskapsarkiv. Även efter inrättandet av sistnämnda arkiv, sedan år 1885 inrymt i en del av den forna pantlånerättningens lokaler å Riddarholmen och fr. o. m. år 1897 under benämningen »Stockholms stads arkiv» offentligt tillgängligt, förvarade emellertid flertalet av de kommunala myndigheterna sina arkivalier själva.

Med hänsyn till de olägenheter, som förorsakades av splittringen av huvudstadens arkivalier å olika arkiv, väcktes av drätselnämndens första avdelning år 1889 förslag om anordnande av ett för Stockholms stad gemensamt arkiv. Sedan stadens arkiv å Riddarholmen erhållit utvidgade lokaler, överfördes på drätselnämndens initiativ till detta under de närmast följande åren vissa av polisverkets och uppboordsverkets arkivalier ävensom vissa handlingar från rådhushuset m. m. Med arkivet förenades år 1900 ett specialbibliotek för stadens historia och topografi m. m., även innehållande en omfattande samling Stockholmsbilder.

År 1904 utsågo överståthållarämbetet, magistraten, Stockholms stads konsistorium och drätselnämnden med anledning av en år 1902 väckt motion särskilda kommitterade för arkivfrågans beredning. Dessa kommitterade avgåvo den 7 januari 1905 ett betänkande (Bih. 1905: nr 12) med förslag om inrättande av ett gemensamt, av kommunen bekostat stadsarkiv och ett därmed förenat bibliotek, inordnat i landsarkivorganisationen, med en stadsarkivarie som chef och i arkivtekniskt hänseende stående under riksarkivariens uppsikt. Ifrågasvarande förslag till lösning av huvudstadens arkivfråga blev emellertid ej realiserat.

Sedan det efter tillkomsten av stadens biblioteksstyrelse ifrågasatts att under denna styrelse inordna såväl stadens arkiv och bibliotek som rådhushuset, blev frågan om ordnandet av stadens arkivväsen år 1926 för ny utredning överlämnad till sakkunniga, som i sitt betänkande (Bih. 1928: nr 5) år 1928 framlade förslag till nyorganisation av huvudstadens arkivväsende. Detta förslag godkändes i princip av stadsfullmäktige den 28 juni 1929, som därvid för sin del antog av den nya organisationen påkallade författningar. Dessa författningar fastställdes av k. m:t den 26 september 1929 och trädde i kraft med ingången av år 1930.

Stadsarkivet förvaltats i ekonomiskt hänseende av arkivnämnden, men sorterar i fråga om de allmänna arkivförfattningarnas tillämpning under riksarkivet. Det utgör på en gång landsarkiv för Stockholm och centralarkiv för Stockholms kommunalförvaltning och har i båda dessa egenskaper att i enlighet med givna föreskrifter förrätta arkivinspektion. Därjämte ombesörjer stadsarkivet vetenskapligt utgivningsarbete (Stockholms stads tänkeböcker 1592—1636).

Inspektion av stadsarkivet skall årligen förrättas av riksarkivarien eller på hans uppdrag av arkivråd. Vederbörande nämnder och styrelser skola övervaka, att kommunala arkiv, som ej överlämnats till stadsarkivet, omsorgsfullt vårdas. Inspektion av dylika arkiv skall årligen förrättas av stadsarkivarien eller av annan tjänsteman vid stadsarkivet. Enligt särskilda uppdrag handlägger stadsarkivet därjämte ärenden, som sammanhånga med rationaliseringen av pappersförbrukningen inom stadens förvaltning samt angående bindning av stadens arkivalier.

Den ursprungliga planen att uppföra en arkivbyggnad har i viss mån förverkligats. För tillgodoseendet av skyddsrum för kommunalförvaltningens behov uppfördes 1940—1943 i Kungsklippan en betongbyggnad, rymmande sju våningar, av vilka stadsarkivet hittills disponerat tre. I en av dessa finnes en provisorisk forskarsal. Men ännu återstår det att uppföra en administrationsbyggnad med tillhörande forskarsal och andra lokaliteter. Under tiden få lokaler för kansli, konservering och renovering av arkivalier m. m. alltjämt disponeras i Rådhusornet. Stadsfullmäktige hava emellertid den 22 juni 1954 beviljat medel till uppförande av en administrationsbyggnad. Tillstånd till uppförande av denna byggnad har vid tiden för kalenderns tryckning (mars 1955) ännu ej erhållits.

Av det rika arkivaliebeståndet bör i första hand nämnas stadens privilegiebrev sedan 1423, magistratens och rådhusrättens arkivalier 1420—1910 (lagfarts- och inteckningsprotokoll med handlingar t. o. m. 1850), justitiekollegii och förmyndarkammarens arkiv 1637— (1849) 1924, handelskollegii arkiv 1638—1849, byggnings- och ämbetskollegii arkiv 1643—1821, politiekollegii arkiv 1673—1821, politie-, ämbets- och byggningskollegii arkiv 1822—1849, handels- och ekonomikollegii arkiv 1850—1880, Stockholms stads räkenskaper med verifikationer från 1430-talet (i obruten årsföljd från 1641), stadskamrerarens och kammarkontorets arkiv, Stockholms kändnarsrätters arkiv 1636—1849, Stockholms norra förstads arkiv 1614—1635, överståthållarämbetets första kansliavdelning (förutv. överståthållarämbetets kansli) t. o. m. 1930 (med vissa undantag), och dess andra kansliavd. (förutv. polisrekretarexpedition) t. o. m. 1920, skatteverkets arkiv t. o. m. 1936 (taxerings- och mantalslängder från 1600-talet, i början spridda år t. o. m. 1940; mantalsuppgifter fr. o. m. 1835), polisens arkivalier i regel t. o. m. 1920 (polis-kammarens arkiv fr. o. m. 1776), Stockholms domkapitels arkiv (t. o. m. 1920) och hovkonsistoriets arkiv (protokoll t. o. m. 1886, handlingar t. o. m. 1925), de kyrkliga församlingarnas arkiv, i regel till omkr. 1840, stadsnämndens och sockenstämmanämndens arkiv, fattigvårdens, asylernas och andra därmed besläktade sociala institutioners arkiv, hälsovårdens samt diverse äldre sjukhus' arkiv, direktionsför Stockholm stads undervisningsverk arkiv, folkskoleledningen arkiv (protokoll och hand-

lingar t. o. m. 1910, räkenskaper t. o. m. 1935), allmänna läroverks och folkskolors äldre arkiv samt högre lärarinneseminariets, statens normal-skolas och statens skollöksseminariums arkiv (t. o. m. omkr. 1940), upphörda enskilda flickskolors arkiv, brand- och politikommissionens arkiv 1724—1777 (fr. o. m. 1772 kungl. politikommissionen) samt Stockholms sjömanshus' arkiv (t. o. m. 1900). En viktig grupp bilden arkiv tillhörande företrädesvis äldre kommunala institutioner, såsom borgerskapets äldste (med grosshandels-societeten), inkvarteringskommissionen, bemedlingskommissionen samt börs-, bro- och hamnbyggnadsdirektionen, brandvaktskassaadministrationen, drätselkommissionen, gatulägnings-, lyshållnings- och vattenledningsstyrelserna (jämte gaslysningsaktiebolagets arkiv), samt stadsarkitekterna (handlingar, vissa ritningar till stadens m. fl. hus; jämte vissa andra byggnadsritningar) ävensom stadsfullmäktige och beredningsutskottet, dessutom vissa nyare kommunala nämnder m. m., såsom drätselnämnden jämte underlydande institutioner (med auktionsverkets och bokauktionskammarens handlingar), gatunämnden, vattenledningsverket, gasverket, hamnstyrelsen, frihamnsnämnden, kyrkogårdsnämnden, pensionsnämndernas upplysnings- och registerbyrå, revisionskontoret, rättshjälpsanstalten, andre stadsläkare, stadsplanenämnden, kommunala institutioner i Bromma, Brännkyrka och Spånga före inkorporeringen, livsmedelsnämnden och andra kristidsorganisationer från förra världskriget, Stockholms stads befattningshavares familjepensionskassa samt ett flertal kommunala kommitté-arkiv. Bevarade societets- och skråarkiv äro i stort sett splittrade mellan stadsarkivet samt Nordiska museets arkiv, kungl. biblioteket och Westinska samlingen i Uppsala universitetsbibliotek. I stadsarkivet äro numera Allmänna barnhusets, sällskapet Pro Patria (fr. o. m. 1774), Fri-murarbarnhusets (fr. o. m. 1753) och Evangeliska fosterlandstiftelsens (fr. o. m. 1856) resp. arkiv deponerade. Dessutom finnes ett stort antal enskilda personers, förenings- och stiftelsers samt företags arkiv.

I stadsarkivet (rådhuset) har inrättats en konserveringsverkstad för arkivalier.

Till stadsarkivet hör ett specialbibliotek för stadens historia och topografi samt allmän stadshistoria jämte Wernerska boksamlingen. Dessa bibliotek omfatta sammanlagt c:a 60,000 band.

Författningsar. Arkivstadga för Stockholm, fastställt av k. m:t 26 sept. 1929 (Kf 1929: nr 45), med ändr., bland vilka särskilt märkes Kf 1949: nr 47, 1951: nr 12. K. stadga ang. vissa offentliga arkiv 8 sept. 1924, med ändr. (tillämplig å bl. a. kyrkoarkiven och ÖÅ:s arkivalier). K. instruktion för landsarkiven 8 sept. 1924, med ändr. K. kung. 8 sept. 1924 ang. utgallring av arkivalier ur vissa offentliga arkiv samt ang. förvaring av förutvarande statsmyndigheters ävensom upplösta kommittéers m. fl. arkiv, med ändr. K. kung. 21

dec. 1945 ang. återställande eller utgallring av vissa ansökningshandlingar. K. kung. 22 febr. 1946 ang. utgallring av vissa handlingar i kyrkoarkiven. K. kung. 29 mars 1946 ang. gallring av verifikationerna till länsstyrelsernas räkenskaper. K. kung. 14 juni 1946 ang. inspektion av vissa offentliga arkiv. K. kung. 14 juni 1946 ang. överlämnande av arkivhandlingar till lands- och länsarkiven. K. kung. 15 nov. 1946 ang. inventering av kyrkoarkiv och kontraktsprostarkiv. Riksarkivets cirkulär til statsmyndigheterna 28 dec. 1948 angående användningen av kulspejs- och reservoarpennor m. m. Bestämmelser om arkivalieleveranser till stadsarkivet, antagna av SF 17 juni 1930. Bestämmelser rörande överlämnande till stadsarkivet av arkivhandlingar från kommunala kommittéer eller tillfälliga beredningar, antagna av arkivnämnden 22 dec. 1931. Bestämmelser rörande arkivrum för kommunala arkiv, antagna av arkivnämnden 13 maj 1932. Råd och anvisningar för anordnande av arkivlokaler (k. byggnadsstyrelsens publikationer 1953: 1). Bestämmelser rörande användning av papper och viss skrivmateriel inom Stockholms stads förvaltning, fastställda av SF 20 febr. 1939. Stadskollegiets cirkulär 28 febr. 1952 med råd och anvisningar vid bindning av Stockholms stads arkivalier m. m.

Stadsarkivarie (B 16).

Staf, N. O. B. (förordn. t. o. m. ³¹/1 1958) (rådhuset); t. 50 23 30; mottagningstid: 10—11.

Förste arkivarie (32).

Corin, C.-F. L. (rådhuset); t. 51 67 85.

Arkivarier.

Sieman, F. V. (29) (rådhuset); t. 50 22 25; (Kungsklippan 6); t. 51 74 39; **Fahlström**, J. M. (27) (rådhuset); t. 50 22 25; (Kungsklippan 6); t. 51 74 39; tre vakanta (25), *tf.* **Nördén**, M. (Kungsklippan 6), t. 51 74 39. *tf.* **Wilson**, L. (rådhuset), t. 50 22 25, *tf.* **Pursche**, C. W. (Kungsklippan 6), t. 51 74 39.

Förste kontorsskrivare (16).

Sjövall, f. Larsson, Märta (kansliet); t. 50 01 45; **Johnsson**, J. E. (vice vörd i Kungsklippan 6 och i rådhuset); t. 51 74 39; **Pernemo**, f. Nilson, Inez K. E. (biblioteket); t. 50 01 08, 51 01 45.

Två kanslibiträden, ett konserveringsbiträde.

Maskinist (17).

Jämtvik, G. L.; t. 50 53 45.

Förste expeditionsvakt (12).

Wählberg, K. E. R.

Expeditionsvakter (10).

Larsson, G. H.; en vakant.

Ett expeditionsvaktsbiträde.

Stockholms stads museinämnd.

Museinämnden.

Stadsmuseet, Götgatan 1, Sö., Peter Myndes Backe 6, Sö.; tel.: se nedan.

För att utreda om icke Stockholm i likhet med flera andra europeiska huvudstäder borde inrätta ett stadsmuseum beslöt stadsskollegiet den 17 september 1925 att tillsätta en kommitté av sju personer. Kommittén skulle kunna tillkalla sakkunniga biträden för erforderliga specialundersökningar.

I samband med begäran om anslag för kommitténs verksamhet framlade densamma förslag rörande organisation m. m. av ett stadsmuseum (Utl. 1930: nr 94 och 1931: nr 30). Dessa förslag lämnades utan erinran av stadsfullmäktige den 17 mars 1930 och den 2 februari 1931 och kommittén ingångssatte år 1931 vissa undersöknings- och insamlingsarbeten med hjälp av härför anställd personal. Samtidigt erhöll kommittén vissa utrymmen i det s. k. Södra Stadshuset, vilket enligt kommittén skulle vara lämpligt såsom lokal för det blivande museet.

Stadsfullmäktige beslöt därefter den 23 september 1940 att inrätta *Stockholms stads museinämnd*, som trädde i verksamhet den 1 januari 1941 och då övertog den tidigare stadsmuseikommitténs funktioner.

Enligt sin instruktion har museinämnden till uppgift att handhava förvaltningen av stadsmuseet, att hava överinseende över stadens museiväsen och kulturminnesvård samt att handlägga de övriga angelägenheter, vilkas vård av stadsskollegiet åt nämnden överlämnas.

Nämnden består, förutom av ordförande, som utses av stadsskollegiet bland borgarråden, av fyra andra ledamöter, vilka jämte fyra suppleanter för nämndens ledamöter väljas av stadsfullmäktige för två år i sänder. En ledamot och en suppleant skall äga museal sakkunskap. Nämnden utser årligen inom sig en vice ordförande.

Riksantikvarien eller den han i sitt ställe förordnar, samt stadsantikvarien äga närvara vid nämndens sammanträden med rätt att deltaga i överläggningarna och därvid framställa förslag samt få sina meningar antecknade i protokollet.

Instruktion. Instruktion för Stockholms stads museinämnd, fastställd av ÖÅ 20 nov. 1940 (Kf 1940: nr 58).

Stat år 1955. Utgifter: driftbudgeten 509,730 kr. (därav engångs 21,950 kr.), dessutom förlagsmedel 36,000 kr.; inkomster: driftbudgeten 35,000 kr.

Museinämndens ledamöter.

Ordförande

(utsedd av stadsskollegiet).

Tomson, R. V., borgarråd, stadsfullm.; t. 54 05 00 (växel); träffas i stadshuset alla vardagar efter överenskommelse.

Vice ordförande.

Ek, V. E., f. d. sekreterare.

Övriga ledamöter.

Ahnlund, N. G., professor.

***Larsson, I. S.**, f. d. förbundsordförande.

***Steenberg, K. J. E.**, f. d. folkskolinspektör.

Suppleanter¹⁾.

Arrhenius Beyer, H. Lilly T., bosättningskonsulent.

***Meyerson, C. Å. V.**, fil. lic.

***Pravitz, f. Strömberg, Karin M.**, fru.

Remens-Blomqvist, Eva F., läroverksadjunkt, stadsfullm.

Sekreterare.

Stadsantikvarien (se sid. 407).

Revisorer.

Gemensamma för folkskoledirektionen m. fl. (se sid. 352).

Stadsmuseet.

Utställningslokaler: Götgatan 1, Sö.; *ingången till bildarkiv, kansli och tjänstelokaler:* Peter Myndes Backe 6, Sö.; t. 423236, 423237, 423238, (utställningslokaler: t. 428138); *expeditionstid: vardagar 9—16, lördagar och dag före helgdag 9—13,30. Bildarkivet öppet: vardagar 9—15, lördagar och dag före helgdag 9—12. Museets permanenta utställning öppen:*

¹⁾ Enligt nämndens beslut skola vid förfall ordföranden och hr Steenberg ersättas av suppleanterna fru ar Remens-Blomqvist och Pravitz, vice ordföranden av suppleanterna fru Arrhenius Beyer och hr Meyerson, ledamoten hr Ahnlund av suppleanterna fru ar Pravitz och Remens-Blomqvist samt ledamoten hr Larsson av suppleanterna hr Meyerson och fru Arrhenius Beyer.

vardagar (utom lördagar) 12—16 (onsdagar och fredagar sept.—maj även 19—21), söndagar 13—17. Entré 75 öre, onsdags- och fredagskvällar fritt. Tillfälliga utställningar. Svartbrödraklostrets källare, Södra Benickebrinken: söndagar 12—16. Entré 25 öre.

Stadsmuseet har till uppgift att belysa stadens uppkomst och utveckling genom tiderna, invånarnas liv och levnadsvillkor samt styrelsens och de kommunala institutionernas utveckling. Museet handhar också stadens kulturminnesvård genom att verkställa undersöknings- och restaureringsarbeten av arkeologiskt, konst- eller kulturhistoriskt slag i samband med ombyggnads-, rivnings- och grävningsarbeten m. m. ävensom genom att därvid tillvarata föremål av historiskt värde. Chef för stadsmuseet är stadsantikvarien.

För museet uppläts år 1931, som ovan under museinämnden nämnts, provisoriska lokaler i det s. k. Södra Stadshuset, Götgatan 1. Sedan dessa lokaler utvidgats, kunde museet 1935 börja anordna tillfälliga utställningar, belysande olika grenar av museets verksamhet. Den personal, som stadsmuseikommittén anställt 1931, utökades i samband med lönereregleringen 1937 väsentligt och erhöi samtidigt sin nuvarande organisation. Efter år 1939 disponerar stadsmuseet hela Södra Stadshuset. Efter successiva reparationer mellan åren 1939 och 1942 har större delen av fastigheten kunnat tagas i anspråk för museets olika ändamål. Byggnadens södra flygel inrymmer kansli- och tjänstelokaler, lokaler för bildarkivet, magasin, fotografiateljé och verkstadslokaler. I den norra flygeln ligga utställningslokalerna, i bottenvåningen och våningen en trappa upp den permanenta utställningen och i våningen två trappor upp lokaler för tillfälliga utställningar. Den permanenta utställningen öppnades under år 1942. Med föremål, bilder, kartor och modeller skildras här Stockholms uppkomst och utveckling fram till våra dagar, varjämte en del minnen från Stockholms förvaltning i gamla tider äro utställda. År 1950 tillkom en Bellmansavdelning. Tillfälliga utställningar berörande olika sidor av stadens liv ordnas årligen. Museet anordnar även föreläsningsserier, studiecirklar, visningar för skolklasser och studiegrupper samt visningar i det fria. Bildarkivet hålles tillgängligt för studiebesök, beställningar av fotografiska kopior samt lån av skioptikonbilder och filmer.

År 1936 träffades avtal med ägaren av fastigheten i kv. Venus om upplåtelse på 25 år av den i denna fastighet befintliga, i så gott som orört skick bevarade källarvåningen från det i mitten på 1300-talet uppförda dominikanerklostret. Sedan medel härtill av stadsfullmäktige beviljats, restaurerades och iordningställdes lo-

kalen. Svartbrödraklostrets källare, som i sitt nuvarande skick utgör ett av de märkligaste medeltida byggnadsminnena i Staden Mellan Broarna, har sedan år 1937 hållits öppen för allmänheten.

Enligt stadsfullmäktiges beslut den 29 juni 1942 har museinämnden övertagit förvaltningen av egendomen kv. Paris nr 16, det s. k. van der Nootska huset, ett av de bäst bevarade stockholmspalatsen från stormaktstiden. En omfattande restaurering av byggnaden har utförts under år 1943, varefter byggnaden nu är uthyrd till Riksförbundet Sveriges lottakårer. Vissa lokaler äro enligt avtal möblerade av museinämnden och kunna disponeras av staden för sammanträden och liknande ändamål.

Genom hänvändelse till stadsmuseet kan även den till staden överlämnade minneshallen över den svenska telefonindustriens grundare L. M. Ericsson och H. T. Cedergren, Thulegatan 17, göras tillgänglig för visningar och studiebesök (se vidare sid. 164).

Stadsantikvarie (B 16)

(nuv. inneh. g B).

Selling, C. G. A. (förordn. t. o. m. ³¹/s 1955); mottagningstid: 10—11.

Förste antikvarie (32).

Nordberg, T. K. G. O:son.

Museilektor (29).

Byström, O.

Antikvarier.

Hansson, H. V. (29); Ohlsson, M. A. O. (29); Nordström, A. O. A. (25).

Fotograf (19).

af Petersens, L. C.

Assistenter.

Larcke, F. H. G. (19); Lang, f. Södersteen, Signe M. V. (17); Thoresen, H. C. (17).

Förste kontorsskrivare (16).

Koffman, f. Günther, A. E. M. (Anna-Lisa).

Rustmästare (14).

Johnsson, O. H.

Förste expeditionsvakt (12).

Hellestedt, A. E.

Ett biträde vid visningar, ett kansli-biträde, två expeditionsvakter.

Styrelsen för Liljevalchs konsthall.

Liljevalchs konsthall.

Djurgårdsvägen 60, Ö.; (postgirokonto nr 197512); (telegramadress »Lillexpo»); t. 60 04 40 (tamburen), 62 27 75 (kansliet), 60 07 08 (kommisariet), 62 94 20 (förste expeditionsvaktens bostad, efter expeditionstid); 62 27 75 (intendenten, ankn.); expeditionstid: 9,30—17 (lördagar och dag före helgdag, då utställning icke pågår, 9,30—15).

Grosshandlaren C. F. Liljevalch tillerkände i testamente utredningsmännen i sitt bo befogenhet att bestämma om användningen av boets överskottsmedel, sedan av testator gjorda donationer utgått. Med stöd härav förklarade utredningsmännen i skrivelse till stadsfullmäktige den 20 december 1912 sig villiga att använda intill 500,000 kr. för att i Stockholm få till stånd en byggnad, huvudsakligen avsedd för konstupställningar. Donationen gjordes under förutsättning, att stadsfullmäktige till byggnadstomt upplåte ett område i kv. Fyrkanten (numera kv. Konsthallen) å Djurgården. Den 31 mars 1913 upplåte stadsfullmäktige tomten i fråga samt uppdrog åt drätselnämndens första afdelning att med utredningsmännen träffa avtal om byggnadens förvaltning. Enligt avtal mellan staden och utredningsmännen skall konsthallen förvaltas av en styrelse kallad *Styrelsen för Liljevalchs konsthall* och bestående av det antal ledamöter, som drätselnämnden bestämmer (f. n. nio ledamöter). Styrelsen utses av drätselnämnden för en tid av två år i sänder. Av ledamöterna skall minst en vara konstnär. Drätselnämndens senaste val av ledamöter för åren 1955—1956 ägde rum den 14 december 1954. Styrelsen utser inom sig ordförande och vice ordförande.

Konsthallen togs i bruk våren 1916. Den 31 mars 1938 fastställde k. m:t i överensstämmelse med stadsfullmäktiges beslut den 17 december 1937 reglemente för särskild fond för överskott på Liljevalchs konsthalls verksamhet (Kf 1938: nr 55: II). Till fonden avsattes belopp, motsvarande överskott å konsthallens verksamhet. Fonden må tagas i anspråk för täckande av förlust å verksamheten. Fondens medel förvaltas av drätselnämnden, som har att för ovan angivet ändamål tillhandahålla styrelsen för Liljevalchs konsthall de redovisade överskottsmedlen.

Intendenten utses av styrelsen inom eller utom dess krets. Honom åligger att handhåva utställningsbyggnadens skötsel, uppgöra planer för utställningsverksamhetens ordnande samt för sådant ändamål underhandla med såväl in- som utländska konstnärer och konstinstitutioner samt

i övrigt med uppmärksamhet följa den konstnärliga utvecklingen. Han har därjämte bl. a. att medverka vid utställningars anordnande.

Reglemente. Avtal 26 maj 1914 mellan staden och utredningsmännen i grosshandlare C. F. Liljevalchs stärbhus rörande uppförande och förvaltande av »Liljevalchs konsthall», med ändr. (Kf 1914: nr 122).

Stat år 1955. Utgifter: driftbudgeten 253,343 kr. (därav engångs 73,080 kr.); inkomster: driftbudgeten 137,802 kr.

Styrelsens ledamöter (för åren 1955—1956).

Ordförande.

Tomson, R. V., borgarråd, stadsfullm.; t. 54 05 00 (växel); träffas i stadshuset alla vardagar efter överenskommelse.

Vice ordförande.

Sköld, O. J. A. J., överintendent, f. d. professor.

Övriga ledamöter.

Branting, f. Lind, Rina E., fru.
Ebe, E. W., vice direktör.
Erman, A. J. F. I., redaktör, stadsfullm.
Johnsson, I. V., skulptör
Pers, S. G., konstnär.
Sundström, E. T., sekreterare, stadsfullm.
Åkerman, O. M. J., civilingenjör.

Sekreterare (876 kr.).

Stenmark, K. E., extra bitr. sekreterare (se sid. 123).

Revisorer.

Gemensamma för stadskollegiet m. fl. (se sid. 121).

Liljevalchs konsthall.

Intendent (B 13).

Holmér, F. H. (förordn. t. o. m. 30/6 1956); mottagningstid: 11—12.

Förste kontorsskrivare (16).

Larsson, Märta K., tjl., tf. Ericsson, Kerstin M. E.

Förste expeditionsvakt (12).

Källman, K. G. A.

Två expeditionsvakter samt extra vakter.

Rådet till skydd för Stockholms skönhet.

Skönhetsrådet.

Stockholms högskola, Norrtullsgatan 2, Va.; t. 328767 (jfr nedan, sekreteraren).

Expeditionstid (med undantag för sommarmånaderna): vardagar utom lördagar 11—12.

I en år 1915 hos stadsfullmäktige väckt motion föreslogs tillsättande av ett särskilt kommunalt råd för vård av Stockholms stads natur, dess estetiska intressen och kulturella minnesmärken m. m. Med anledning därav beslöt stadsfullmäktige den 19 mars 1917 att tillsätta en kommitté för frågans närmare utredning. Sedan denna kommitté i november 1917 avgivit sitt betänkande, beslöt stadsfullmäktige den 18 mars 1918 att tillsätta sju kommitterade jämte två suppleanter (ett naturskydds- och konstråd) med uppgift att som rådgivare åt under stadsfullmäktige lydande utskott, nämnder, styrelser och kommittéer utreda och avgiva förslag i hithörande frågor. Att de kommitterade gavs tillika i uppdrag att framlägga förslag till reglemente för sin verksamhet efter den erfarenhet, som kunde vinnas under organisationens mer provisoriska fungerande. Rådet beslöt år 1919 att antaga namnet *Rådet till skydd för Stockholms skönhet*. Skönhetsrådet framlade år 1920 för stadsfullmäktige ett förslag till instruktion för rådet, men detta förslag föranledde ej någon stadsfullmäktiges åtgärd, då ytterligare erfarenhet rörande rådets verksamhet ansågs böra avvakts. Efter det att rådet år 1928 framlagt nytt förslag i detta hänseende, beslöt stadsfullmäktige den 29 oktober 1928 att antaga ett reglemente för rådet, vilket trädde i kraft den 1 januari 1929.

Sedan Stockholms stadsmuseum upprättats 1931 har detta övertagit den tidigare av rådet bedrivna samlings- och undersökningsverksamheten rörande kulturhistoriska föremål och byggnader, medan rådets sekreterare fortfarande står till förfogande som rådgivare vid restaurering av stadens byggnader. En gränsreglering har verkställts mellan skönhetsrådet och stadsmuseet, enligt vilken skönhetsrådets verksamhet skall vara rådgivande, medan museet har att utöva museal verksamhet genom att omhänderta det som på grund av utvecklingen måste försvinna ur stadens levande liv». (Utl. 1931:

nr 30.) Genom stadsfullmäktiges beslut den 17 november 1941 (Utl. 1941: nr 309) erhöll skönhetsrådet den ställning och anförtröddes de uppgifter bl. a. i fråga om naturskyddet, vilka framgå av innehållet i nu gällande reglemente för rådet.

Rådet har till uppgift att i frågor, som beröra Stockholms stads offentliga konstverk, konstnärligt eller kulturhistoriskt värdefulla stadsbilder eller stadens och dess omgivningars övriga skönhets- och naturvärden, vara rådgivare åt stadens olika myndigheter, kommittéer, delegationer och utskott och att i sådan egenskap på anmodan avgiva yttranden i dylika frågor. Rådet må jämväl utan anmodan till stadens olika myndigheter avgiva de förslag och framställningar, som rådet kan finna påkallade. Det äger påräkna erforderliga upplysningar samt biträde i övrigt från vederbörande stadsmyndigheter. Rådets sekreterare står även å rådets vägnar stadens myndigheter till tjänst såsom expert vid restaurerings- och reparationsarbeten å stadens kulturhistoriska byggnader.

Rådet består av tolv för två år valda ledamöter, av vilka elva utses av stadsfullmäktige och en av de sålunda utsedda ledamöterna. Av de ledamöter, som utses av stadsfullmäktige, böra minst åtta vara särskilt sakkunniga inom rådets olika verksamhetsgrenar. Av dessa skola två vara representanter för kungl. akademien för de fria konsterna, därav en målare och en bildhuggare, samt de övriga sex representanter för en var av följande sex institutioner, nämligen kungl. vitterhets-, historie- och antikvitetsakademien, kungl. byggnadsstyrelsen, kungl. vetenskapsakademiens naturskyddskommitté, Svenska arkitektföreningen, samfundet S:t Eriks styrelse och Svenska naturskyddsföreningens styrelse. Senast sex veckor före val av ledamot, som i rådet skall representera någon av nämnda institutioner, skall stadskollegiet anmoda ifrågavarande institution att för varje representant avgiva förslag å minst två personer, lämpliga att vara ledamöter i rådet. Avgivas sådana förslag, hava stadsfullmäktige att välja bland de föreslagna personerna på sådant sätt, att samtliga förslagsgivande institutioner bliva representerade i rådet i enlighet med vad ovan sagts. Uraktlåter institution att avgiva dylikt förslag, välja stadsfullmäktige person med framstående sakkunskap inom ifrågavarande institutions verksamhetsområde.

Rådet utser vid början av varje tjänstgöringsår inom sig ordförande och vice ordförande. Rådets sekreterare, som även har till uppgift att bereda och föredraga å rådets prövning ankommande ärenden, äger, även om han icke är medlem av rådet, att vid rådets sammanträden deltaga i överläggningarna med rätt att därvid framställa förslag samt få sin mening antecknad till protokollet.

Rådets räkenskaper, vilka föras av stadens kammarkontor, granskas av de för stadskollegiet m. fl. gemensamma revisorerna.

Reglemente. Reglemente för rådet till skydd för Stockholms skönhet, antaget av SF 29 okt. 1928, med ändr. (Kf 1950: nr 49).

Stat år 1955. Utgifter: driftbudgeten 28,556 kr.

Skönhetsrådets ledamöter.

Ordförande.

*Ek, V. E., f. d. sekreterare.

Vice ordförande.

Hedqvist, P. G., arkitekt, professor (repr. för Svenska arkitektföreningen).

Övriga ledamöter.

*Biörnstad, A., försäkringsdirektör (repr. för samfundet S:t Eriks styrelse).

Brunnberg, H. A., byggnadsråd (repr. för k. byggnadsstyrelsen).

Gustavson, A. V. N., målarmästare, vice kassaförvaltare.

Gustawsson, K. A., förste antikvarie (repr. för Svenska naturskyddsföreningens styrelse).

*Johansson, I. V., skulptör (repr. för k. akademien för de fria konsterna).

*Notini, C.-G., professor (repr. för k. vetenskapsakademiens naturskyddskommitté).

*Olsson, A. V. M., arkitekt, f. d. riksantikvarie (repr. för k. vittnerhets-, historie- och antikvitetsakademien).

Ronner, G. E., studierektor, stadsfullm.

*Sköld, O. J. A. J., överintendent, f. d. professor (repr. för k. akademien för de fria konsterna).

Vakant, (utsedd av övriga ledamöter).

Sekreterare (5,844 kr.).

Cornell, J. H., professor; Villagatan 12, Ö.; t. 10 00 37.

Amanuens (13).

Lundberg, Carine H.; träffas säkrast 11—12.

Revisorer.

Gemensamma för stadskollegiet m. fl. (se sid. 121).

Styrelsen för Prins Eugens Waldemarsudde.

Prins Eugens Waldemarsudde.

*Postadress: Stockholm Ö.; t. 62 18 32
(kansliet); 62 18 33 (tamburen).*

Hans kungl. höghet prins Eugen, som avled den 17 augusti 1947, förordnade i testamente den 17 juni 1947, att egendomen Waldemarsudde jämte viss där befintlig konstsamling och övriga inventarier ävensom värdehandlingar till ett värde av omkring 850,000 kronor skulle tillfalla svenska staten. Egendomen med inventarier skall bibehållas i huvudsakligen det skick, vari den befann sig vid prins Eugens bortgång, samt hållas tillgänglig för allmänheten. Arvskastningen av de i legatet ingående värdehandlingarna skall, sedan viss del avsatts till kapitalet, användas för egendomens och inventariernas vård och underhåll.

Prinsen uttalade tillika i testamentet såsom sin önskan och förhoppning, att staten måtte anförtra åt Stockholms stad att genom en särskild styrelse såsom verkställande organ administrera och sköta egendom och inventarier. Nämda styrelse skall enligt testamentsföreskrifterna utgöras av riksmarskalken, chefen för nationalmuseum, testamentets exekutor, en av k. m:t utsedd ledamot, fyra av stadskollegiet för en tid av två år i sänder utsedda ledamöter, ävensom nuvarande intendenten för konstsamlingen å Waldemarsudde samt efter hans avgång den person, som styrelsen utser i hans ställe. Då testamentsexekutor avgår, skall stadskollegiet äga utse ytterligare en ledamot. Sedan testaments-exekutorn avlidit, har stadskollegiet den 28 maj 1953 valt en femte ledamot av styrelsen.

K. m:t har den 24 oktober 1947 förklarat sig å k. m:ts och kronans vägnar mottaga ifrågarvarande donation. Tillika har k. m:t, under förutsättning att Stockholms stad under de i testamentet angivna villkoren åtager sig förvaltningen av legatet, uppdragit åt staden att genom en styrelse, sammansatt på sätt i testamentet anges, såsom verkställande organ administrera och sköta såväl byggnader och samlingar som trädgårds- och parkanläggningar.

Den 8 december 1947 beslöt stadsfullmäktige, att staden skulle åtaga sig förvaltningen av Waldemarsudde i enlighet med det i prins Eugens testamente meddelade förordnandet.

Enligt den av stadsfullmäktige den 20 september 1948 antagna och av k. m:t den 22 oktober 1948 fastställda instruktionen åligger det *styrelsen för Prins Eugens Waldemarsudde* att under iakttagande av vad i ovan nämnda testamente därom föreskrives å Stockholms stads vägnar handhåva förvaltningen av egendomen Waldemarsudde med där befintliga byggnader och samlingar samt trädgårds- och parkanläggningar ävensom av det kapitalbelopp, som avsetts för egendomens vård och underhåll, samt att handlägga övriga härmed sammanhängande frågor, vilkas vård av stadskollegiet åt styrelsen överlämnas. Det åligger styrelsen att inom sitt förvaltningsområde lämna stadsfullmäktige, stadskollegiet, vederbörande borgarråd, stadskansliet och stadens nämnder det biträde, som av dem åskas.

Styrelsen utser för varje kalenderår inom sig ordförande och vice ordförande. Äro både ordförande och vice ordförande förhindrade att bevisat sammanträde, utses ordförande för tillfället.

Under styrelsens inseeende handhaves den anförtrödda egendomens skötsel och vård av intendenten, som jämväl är chef för styrelsens expedition.

Författning. Instruktion för styrelsen för Prins Eugens Waldemarsudde, fastställd av k. m:t 22 okt. 1948 (Kf 1948: nr 51).

Stat år 1955. Utgifter: driftbudgeten 312,758 kr. (därav engångs 35,465 kr.); inkomster: driftbudgeten 204,500 kr.

Styrelsens ledamöter.

Ordförande.

Ekeberg, L. B., riksmarskalk (självskriven ledamot).

Vice ordförande.

Tomson, R. V., borgarråd, stadsfullm. (såsom ledamot utsedd av stadskollegiet för åren 1955—1956).

Övriga ledamöter.

Anderson, Carl Albert, direktör, stadsfullm:s ordf. (utsedd av stadskollegiet för åren 1955—1956).

*Eeg-Olofsson, A. O. C., skolchef, stadsfullm. (utsedd av stadskollegiet för åren 1954—1955).

*Hassler, N. H. Ä., professor, stadsfullm:s l:e vice ordf. (utsedd av stadskollegiet för åren 1954—1955).

Häggqvist, L., kansliråd (utsedd av k. m:t).

Larsson. Yngve G. R., fil. d:r (utsedd av stadskollegiet för åren 1955—1956).

Lindgren, G. H., intendent (självskriven ledamot).

Sköld, O. J. A. J., överintendent (självskriven ledamot).

Arbetsutskott.

Anderson, Carl Albert; Ekeberg, L. B.; Lindgren, G. H., föredragande; Sköld, O. J. A. J.; Tomson, R. V.

Sekreterare (1,200 kr.).

Åkerberg, B., direktör (se sid. 142).

Revisorer

(utsedda av stadsfullmäktige).

Ek, V. E., f. d. sekreterare.

Hårde, R. F., teckningslärare.

Suppleanter:

Jakobson, B. G., civilingenjör.

Vigedal, B. R., studieombudsman, stadsfullm.

Prins Eugens Waldemarsudde.

Intendent (B 13).

Lindgren, G. H.; mottagningstid: 11—12.

Ett kanslibitråde, en *förste expeditiionsvakt*, en *expeditiionsvakt*, en *portvakt*, en *trädgårdsmästare*, ett *biträde* samt *tillfällig vaktpersonal*.